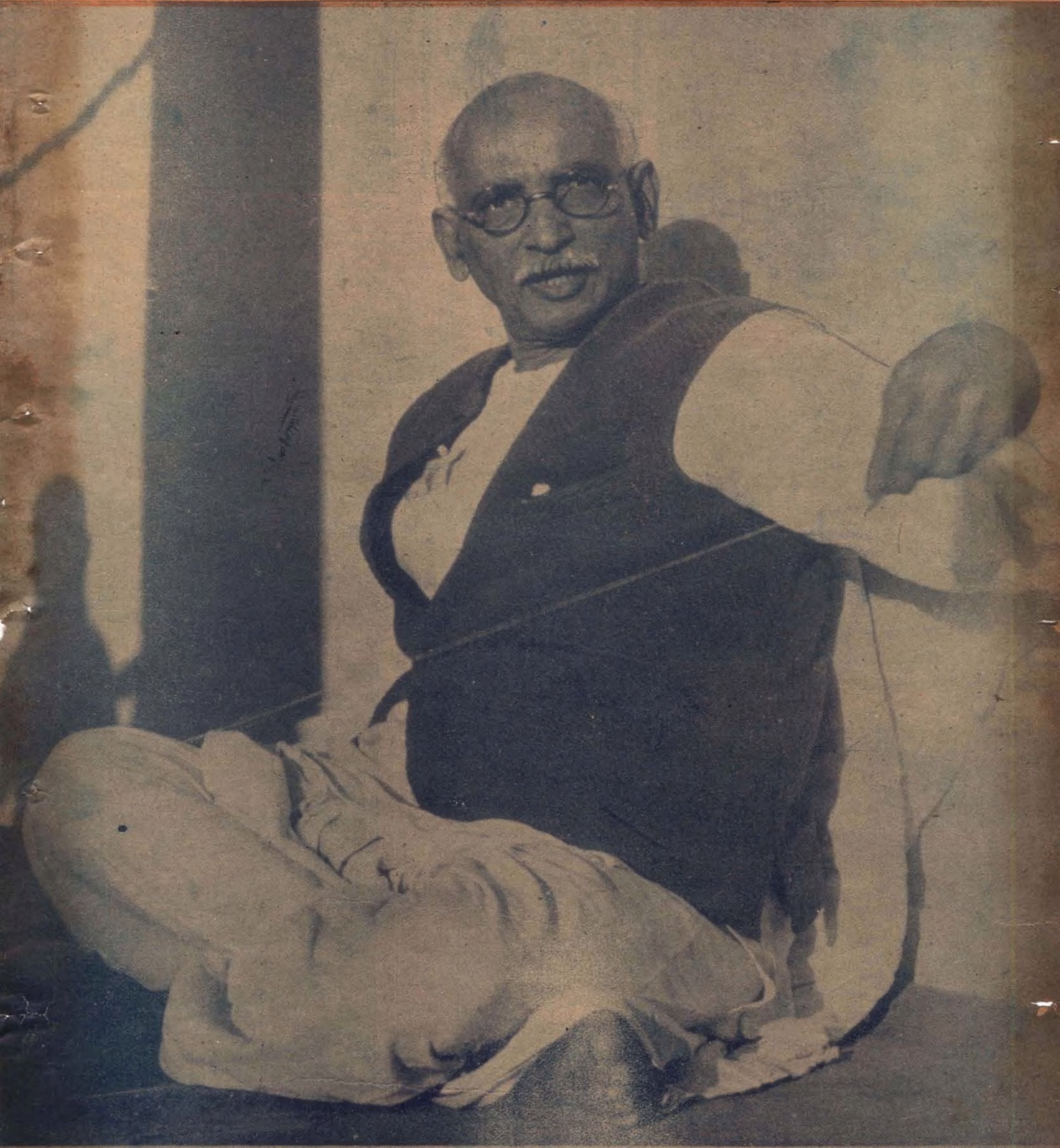

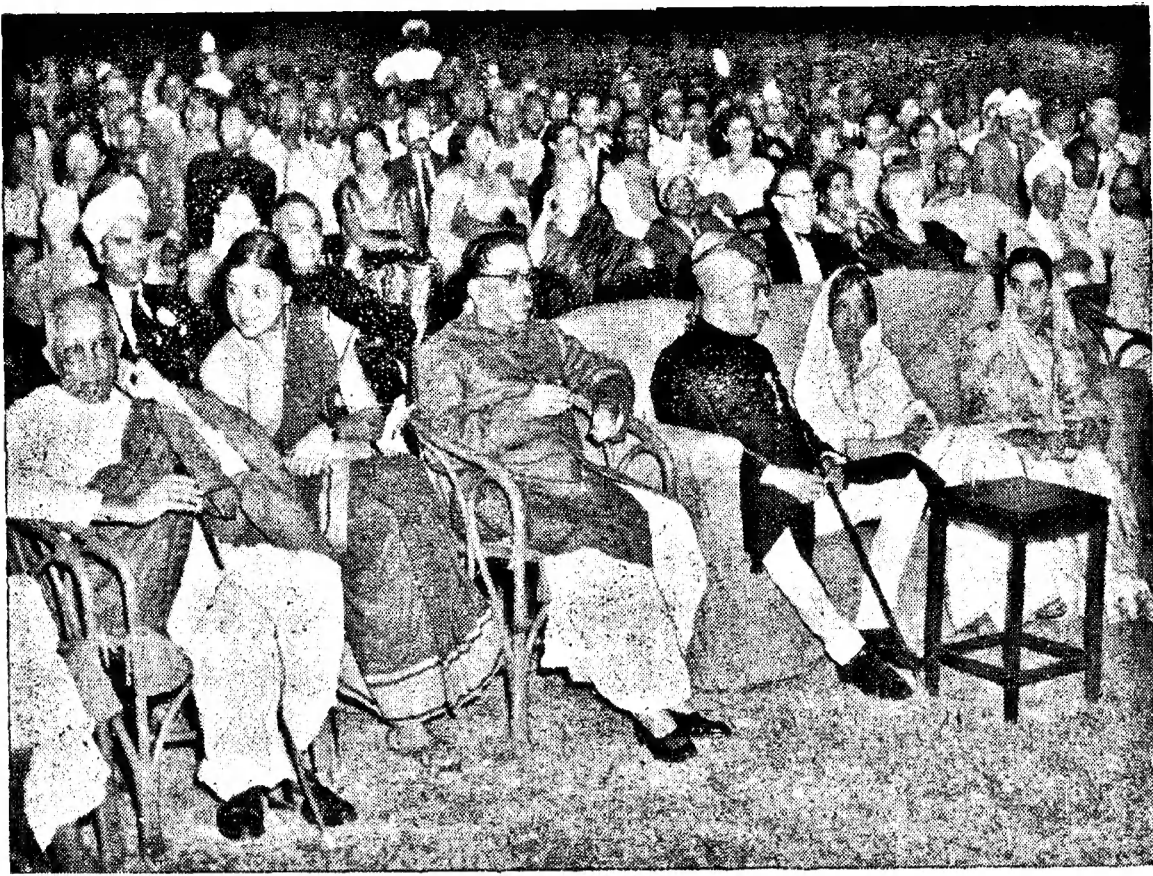
ఆంధ్రపత్రిక

Subscribed to Nilakantha
CHENNAI

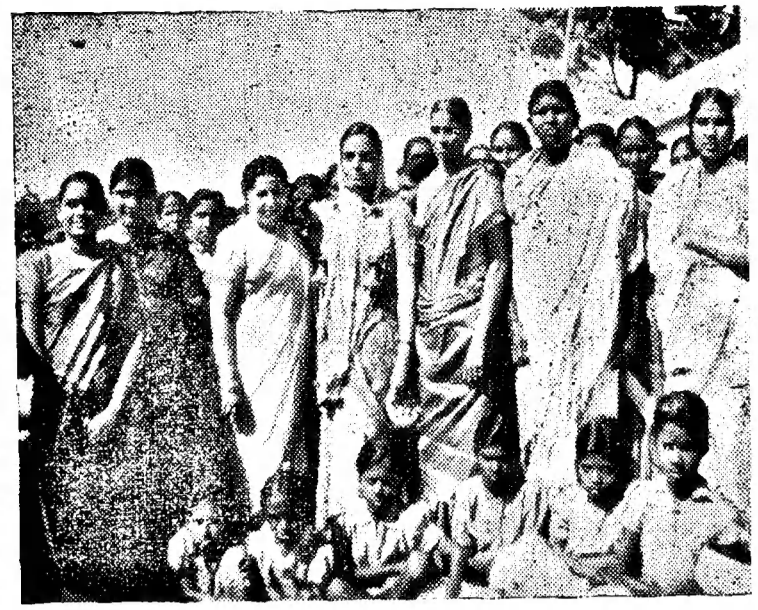
సచిత్రవారపత్రిక

రాష్ట్రపతి డా॥ పట్టాభి

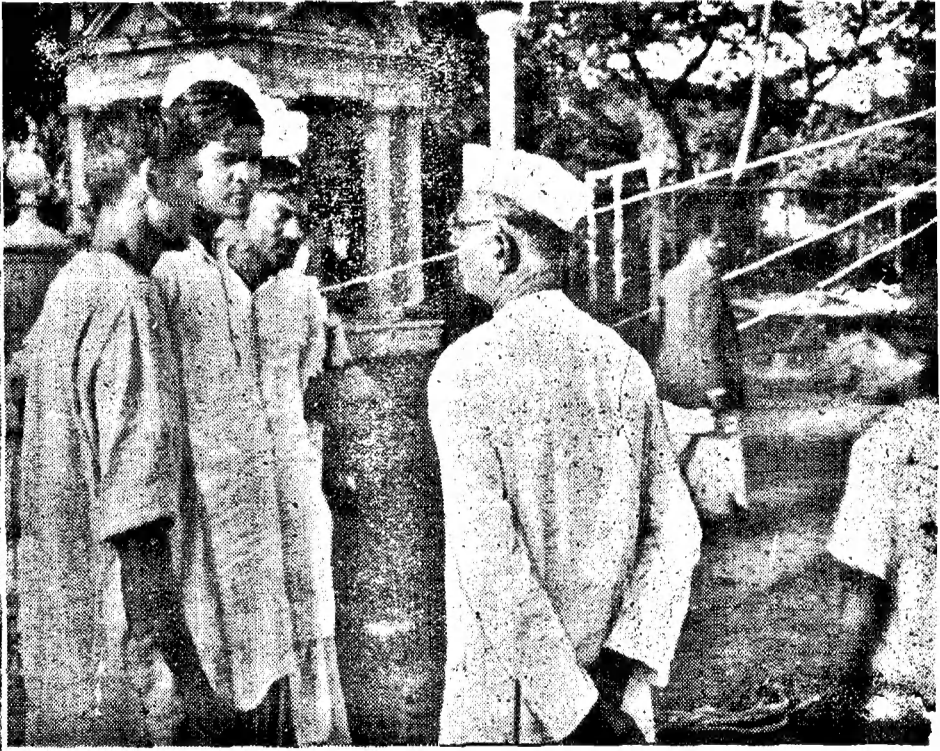
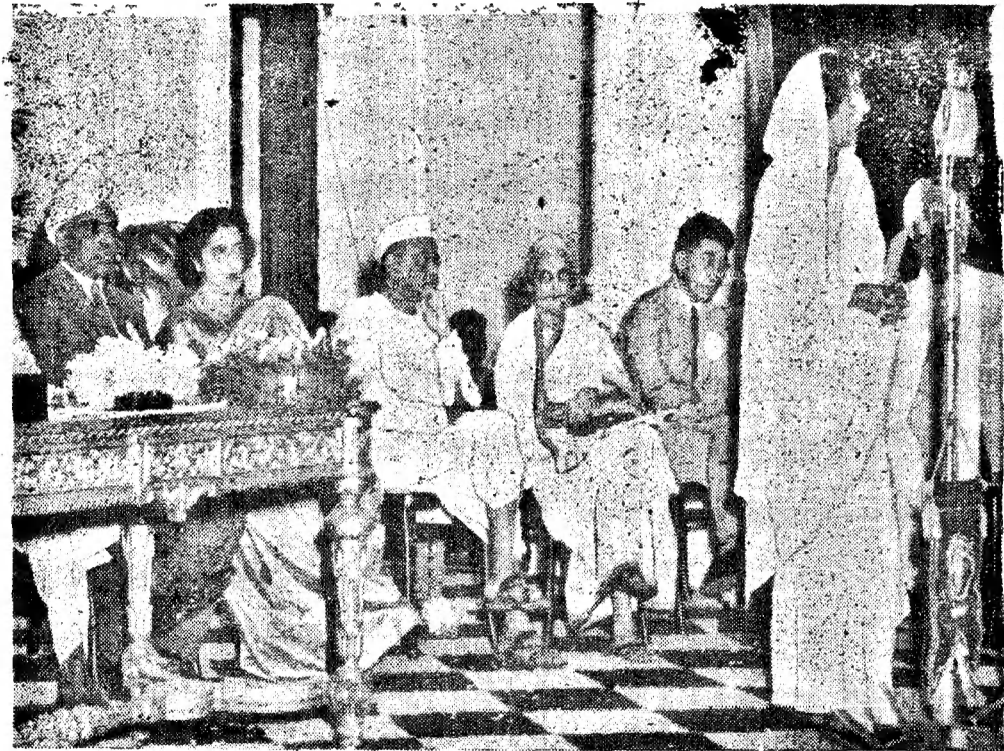

|| వార్తా చిత్రాలు ||

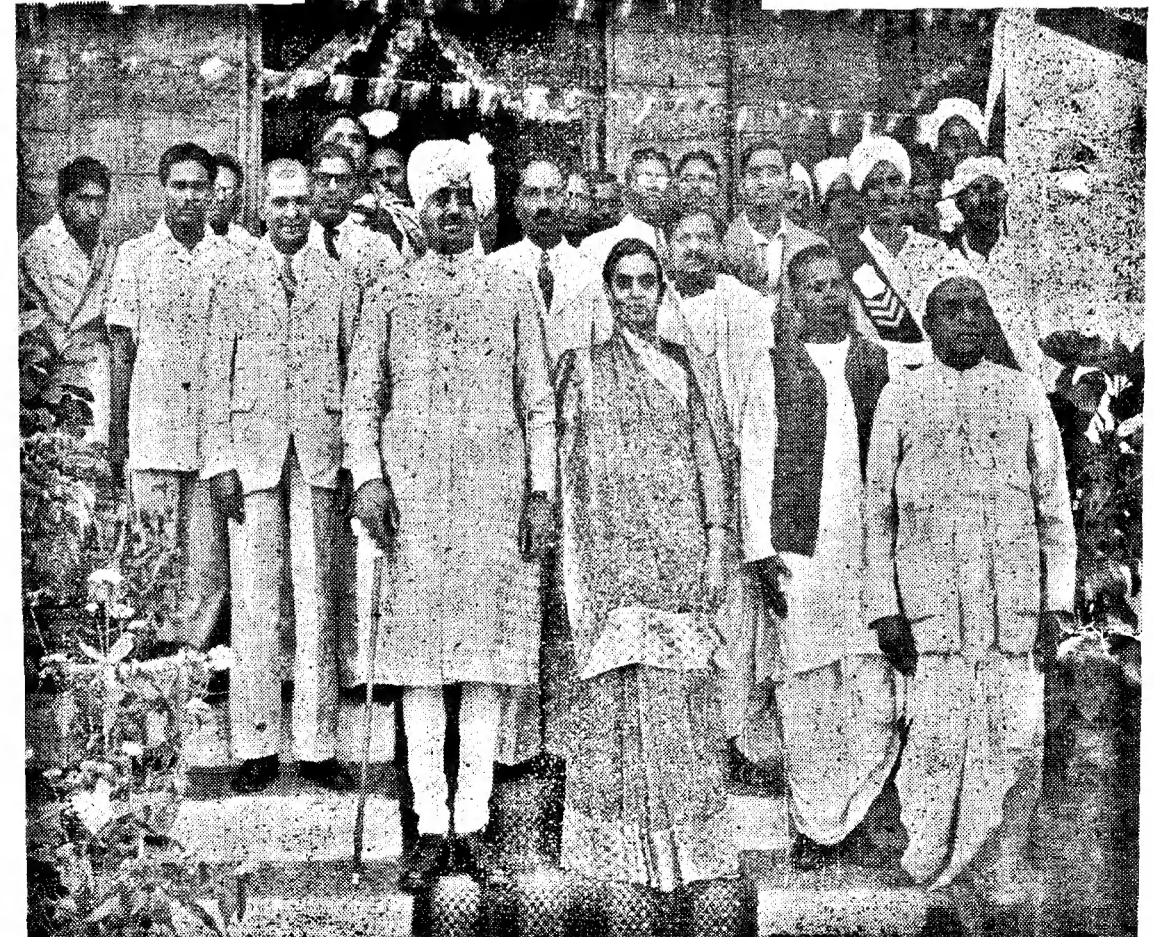
అఖిలభారత సంఘసేవకుల మహాసభ అధ్యక్షుల, ప్రతినిధుల గౌరవార్థం మదరాసు గవర్నరుగారు ప్రభుత్వభవనంలో ఒసంగిన విందులో మహారాజా, మహారాణి, రాజకుమారి అమృతకార్, సీతారామరెడ్డి, డా|| టి. ఎన్. ఎస్. రాజకాగార్లు.

రాజమండ్రిలో మదరాసు గవర్నరు సతీమణి భావనగర్ మహారాణిగారు వారిజన బాలికా పాఠశాల ప్రారంభోత్సవం జరిపిరి.

భారతప్రభుత్వ ఆరోగ్యశాఖామంత్రి రాజకుమారి అమృతకార్ గారు చెన్నైలో రాజా హేయూజ్ జరిగిన అఖిలభారత సంఘసేవకుల మహాసభలో ఉపన్యసించుచున్నారు.

హైదరాబాద్ సంస్థానకాంగ్రెస్ కార్యకర్తలసభకు డి. జి. బిందూగారు రాజలింగం, కె. వి. నరసింగరావు, చంద్రమూలీశ్వరరావుగార్లుతో సంభాషించుచున్నారు.

బ్రిటిష్ మంచుతో కప్పబడిన నేలను సాగుకై కుద్రపరుస్తున్నారు

గవర్నరు భావనగర్ మహారాజాకు రాజమహేంద్రవరంలో పౌరసన్మానం జరిగినప్పుడు తీసిన ఫోటో.

సంవత్సర చందా రూ. 12-0-0

విడిపత్రిక అకౌంట్ 0-4-0

ప్రతిబుధవారమున ప్రకటింపబడును

ఒరు లేయవి యొనరించిన సరవర ! యప్రియము తన మనంబున కగు దా

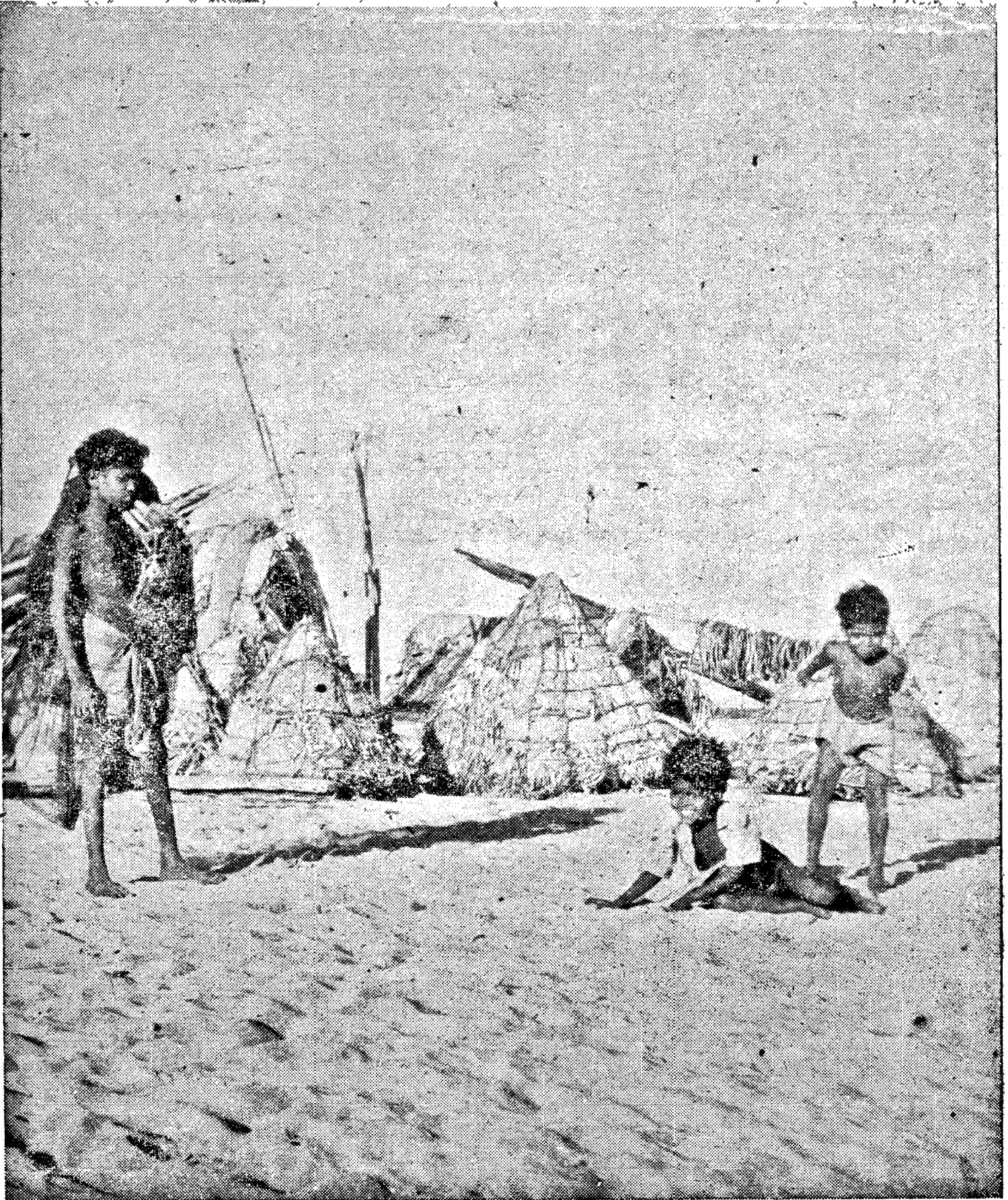
నొగులకు నవి నేయకునికి పరాయణము పరమధర్మ పథముల కెల్లఁ (మహాభారతము)

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 41

సంచిక 17

సర్వధారి సంవత్సర మార్గశీర్ష బహుళ చతుర్దశి బుధవారము

‘బె స్త గూ డె’

ఆంధ్రవత్రిక

1948-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 22-వ తేది బుధవారము

జయపుర సమావేశ సమాప్తి

భారతజాతీయ కాంగ్రెసు మహాసభ 55-వ సమావేశము, ఆదివాసమునాడు రాత్రి అతిజయప్రళయముగ ముగిసినది. స్వాతంత్ర్య ప్రియ అనంతరము, జరిగిన ప్రథమ సమావేశమునకు అనుగుణముగనే దాదాపు ఆమోదింపబడిన తీర్మానములన్నియును ఉన్నప్పటికే ప్రభుత్వ విధానమునందు, సంపూర్ణ విశ్వాసము ప్రకటించుట సమావేశ ప్రధాన ఉద్దేశముగ నున్నది. ప్రభుత్వవిధానము ప్రాధాన్యము వహించుట సహజము కాంగ్రెసు సాధించిన స్వాతంత్ర్యమును నిర్మాణాత్మకముగాయు బౌద్ధతముఖ్యముగ గాఢ ప్రభుత్వములపైన ఉండటే అందుకు మూలము. అందువల్లనే చర్చలందు ప్రధాన పండిత నైహూ, ఉపప్రధాని సర్దార్ వల్లభాయి పటేల్ గార్లు అత్యంత ప్రముఖ పాత్ర వహించిరి. వారు వివరించిన దానిని బట్టి కేంద్రప్రభుత్వము 18 మాసములందు అమోఘమైన కార్యములను సాధించెననుచు విస్పష్టముగ తేటతెల్లమైనది. స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించినప్పటికీ దేశము ఇంకనూ, పరిపక్వ స్థితియందే యున్నది. అవాంతర స్థితి యందున్నదని కూడ చెప్పవలసియున్నది. దేశవిభజనవల్ల ఏర్పడిన గాయము లింకను మానలేదు. కాశ్మీర్ యుద్ధము సాగుచున్నది. ఇది ఇటులుండగా, రాజ్యాంగ పరిపత్తులో రాజ్యాంగ నిర్మాణ కార్యక్రమము సాగుచున్నది. కాబట్టి ప్రస్తుత పరిస్థితి తొలగి, శాంతి పరిస్థితి ఏర్పడువరకు ప్రస్తుత నాయకత్వమే యుడుట అవసరము. జయపుర సమావేశము అదే నిర్ణయమును చేసినది.

కేంద్ర ఉపాధ్యక్షులు లోవై నెహ్రూజీ, చివరికి కార్యవర్గ తీర్మానములన్నియు యధాతథముగనే అంగీకరింపబడి వి. కాంగ్రెసువాదులు "వైతిక వర్తము" గురించి కార్యవర్గము ప్రతిపాదించిన తీర్మానము కొంత తుపాను లేవదీసినది. వాగు ప్రతిపాదించిన రీతిగ గాక పండిత మహేశ్వర సవరణతో విషయ నిర్ణయసభ మొదట ఆమోదించినది.

వాస్తవమునకు "శాసనసభ్య" అని గాని, "మంత్రి"నిగాని, ప్రత్యేకముగ ఉదాహరింపక ప్రత్యేకసభ్య పండిత నైహూ ప్రతిపాదించిన సవరణ తెలిపినట్లు, కాంగ్రెసువాదులందరికీ, హెచ్చరిక చేసి టీర్మానమును ప్రతిపాదించిన బె. గుండెడిది పండిత నైహూ సవరణ, శాసనసభ్యులు, మంత్రులు కాని వారికి కూడ హెచ్చరిక చేయుచున్నది. ఏదాపములో నున్నప్పటికీ, కాంగ్రెసువారినడపడి లోపములతో కూడుకొని యున్నదని తీర్మాన మంగీకరించినది. అది వారికి హెచ్చరికగ నుండవలెను. మిశ్రాగారి సవరణతో కూడిన తీర్మానముకూడ వైతికముగ ప్రవర్తించవలెననుమాత్రము సూచించినది. దానిని కేంద్రప్రభుత్వములో అవిశ్వాస తీర్మానముగ పండిత నైహూ గాని, తదితరులుగాని పరిగణించి యుండవలసినది కాదు.

భాషారాష్ట్ర నిర్మాణమును గురించి ఆమోదింపబడిన తీర్మానము ఏమాత్రము సంత్సృష్టికరముగ లేదని చెప్పవలసియున్నది. పరిపత్తు అధ్యక్షుడు నియమించిన పరిశీలనా సంఘనివేదిక తీవ్రగర్హణకు గురి అయినది. ఆ నివేదికను గురించి కార్యవర్గము ఏ విధమైన తీర్మానరూపముగను తన అభిప్రాయమును తెలుపలేదు. ప్రస్తుతము కమిటీని నియమించుచు చేసిన తీర్మానము విచిత్రముగ నున్నది. "పూర్వము కాంగ్రెసుచేసిన నిర్ణయములను, స్వాతంత్ర్యము వచ్చినతరువాత ప్రస్తుత శేషశక్తి అవసరములను గమనించి పరిశీలన చేసి నివేదికను సమర్పించవలె"నని తీర్మానము కోరుచున్నది. ప్రస్తుత స్థితి అనుకూలము కాదని, కమిటీలో సభ్యులుగనున్న, సర్దార్ పటేల్, పండిత నైహూ అనేక పర్యాయములు ప్రకటించి యుండిరి. అట్టి పరిస్థితిలో కమిటీ సాధించగలవాని గురించి శేష పిశ్వాన ముండకపోయిన ఆశ్చర్యపడ నవసరము లేదు. అందు ధార్ కమిటీ నివేదికను గురించి విస్పష్టమైన అభిప్రాయమును తెలియబరచి, కార్యవ

మొక కమిటీని నియమించిన సక్రమముగ నుండెడిది. భాషారాష్ట్ర నిర్మాణ సూత్రమును అంగీకరించుచు కాంగ్రెసు ఇదివరకే నిర్ణయములు చేసినది కాంగ్రెసు సంస్థలు పనిచేయుచున్నది సరిహద్దులను ఏర్పరచుచున్నది అట్టి పరిస్థితిలో, ఇప్పుడు తొగి విచారణ సంఘమును ఏర్పరచ నిర్ణయించి ధార్ కమిటీ సూచనలు కాంగ్రెస్ పూర్వ నిర్ణయము కు పూర్తిగ వ్యతిరేకముగ నున్నవి కాబట్టి అగ్రనాయకులతో కూడిన కమిటీని నిర్మించుచు జయపుర కాంగ్రెసు చేసిన తీర్మానము, భాషారాష్ట్ర నిర్మాణ సమస్యను వాయిదా వేయుటకు చాతుర్యముతో చేసిన ఎత్తైన ఆనాకర్ష మేమిదో. భాషారాష్ట్ర నిర్మాణము జరుగవలెనను అవసరమును అంగీకరించి, ధార్ కమిటీ సూచనలవల్ల ఏర్పడిన తీరస్కారభావమును తొలగించుటకు ప్రయత్నించవచ్చును. అయితే ఇప్పుడు అదను కాదనవచ్చును. సర్దార్ పటేల్, పండిత నైహూల మాట కు వ్యతిరేక ముండదను భావన లోనే ఆ అగ్రనాయకులను, కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని కలిపి కమిటీని వేయులో ఆంధ్రము.

అధ్యక్షోపన్యాసం

కాకినాడ కాంగ్రెసుకు మూలానా మహమ్మదాలీగారి అధ్యక్ష ఉపన్యాసము తప్ప మరొక కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము డా॥ పట్టాభిగారి అధ్యక్షోపన్యాసమంత దీర్ఘముగ నుండి యుండదు. కాంగ్రెసు మహాసభ సమావేశమై రెండుసంవత్సరము లవుట చేతను, స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించిన మీదట జరిగిన ప్రథమ సమావేశ మవుటచేతను ఇంత దీర్ఘోపన్యాసము అవసరమైనది. విదేశవిధానము, కామను బెల్టుతో సంబంధము, పరిశ్రమలు, ఆసియా దేశముల సహకారము, జాతీయభావ, కాండీశీకులు, చివరికి, డాల్టా (దుంపనెయ్యి) పేరుకొనునట్లుగా ఉత్పత్తిచేయు విధానమును నిశ్చయించు విషయము వరకు తమ ఉపన్యాసములో చర్చించిరి. గాంధీ విధానమునందు సంపూర్ణ విశ్వాసము గలవారవుటచే ఆ సిద్ధాంతముల ననుసరించి గ్రామ పునర్నిర్మాణము జరుగ వలెననిరి. దానికి తగినట్లు స్థానిక పరిపాలనా విధానము సంస్కరింపబడవలెనని సూచించిరి. వారి ఉపన్యాసమును కేవలము ఉపన్యాస మనుట కంటె జాతీయ పునర్నిర్మాణమునకు అనుసరించ నానివ పనికి మనవచ్చును. కాంగ్రెసు నూతన నిబంధనావళిలో సహకార వ్యవస్థా స్థాపన తన లక్ష్యముగా ప్రకటించిరి. నిబంధనావళిని తయారు చేయుటలో పట్టాభిగారు ప్రధాన పాత్ర వహించియుండిరి. దానిని సుగుణముగ పట్టాభిగారు తమ ఉపన్యాసములో, సహకార సిద్ధాంతముల ననుసరించి సాఫీగా వ్యవస్థను నిర్మించవలసిన ఆవశ్యకతను గురించి నొక్కచెప్పిరి.

కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు, శాసనకు ఏకీభావము కుదుగక పోవుట వల్ల శ్రీకృష్ణానిగాను అధ్యక్ష పదవికి రాజీనామా విచ్చిరి. భారత ప్రధానికన్న కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని పదవి ఉన్నతమైనదని బి. వి. వి. డా॥ పట్టాభిగారు, ప్రధానామాత్యుని బౌద్ధత్యమును ఆమోదించిన తన కథ్యంతము లేననిరి. దేశసేవయే ప్రధాన మైనపుడు, వాస్తవమునకు ఎవరిది ఆధిక్యముతో కూడిన పదవి అను సమస్య రానక్కరలేదు. పట్టాభిగారు కేంద్రప్రభుత్వ విధానమును దాదాపు ఆమోదించిరి. వారు ఆమోదించిన సంక్షిప్తములందు, ఆమోదించలేదని చెప్పక, సమస్యను వివరించి, ఏమిచేయవలసినదీ స్ఫురించునట్లు తెలియ చెప్పిరి. కాంగ్రెసుకు, ప్రభుత్వమునకు ఉండిన సిన సంబంధములను కూడ అదేవిధముగ, స్పష్టికరింపక, కాంగ్రెసును అనేక విధముల వర్ణించిరి. ఆదర్శప్రాయమైన ప్రజల కోరికలను, పరిమితము ఆచరణ సాధ్యమైన ప్రభుత్వ విధానమును సమన్వయించుటే తమ కర్తవ్యమని అధ్యక్ష స్థానపు తెన్నికకు నిలచినపుడు, ఎక్కువ అసంతృప్తియు, పట్టాభిగారు తెలిపిరి. అదే విషయమును అధ్యక్ష ఉపన్యాసమునందును తెలిపిరి. "ప్రజలు చందమామను ఆశించిన, అధికారములో నున్నవారు, వట్టి దీపమును మాత్రమే ఇచ్చుట సాధ్యము" అనిరి. అనున్నప్పటికీ అవసరము వచ్చినపుడు ప్రభుత్వమునకు తగిన హెచ్చరిక చేసి, సక్రమ మార్గమున పెట్టుటకు తమకు అధికార మున్నదని ఉద్ఘాటించిరి.

హైదరాబాద్ లో నిరంకుశప్రభుత్వ మంతరించుటతో ఆయన ఆశించిన భారత స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించినది. ఆయనకు మరొక ఆశయ మున్నది, అది భాషారాష్ట్రముల నిర్మాణము. వాటి నిర్మాణ ఆవశ్యకతను గురించి తమ సహజ ప్రతిభతో, పట్టుదతో వాదించిరి. వారి ఉపన్యాసము ధార్ కమిటీ నివేదిక ప్రకటితము కామునుపు రచింపబడినది. ఆయనను, ధార్ కమిటీ నిశ్చేదికపై వచ్చిన తీవ్రవిమర్శను తృప్తి పరచుటకే, కాంగ్రెసు, సర్దార్ పటేల్ పండిత నైహూలతో కూడిన సంఘములో నియమించి యుండవచ్చును.

జాతీయ భావకు, ప్రభుత్వ భావకు భేదము లేదని వారు అనిన మాట నిజము. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితిలో కొంత కాలమువరకు ప్రభుత్వ భావ గ్రాగ్ని ఘోషించవలెనని, రాజ్యాంగమును గ్రాగ్ని ఘోష ఆమోదించవలెనని, తొందరపడిన వ్యవహారములు స్పష్టమగుననీ అనిరి. జాతీయ భావకు, ప్రభుత్వ భావకు భేదము లేనపుడు తాత్కాలికముగా ప్రభుత్వ భావగా ఆమోదించినదానిని శాశ్వతముగా కూడ ఆమోదించుటకు అధ్యంతర ముండకూడదు. ప్రస్తుత ఉద్దేశము తగ్గినతరువాత అందు కంక్ష కరిగవచ్చును.

'జయ! పట్టాభి!'

బ్రహ్మశ్రీ శతాపదాని చెల్లపిల్ల వెంకటేశ్వరగారు

నీకు బట్టాభి షేకంబు నెఱపువార
మనియు బట్టాభి వగును నీ వనియు నెఱిగి
నిన్ను బట్టాభి యెనారె! నీపితరులు
నీకు బట్టాభి విజయము నెగడుగాక!

కవిసామ్రాట్ శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు

జారన్ వానల యొడుపిండలి శరత్స్వచ్ఛాంబువో దక్షిణా
త్మారాజన్నదీపోలె, రావణ వధామర్షంబు జారణ, పుఖ
స్సారాకారము శాంతహాసధురమా, పట్టాభి గాయంబు నీ
తారామాఖ్యము, తేజ మోముతే, సపత్నీ ప్రాధనాముఖ నినుక!

కాకతికేవలత్మో, తెల్లునేల, ప్రెగడ శివదేవయ్యగారి కంటె
లర్ధికర్ణాటకుండైన శ్రీకృష్ణ గాణాపతి సత ముక్తి తీమృదును కంటె
పరమతిథుల ధరాధర ముక్తి లైన యక్కన్నయ మూసన్న గార్లకంటె
పట్టి కథా సృష్టి, భావజన్యంబు, యాగంధరంబగు నూహాఘటన కంటె

లలిత మానేతుశీతాచలంబు భార
తీయమైన దళింద ముక్తి పదభావ
మునకు బట్టాభి షేకంబు పొందు నీవు
రాష్ట్రపతి వంట యెంత యాంధ్రప్రకాశి?

శ్రీ భండారము లాత్త గాంధీ సుమహచ్చీ యాక్తి భాషార్థముల
శోభామంజుల పూర్వభారత మహాత్మాజీ సద్దామల
క్షీరద్రంకరణంబు లూజిత భవచ్చీయోవచఃపాళి, ప
ట్టాభి! దేవజగద్గుహాక్తి ధరలుటాకంబు లూజ్యస్వముక.

తెలుగుల కూరా! పేరా!
తెలుగుం బిడ్డకు సమస్త దేశ ప్రజలు
గొలిచిన రాష్ట్ర పతి. నము
జ్వల జై పొల్చెడు గనుండు జయము పురమాగా!

తెలుగు మాటాడ జాతీయములనును తీరు తీయముల కుప్పలు తెప్పలునగు,
ఇంగ్లీషు మొదలిడితేని గర్హనవాంభోద వర్షా శ్రీమ ముమ్మగమగు,
ఉర్దూ ప్రహీనిన నుల్లూరి లనపరి లబ్ధులు సంసి నీలాబ్జములగు,
కొని సంస్కృతము దొరంకొంటివా సుప్తదేవతకోటికిని సుఖస్వప్నములగు,

మరియు నా కేమి వచ్చున న్నాట యనెద
వీద్యశ మమోషు విజ్ఞామెల్ల, జగద
సంత పరిణాహ కాల మహంబురాశి
లవము కాదన్న విజ్ఞాన లలిత మతియొ!

ద్రావిడు లెంతయో నయమురా! మన యాంధ్రులు కొంద అక్కటా!
లేవిడికొట్టుకొన్నయటలే చరియితురు చిశ్రవృత్తులై
హావడి తెచ్చికొందరొ మహాంధ్రమహైక్యము నడ్డుపెట్టుచుక
కావడికుండలై సమముగా నడువంగనులేని తెల్విడై.

నాకు బదవి వలను నాకును బాగడిక
కూడ వల దటంచు గూరుచుంటి
పదవికాని పదవి ప్రాప్తిచె బాగడిక
కాని పాగడికయును గలిపివచ్చె.

ఇది దొడ్డి గుమ్మమున, ను
తృవవి గమనంబు గాదు బాహాబాహి
గదిసి మరి క్రిందబడి యొ
ప్పదముగ బై దేలి గెలుపు పేర్పుట సుమ్మి!

ప్రాశ్నకుఁ గు శాతవాహనుల తొలినాడు
తెలుగు ముదల మగధము నెఱపిరి
పండితుండు నేడు పట్టాభి హిమగిరి
దాక నాంధ్రయశము తార్చినాడు.

బ్రహ్మశ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు

ఆచందంబున బాంబుచుంటిమి మహాత్మా! భోగ రాజాస్వయా!
తా నత్యంతము నాంతరంగికునిగా, దత్వజ్ఞగా గాంధీ స
న్యాసిం చెడి నిను, నేటి ప్రాభవము సంధానింప యత్నించె, నే
డానందించుచునుండ మాహృదయనీమావాసి యై తే నమః!

అంతా గాంధీ మయంబనంబాసగె, నీయాకార మీనాడు, నీ
యాంతర్యంబున గాంధీ దీపమె కదయ్యా వెల్లుచుండె, పయి
వింత గొల్చెడు గాజుకుప్పగద నే నీరూపు! గా ధీ సుసి
ద్ధాంతస్థాపక! స్వాగతంబు గొను, నీతారామ యాంధ్రోత్తమా.

హద్దల్ దాటెను, బొర్లువాలె, నిట మా కాంధ్రాభిమానంబు, మీ
యొద్ద, మీ రిక, నాంధ్ర-హైందవ-సమస్తోర్వీ-సమావాసులే
దిద్దల్ తీర్పులు నేర్పు లంద నిక బృహ్మజాతులెల్ల సము
ద్యదీశ్వర్యదీపియధీవిభవసంధానంబు నర్ధింపవే!

అట్టే కాము చెల్లె కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షత్వముం జెంద, నీ
ఘట్టాబే నిను వేచియున్నదనుకోగా జెల్లు, స్వామ్యంబు చే
పల్లె దేశము, గాంధీ నోర్చుకొనియె, పట్టాభిరామార్య! నీ
పట్టా బీషము రామ రాజ్యమును సంప్రాప్తిపజేయకవలె.

నెహ్రూ, మహాత్ముడై, నిలిచి, విశ్వంబెల్ల ప్రేమ శాంతులు పంచి పెట్టుచుండె;
ఎల్ల వేళల గాంధీయేయైన రాజేంద్రుడొ సుధర్మాధ్యక్షుడయె రహించె;
క్రంగి కరగి యచ్చుకొనె రాజగోపాలు డదన గాంధీ మూర్తి పదయుగంబు;
గండరగండడై గాంధీస్థాంతముల నిర్వాహణుచుచుండెను బటెలు;

తక్కువారెల్ల ధిల్లీ ప్రధాన రాజ్య
తంత్ర నిర్మాత గాంధీ పద్ధతులవారె
ఈప్రవాసును, పాండవుల్ కృష్ణునట్లు,
కలసి గాంధీలై లోకరక్షకులు గండు!

ఆరోగ్య విద్యాస్వయం సహాయ జ్ఞాన రహితుల హితముకై బహు పరాకు!
కుండకంబులు పందికొక్కులై త్రవ్వెడు పక్షపాతుల యెడ బహు పరాకు!
బహు రాష్ట్ర భాషా నిభాగ పాఠన భాగ్యభంజకావళి చెంత బహు పరాకు!
అన్నవస్త్రాస్పర్శ హైద్యదుర్భరభారధగ్నులౌ ప్రజపల్ల బహు పరాకు!

వయసును నేమి? శీలంబు పండ బాటె
పక్ష జాత్యమానమై పరగుచుండె
టాకు లే, దెబ్బ, ఎచుధాకులుంబి వగుచు
త్యాగరాజునై, వెలయుమా భోగరాజ!

(రాష్ట్రపతి పట్టాభిగానికి ధిల్లీ ఆంగ్లము చేసిన సన్మాన సందర్భములో ప్రముఖులైన
ఆంగ్లకవులూ, పండితులూ పంపిన అభినందన పద్యాలు.)

జావావీరుడు - 'సోకర్నో' (స.కర్ణా)

శ్రీ చె. శ్రీ. వెంకటరామయ్య

"నేను తెలంగాణ - నీవు నల్లవాడివి, నేను హిందువు-నీవు ముస్లిము, నేను ఆర్యుడను- నీవు ద్రావిడివి, నేను ఆపారి - నీవు యాపారి" అనే సవతులొట్టాలతో తలలు బ్రష్టులు కావించుకొనుచున్నది ప్రస్తుత ప్రపంచం. ఫలితం - మానవజాతి గొండు కాఖలుగా విడిపోయింది. అవి, పాలించేజాతి, పాలింపబడే జాతి అని రాజకీయభాషలో వాడుతున్నవి. వానినే ఆధిభాషలో దోచుకొనేజాతి, దోచుకోబడేజాతి అనవచ్చును. ఆ విభజనను మతము పేరిట దైవము, దాసుడు అంటారు. భగవద్దీక్షితిగ, దైవమునకు దాసుడుగ, దాసాసుదాసుడుగ, ఆత్మసమర్పణ చేసుకోవడం దాసులకు ముక్తి మార్గము. కాని, యీ యిరువదవ శతాబ్దంలో భగవంతుడే మూలనో దాసుకొని, "నీవే తెలుగు పోయిన నాకేమి" అను కొన్నట్లున్నది. ఆయన స్పష్టించిన యాధునాలోకంలో "నేను, నాది" అనే అహంభావ పితావం తొండవడానికోంది. రాజకీయరంగంలో కూడా, "నాచే ప్రపంచం" అని పోటీచేసే ఆధునాటకమే అడబడుచున్నది. రివాల్యూషనులుకొని, ఆటంకంబురకూ గల మారణసాధనాలన్నీ ఆనాటకంలో పాల్గొని, అన్యాయాలు చేస్తున్నవి.

1914 మొదలు 1919 వరకు ఒక మందు గుండ్ర మహానాటకం జరిగి ఆగింది. మరల 1939 నుండి 1945 వరకు మరియొక మారణ మోము జరిగి ప్రపంచాన్ని దుఃఖవారాళంలో ముంచింది.

ఈనాటకంలో నాయకురాలు నవనాగరకత. నాయకుడు సామ్రాజ్యకాంక్ష - అనగా ఆక్రమణకాంక్ష. మంత్రి విజ్ఞానం. "వోచేకో, ఇంకా దోచుకో, దోచుకొనే హక్కు నాకేకద్య" అనడమే పట్టివి. ఇప్పుడిప్పుడే జరిగి నిలిచిన యాదోషిడినాటకంలో, రక్తపాతిఘట్టాలను సన్నివేశ పరచి, తనూలంగా యూరొపుఖండాన్ని గడిగడలాడించినవాడు హిట్లరు. వాని పరిపాలనలో నలిగి నానాబాధలు పడినవారు చాలామంది. వారిలో ప్రెంచివారు, డచ్చివారు నరకబాధలు అనుభవించినారు. అందులోనూ డచ్చివారు తమస్వదేశంలోపాటు కాలనీలను కూడా కోల్పోయినారు. డచ్చికాలనీలలో ఇంకో నీషియా దీవులు చాలా ముఖ్యమైనవి. వానిని జపానువాడు పట్టుకొన్నాడు. వారికి కాలనీలను మరల సంపాదించి పెట్టినవి బ్రిటిష్, అమెరికను పేషలు, నాగనాకి, హిరోషిమాలుమీద అమెరికన్లు ఆటంకంబులు ప్రయోగించినవంటనే "యాక్ ఆల్టర్" చరణములే శిరణములని జపాను "జిటోస్మి" అన్నది. ఇంతటితో ఇంకో నీషియానుపట్టిన గ్రహణకూడా వదిలింది. వంటనే అచ్చట స్వాతంత్ర్యోద్యమం కాలాగ్నివలె లేచింది. డచ్చివారు మాకాల మీలు మాకేరావాలి అని తిరిగి వచ్చినారు. ఇంకోచైనాలో ప్రెంచి ఫీరంగులు పాడిన పాటనే ఇంకో నీషియాలో డచ్చితత్వములు వల్లవిగా పాడెం ప్రారంభించినవి. ఆంగ్లఫీరంగులన్నూ ఆచుకట్టిగా అందుకొన్నవి. "శ్వేత బౌద్ధులాలా! ఈయాట లింక సాగవు. మీదే కింలామీరు, మా దేశంలో మేము, స్వతంత్రంగా ఉంటాము" అంటూ ఒక మీరుడు తన దేశపు ప్రజలను వెంటవేసుకొని బయలుదేరినాడు. అతడే జావావీరుడు "సోకర్నో".

ప్రస్తుతం - అనగా యుద్ధానంతరం ప్రపంచంలో మూర్ఖత్వవోమాస్తే లేండ్ కాఖలు కనబడుచున్నవి. ఒకటి దోషిడికాఖ - మరొకటి స్వాతంత్ర్యకాఖ. ఈ దోషిడికారులు "దోచుకు తినే హక్కు" మాది - ప్రపంచం మాది. మారు మూట్లాడితే ఆటంకంబులు తెస్తాము. హిరోషిమా ప్రదర్శనం మర్చి జరిపిస్తాము" అని దబాయెస్తారు. ఈ ఆటంకంబులు గాడిదగ తరంత అందరికీ తెలిసిన విషయమే. అదియే నాశనకృత్యానికి బోహదం కాబోతున్న దేమా పరమాత్మునికే తెలుసు.

ఈ విధంగా వెదికించే కొడిడి సామ్రాజ్యాల ఆధునీనలకు జంకక స్వాతంత్ర్యపతాకం పట్టి నిలిచి పోరాడుచున్న వీరుడే "సోకర్నో". అతడే యింకో నీషియాకు నాయకత్వం.

ఒకప్పుడు యింకో నీషియాలో భారతీయుల - అనగా తమిళరాజుల పతాకం యెగిరింది. ఆ దీవులకేళ్ల యందు తమిళభాషనుకొంటున్నా వాళ్ళికిని కాననగును. నాటి "కాంకం" నేటి జావా; "సుమిత్రదీపం" నేటి సమత్రా అయింది. "సుదందర దీవు" (స్వాతంత్ర్యోద్యమం) నేడు "సుందా" దీవులయైనవి. నాటి బౌద్ధిపం యింకా ఆలాశే వుంది. "పోర్చుగల్" (యుద్ధ భూమి) "పోర్చుగో"గా మారింది.

తమిళరాజులను చోళ, పాండ్యులనాడి ద్వీపాలలో తమిళుల ప్రాముఖ్యము హెచ్చి యుండినది. కాని వారు తెల్లవారివలె దోషిడి కృత్యాలు చేయలేదు. వ్యాపారం (మార్పిడి) చేసి, ఆ ద్వీపాలలో విద్య, మతము ప్రచారము గావించి. రామాయణం, భారతం, స్కాంద పురాణాలకు నాగు యొక్క ప్రచారము గావించి. శిల్పసమన్వితములగు నట్లు, గొవురములు నిర్మించినారు. భౌతికదేశంలో, పదునేడవ శతాబ్దంలో విహమృద్ధియల పాలన ప్రారంభము కాగానే, యింకో నీషియాలో కూడా "యిస్లాం" మతము ప్రబలి వ్యాపారంతో ప్రారంభించి, రాజ్యాల నేతృత్వం వచ్చినారు. అప్పుడు డచ్చివారికి నాకా బలం చాలా బాగుండేది. ఆంగ్లేయులనేవారు పట్టిచూచిన కోసు లవి. నాకాబల సహాయంతో వీరు యిండియాలో పోటీచేస్తూ, అటు యింకో నీషియా ద్వీపాలను వశపరుచుకొన్నారు. వారి చేతానికన్న 60 శాతం పెద్దదైన కాలనీలువారికి చిక్కినవి. డచ్చి అనాభాకన్న యేడుశాతం యింకో నీషియా జనాభా అధికము.

జానువండి నూగిగీరలకు హిందూమహా సముద్రములోని దీవులములు శ్రేణి నుండినవి. భూకంపములవల్ల నవి చాలవకకు సముద్ర గర్భంలో కలిసిపోయినవి. ఫిజీ, ఫిలిప్పైన్స్ ద్వీపములగుడ నీ శ్రేణికి చెందినవి. అవి ప్రస్తుతము అమెరికనుల దోషిడిక్రింద నున్నవి.

జావావీరుడు భూమధ్యరేఖ పోవడంమూలంగా అచ్చటి కీతోష్ణానికి సంబంధ కనుకాలమై యున్నది. ఏలకులు, లకంగాలు, జాజికాయ, చెరుకు, రబ్బరు, బియ్యం, కాఫీ, పొగాకు యిచ్చట భారతంగా పైరగును. క్రీ. శ. 1602 మొదలు తెల్లనర్తకులు యీ ద్వీపాలలో ప్రవేశించినారు. వారిలో డచ్చివారు క్రమంగా ఆక్రమించుకొని యీ ద్వీపాలను పాలించుచున్నారు - కాదు దోచుకొనుచున్నారు. "వాండె - బోమ్" అను నతడు గావించిన అక్రమాలకు, దోచుకొన్న దానికి అంతులేదు. కాని యింకో నీషియాను గోళు గిల్లకొంటూ కూర్చోలేదు. చేతిచిక్కిన దానితో శక్తికొద్దీ దెబ్బకొట్టినారు. అప్పులలో కొండలలో దాగియుండి యుద్ధం చేసినారు. క్రీ. శ. 1875 లో గొప్ప విప్లవం జరిగింది. ఆ చెబ్బతో వాండెకబోమ్ తనదప్పి కాఫీ తోటల వంకకు మరల్చుకొన్నాడు.

ఇంకో నీషియాను స్వాతంత్ర్యోద్యమ చూచి డచ్చివారు కాస్తవయంతో, కాస్తభయంతో, దోషిడినాటకం జరిగినారు. ఒకవంక సంప్రదింపులు, మరొకవంక తేజస్వీ ప్రయోగాలు చేస్తూ కపటనాటకం ఆడినారు. "సురబాయా" రేవునుండి ఓడలకొద్దీ కిరిగిను, రబ్బరు, పంచదార, కొబ్బరికాయలు, పొగాకు, కట్ట, "ఆమ్స్టర్ డామ్" రేవునుపోయేవి. ఇంకో నీషియాను సస్యసంపద డచ్చివారు లాభాలు సంపాదించి బొజ్జలు పెంచుకోవడానికి ఆధారభూత మైనది. ఇచ్చటి ముడిపదార్థాలు తీసుకొనిపోయి వారి తాలూకు కృత్రిమములకు యింకో నీషియాను సంతగా మార్చినారు. "దేశము సంత, జనలు మంద" అని పాలకుల అభీప్రాయం. కట్ట

కట్టకు పోవడానికై నా ఆలాశి పొందడానికై పనికింకలు వచ్చింద.

"అయ్యా! ఇది సాగరు; మీరు సాగిపోండి" మేము మాదేశం కాపాడుకొంటాము." అని క్రీ. శ. 1905 లో యింకో నీషియాను తిరగబడి స్వాతంత్ర్య సంఘమును స్థాపించి పని చేయడం ప్రారంభించినారు. అధికారులు తుపాకులు చూపినారు. కాని, ప్రయత్నం ఆగలేదు. ఈ స్వాతంత్ర్యాన్ని రగులడం ప్రారంభించి దంటే ఆగలేరారు. బానిసతనాన్ని భస్మం చేస్తేనేగాని అది కాంతించదు. దానిని అణచి వేయటం చేసే ప్రయత్నంలే దాన్ని ప్రజ్వరిల్ల చేస్తవి. అనాలోప వెక్కుక కాసుకాసు దీనికి బలము హెచ్చును.

సురబాయా పీఠులలో విరావేశంలో దేశ భక్తులు గుంపులుగుంపులుగా పతాకం పట్టుకొని నడువసాగినారు - స్వరాజ్య కాంక్ష, విప్లవ భావం రెనల్కాస్తే గీతాలు పాడు - నిధి ప్రోగుచేయడానికి. ఇంట్లోనుండి ఒక బడి పంచులు తన కుమారుని చేతికి బిట్టు లిచ్చి స్వతంత్ర నిధి కెచ్చిరమ్మని పంపినాడు. అబ్బిడక ఆ సమూహాన్ని చూచి తిన్నయ్యుడై, తిండి యిచ్చిన డిపేగాక, తనచేతి మిరాయి కూడా యిచ్చి ఒక పతాకం యిమ్మని అడిగినాడు. ఆవిధంగా పతాకం సంపాదించి తోడిదిలను చేర్చుకొని తాను జాతీయగీతాలు పాడుతూ చిందులు ప్రోక్కినా దాయబ్బాయి ఆ బిడ్డదే మన జావావీరుడు - "సోకర్నో".

1905 సంవత్సరం సురబాయాలో జన్మించాడు. తండ్రి బడిపంచులు. ఇస్లాముమతముడు. తల్లి 2 లి ద్వీపం లో పెరిగిన భారతీయ స్త్రీ. మహా పుత్తె మురాలు. తండ్రి సురాను తో బాటు, భారతరామాయణాది యితోసమలులూ కూడా చదివినవాడు. అతనికి భారతముమీద, అందులోనూ కన్యనివాద అమిత ప్రీతి. భార్య, భర్తలు కన్యనిదాత్మత్వము, త్యాగముచూచి ఆనందపడేవారు. బిడ్డకు భారతం చెబుతూ "నీవు కర్ణాటకలె త్యాగముర్తి కావలె"నని హెచ్చరించేవారు. బిడ్డకు కూడా సదా కర్ణాటకే తలచేవాడు. వాని కేరున్నూ "సుకర్ణా" శ్వేతముఖులు దాని "వైకార్నో"గా మార్చిచేసినారు - వారి జిహ్వదోషంవల్ల.

"సోకర్నో" వైకర్ణాత్మక. ఈనవ సంఘానికి స్వాతంత్ర్యము శ్యాసమువంటి దనే సమృద్ధిముగల వాడు. త్యాగంలో కన్యనివంటివాడు. దేశానికి తనూతనే బలిదానంగా ఆర్పించుకొన్నవాడు. ప్రతి నిమిషాన్ని కృతాచేయక, విజ్ఞానమును, విద్యను అభివృద్ధిచేసుకొన్నాడు. విద్యార్థిదశ లోనే స్వాతంత్ర్య సంఘంలో పాల్గొన్నాడు. ఇతడు గుండెలు దీసిని బంట. ఆకాలంలో అతనిహృదయాన్ని ఆకర్షించినది మనదేశంలో బయలుదేరిన స్వాతంత్ర్యోద్యమమే. అతడు భారతనాయకులను తనకు ఆదర్శపురుషులగు యెన్నుకొన్నాడు. బెర్కా చంద్రపాల్, దాదాబాయి నారోజీ, గోఖలే, తిలక్, అరవిందభూషేష్, గాంధీ, నెహ్రూలను తన హృదయంలో చుంచుకొన్నాడు. వీరిప్రసంగములు, అభీప్రాయములు గ్రంథ రూపంగా నెలువడినవి. కాని యవి అచ్చిప్రభుత్వము చే నిషేధింపబడి, యింకో నీషియాలో ప్రవేశింపబిలుండేదిగాదు. స్వరాజ్యము, స్వపరిపాలనమునుగూర్చి ఛాయామాత్రంగానైనా నూచించే గ్రంథాలు నిషేధింపబడినవి. సోకర్నో యారా జ్యోగ నిర్బంధములను లెక్క చేయలేదు. ఇండియానుండి సురబాయాకు వచ్చే ముసల్కాసు కర్తకులను వశపరుచుకున్నాడు. సరుకులమూట లతోబాటు గ్రంథములు చేరుచుండినవి. వానిని చదివి, సంఘాని కెచ్చేవాడు. అతనిని ఆకర్షించిన వానిలో అరవిందుల కర్మయోగి కథలు ముఖ్యమైనవి.

అందులో అరవిందులు, "మనదేశం లోని స్వరాజ్యోద్యమమునకు సాటియైనది లేదు. అది దైవికమైనది. దానిని సాగించువాడు దేవుడే. అతని యెచ్చకు, పుద్గమములకు భంగము

వాటిల్లను. ఆయనను నమ్మి త్యాగముచేసిన వీరులకు పరాజయములేదు" అన్నాడు. ఆవాక్కులే సోకర్నోకు కేదవాక్కులైనవి. తర్వాత, స్వాతంత్ర్యము జన్మహక్కు. దానిని పొంది తీరుతాము" బాలంగానూనని వాక్యం బానచ్చింది. మహాత్ముని సత్యాగ్రహము, సత్యజీవ నము అతనికి నూతనోత్సాహాన్ని కలిగించింది. సింగపూరులోని తన భారతీయమిత్రుల మూలంగా మనదేశపు పరిస్థితులను తెలుసుకొనేవాడు. సువిధంగా ముందేంపట్టు, మనమహాత్ముని పట్ల దేశా విశ్వాసం కుదిరిం దాతనికి.

అతనికి చేతదాస్యవిమోచనాగం సేన తయారు చేయడంనన్న కోరిక కలిగింది. అయితే అతనికి ఆయుధం పట్టడానికి ఆస్కారంలేదు. కాననం ఒప్పుకోదు. అందుకల్ల కళాకాల విద్య పూర్తి కాగానే, యింజనీరింగు పరీక్షకు చదివి పట్ట భద్రుడైనాడు. ఆ జ్ఞానాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని సైనికశాస్త్రం పరిశోధించినాడు. తనకు లభించిన గొప్పయుద్ధోగ్యాన్ని తిరస్కరించి దేశసేన కుశక్రమించినాడు. విద్యాపరిపూర్తి కావడంతోలే రాజకుమార్తె ప్రవేశించినాడు. సరాసరి ఆసమయంలోనే గాంధీజీ ప్రథమ సత్యాగ్రహం జరిగింది. దాని ప్రతిస్పందలు సోకర్నో గుండెలో మారు మ్రోగినవి. దాన్, మోతీలాల్, బోసు, నెహ్రూ మొదలగు నాయకుల ప్రసంగాలన్నీ అతనిలోని స్వేచ్ఛాగ్నిని చురీ రగుల్కొల్పినవి.

ఇంకో నీషియా స్వరాజ్యోద్యమం సోకర్నో నాయకత్వంక్రింద తీవ్రంగా నడిచింది. దేశంలోని పరితాపకరమైన పరిస్థితులనుగూర్చిగుండెలు ద్రవించునట్లు పస్యనించినాడు సోకర్నో. అతని మాటలు విరడానికి జనం లక్షలకొద్దీ వచ్చే వారు. యువకులను శిక్షణ మొగి యేడుకోట్ల ప్రజాహృదయాల్లో స్వాతంత్ర్యవాల్ల రగుల్కొట్టినాడు. జాతికి వైతన్యం, పుర్రేకం, పుత్సాహం కలిగించే గ్రంథాలు రచించినాడు. సత్యపులచే జాతీయగీతాలు రచించడేసి సంగీత యుక్తంగా, పీఠులలో విరామం లేకుండా పాడించినాడు. దేశీయభాషలో పత్రికలు నడిపినాడు. నాటకంద్వారా, దేశభక్తిప్రచారం చేసి పామరహృదయాలను పక్వపరచినాడు. జావానాట్యంలోపో జాతీయతను సృష్టించినాడు. నేతాజీ చేప్పినట్లు "దేశమే నాపాశము" స్వతంత్రమే నాప్రాణము" అన్నాడు. ఫలితం, యేడుకోట్లజనం యేకాభిప్రాయంతో దీక్ష వహించినారు. స్వతంత్ర గర్జన సర్వత్రా వ్యాపించింది.

జపాన్ వారిలో స్నేహం పాటిస్తూనే వార్షికదనుండి స్వపరిపాలనం పొంద ప్రయత్నించి నాడు సోకర్నో. ప్రజాను అందుకు ప్రోత్సాహ పరచి, వారి తోడ్పాటుతో సంపూర్ణస్వపరిపాలనం సంపాదించినాడు దేశానికి. జపాన్ సైన్యంలో చాలమంది యింకో నీషియానులు చేరి సైనికశిక్షణ పొందినారు. సోకర్నో పన్ని నయాయుక్తపల్ల జపాను యుద్ధనామగ్రి చాలమటుకు యింకో నీషియానుల చేతి కప్పినది. ఇందుకు తోడు స్వపరిపాలన ముప్పినది. ఇందుకల్ల గుండు దెబ్బకు బదులు గుండుదెబ్బ నివ్వడం, పొరుగు

డాక్టర్ పట్టాభి సీతారామయ్య

శ్రీ యనాప జె. మెహర్లల్

డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యు డాక్టరీ జాత్య జంఝామాత మని అనవచ్చున భారత జాతీయోద్యమము కైశక్తిలో నన్నప్పడే, ఆయన ఆ సంరంభములద్వారా నిలిచాడు.

1912 నాటికి - గాంధీజీ ఇంకా డాక్టరీ కాలే ఉన్నప్పుడే - ఆయన "జాతీయవిద్యపై" ఒక ప్రణాళికను ప్రకటించాడు ఇప్పటికి 32 ఏండ్లుగా ఎ ఐ సి సి సభ్యుడుగా ఉన్నాడు. చునుస్థల నూత్న యోజనానుగా 1898 లో ఒదిగి ఒదిగి కాంగ్రెస్ వలంబిగా చేరినప్పటికి - ఈ నాయకునికి, 1948 లో "పోటీలో మీరు విజయం పొంది అభిలభారత కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులయ్యా" రని తెలిపేటప్పటికి - 4 రోజుల అర్ధతాబ్దము గడిచింది. ఆతడు "అనేక యుద్ధముల నారీయు తేరిన" వృద్ధుడు నిత్యకార్యకలాప సంక్రి మయిన ఆ జీవితం, అనేకముఖాలుగా, అనేక పాత్రలు వహించింది.

ప్రథమ సమావేశంలో నూతనలకు, ఆయనలో ఆ విమర్శాత్మకమైన చేదు మాటలలో చెనుకకు ఒదిగిఉన్న, సోదరస్నేహము, అద్భుతమయిన గోచరిస్తాయి. మహావాగ్ధి. ఆవాక్కు చెనుకుల తలుకుల ప్రభ లీనుతూ ఉంటుంది. స్వచ్ఛందాబ్ధి రమ్యతకు ఒక్కొక్కప్పుడు తానే ముగ్ధుడైపోయి అందులో లీనమైపోయే స్థితిలో ఉంటాఉంటాడు. అల్లాంటప్పుడు పాపము నిరుపాయుడు, అరక్షితుడూ అయిపోతూ ఉంటాడు. సూక్ష్మగ్రాహులైన విలేఖరులు రాజకీయ సాయకులను "వాగించి" వాళ్లు ఏ ఆ జాగ్రత్తలోనో భారవిడిచిన ఏమిక్క చిన్నమాటనో, ముఖవిలాసానో, ఆధారంచేసుకొని, మహాభారతాలత్యే గలిగిన ప్రజాపంతులున్నారు. వాళ్లకల్లాంటి నిమిషాలలో పట్టాభి ఎరయిపోటం కద్దు.

మొదట పదివేళ్లు, తన స్వగ్రామం మచిలీ పట్టణంలోనే, వైద్యవృత్తి నవలంబించాడు. ఆరోజుల్లోనే, ప్రజానాయకత్వనకు కావలసిన సరంజామాంతా సన్నాహం చేసుకొన్నాడు. మారత్ కాంగ్రెసులో మితవాదులకు ఆతివాదులకు చీలిక ఏర్పడి - ముగ్ధులలో 1916 లో లక్నోలో సామరస్యం ఏర్పడిన ముగ్ధకాలమది 1917 భారతచరిత్రలోనే ముఖ్యమైన ఘట్టము లిలక్, తదితర జాతీయ వాగులూ, జాతీయదర్శనతో పునరుజ్జీవితమై ఉజ్వలమైన కాంగ్రెసులో అప్పుడు స్థానమేర్పరుచుకొన్నారు ఆ సంవత్సరంలోనే హిందూ-ముస్లిం సభ్యుల కై ఒడంబడిక గూడా జరిగింది ఆ సంవత్సరం పట్టాభి జీవితంలో కూడా ప్రాముఖ్యం వహించింది వైద్య వృత్తిని వదిలివేసి రాజకీయరంగంలో ప్రవేశించటానికి పట్టాభి నిశ్చయించుకొన్నాడు.

నిర్వాణాత్మకమైన కృషి విషయాలవంకే అతని దృష్టి మొదటిసారి మళ్లింది. ఆ విషయంలో అందరి ప్రశంసలూ అందుకొంటూ మిన్నగా నిలిచాడు జాతీయవిద్యాభావనకు ప్రత్యక్షరూప మొసగిన "ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల స్థాపన"లో తాను కూడా సన్నిహిత పాత్ర వహించాడు. "సహకారోద్యమ" ప్రచారంలోనూ, పోషణలేక చితికిపోయిన "కుటిర పరిశ్రమలు" పునరుద్ధరణకున్నూ పరిశ్రమించాడు.

తన భావాల ప్రచారంచేయటానికై "జన్మభూమి" అన్న ఆంగ్లపత్రికను స్థాపించాడు వారం వారం, ఆ పత్రిక ద్వారా "సహాయనిరాకరణ" సందేశాన్ని ప్రచారం చేశాడు. డాక్టరీ జాత్య, వార్తాపత్రికా చరిత్రలో ఆ పత్రిక ఒక ముఖ్యస్థాన మాక్రమించుకొంది. ఆ పత్రికా సంపాదకునికి స్వరాష్ట్రంలోనే కాక రాష్ట్రాంతరంగా కూడా పత్రికా సంపాదక ప్రతిష్ఠ హెచ్చింది 1930 లో, పదకొండేళ్ళ ఉజ్వల జీవితం గడుపుకొని ఆ పత్రిక ఆగిపోయింది ఆ సంపాదకుడు జైలుగోడల మధ్య చేరాడు.

డాక్టరు పట్టాభి, అనేకవిషయాలపై విస్తృతంగా రచనలు సాగించిన రచయిత ప్రథమ ప్రపంచ సంగ్రామానికి పూర్వం రచించిన 'భారతజాతీయత' అన్న గ్రంథంనుంచి, ద్వితీయ ప్రపంచ సంగ్రామకాలంలో జైలులో ఉండి వ్రాసిన "పెదర్చు అండ్ ప్లేస్" (గురువులు-

[కాంగ్రెస్ అధ్యక్షపదవికి, ఆ నుపూర్వకంగా వస్తున్న కీలకస్థాన ప్రాముఖ్యము సన్నగిల్లుతున్న, సమయాన్న "అనేక యుద్ధముల ఆరి తేరిన యట్టివీరుడు" డాక్టరు పట్టాభి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా అయ్యాడు. ఈవ్యాసంలో రచయిత నూత్న అధ్యక్షుని గుణగణాలను వ్యాసప్రోక్త మొనరుస్తూ, ఈయన, కాంగ్రెస్ ఓకిష్ట సంప్రదాయానుసారంగా, సర్వతోభద్రత్వము వహించి రక్షకుడుగా నిలుస్తాడు, లేక ప్రభుత్వము న్ననల కీర్తితో, కొంచెం పెద్ద స్థాయికాలో పబ్లికరీలేషన్ ఆఫీసరుగా నిలుస్తాడా? అని ప్రశ్నిస్తున్నాడు]

లఘువులు) అన్న గ్రంథండాకా, "గాంధీ - గాంధీజీ" నుంచి "గాంధీ - సోషలిజం" డాకా, "కాంగ్రెసుకు ఎందుకు ఓటి చూలి" అన్న గ్రంథంనుంచి, భాషాప్రయుక్తముగా రాష్ట్రపునర్విభజనావశ్యకతవరకూ - ఒకటేమిటి విధ్రమం గొల్పే అనేక విషయాలపై రచనలు

సాగించాడు ఆయన రచించిన ఉద్గ్రంథము "భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ చరిత్ర", రెండు సంపుటలుగా ఒక్కొక్క సంపుటయు వెయ్యి పేజీలు ఉంటూ, దేశంలోని పెద్ద చిన్న నాయకులందరికీ కావలసిన విషయాలన్నీ ఆమూలగ్రంథం తెలిపే కాంగ్రెస్ నిఘంటువు లాంటి ఉద్గ్రంథమిది అయితే ఈ పండితుని ఉద్గ్రంథాన్ని విమర్శించాల్సే వస్తే, ఈయన రచించిన పెద్ద గ్రంథాలు అన్నీ, తీర్చిన ఉద్యానవనాల్లాగా కాక దట్టంగా పెరిగిన అగణ్యాలలాగా ఉంటాయని అనాల్సి వస్తుంది ఆయన అపారపాండిత్యము, అవభవజ్ఞానము, విషయవిభులీకరణము, అనన్యలచారిత్రక విశేషాలూ, అన్నీ కూడా చదువరిని ప్రత్యక్షిచేసి ముగ్ధుడై చేస్తాయి. కానీ, ఓ క్రమ మేది కనబడదేమో అని విచార మేస్తుంది. ఎవరయినా ఆయనకు స్నేహితులైనవారు పూనుకొని, ఆయన ఉద్గ్రంథాలను సరిగ్గా సంస్కరించి సంక్షిప్త మొనరించి, ప్రకటించబూనుకొంటే, ఆయన రచనలు ఇంతకన్న చాలా ఎక్కువగా భాసిస్తాయి.

1930 ఉపస్వత్యాగహంతో ప్రారంభించి, భారత రాజకీయగతుల నిమోన్నతా లన్నిటిలోనూ నడిచి, జైలు గోడలలోనికి, జైటికి అనేకమార్లు ఆయన జీవయాత్ర సాగింది. 1932 లో గాంధీ - ఇర్విన్ ఒడంబడికను లాగు విల్లింగ్ డగ్లస్ చేసి కాంగ్రెస్ పై దాడి నడపటంతో మళ్ళీ రెండేళ్లు జైలుకు వెళ్లాడు.

1939 లో మళ్ళీ డాక్టరు పట్టాభి పేరు పత్రికల్లో ప్రప్రథమస్థానం ఆక్రమించింది. సుభాష్ బోస్ తో డాక్టరు పట్టాభి అధ్యక్ష పదవికి పోటీచేశాడు. అంతవరకూ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షపదవికి అంత తీవ్రమైన పోటీ ఏనాడూ జరుగలేదు. హైకమాండువారి ఊతం ఉన్నా కూడా డాక్టరు పట్టాభి ఓడిపోయాడు. భారత రాజకీయాల ఒక ఉజ్వలఘట్టంలో ఉడికి పోతున్న సమయ వది. అది కేవలం ప్రజల అభిమాన నాయకుని కృత్తిగతవిజయం అనుకొనే

దుకు మీలేదు యుక్తదశ, దేశంలో నిర్విద్యమై నిశ్చలమై పోయిన ట్లనిపించే రాజకీయ వాతావరణానికి నూతనా వైజ్ఞానిక, నూతన జీవితాన్ని, నూతన పరిస్థితివాతావరణాన్ని సమకూర్చాలని, సంరంభమనున్న రోజుల వి ఆ అదను తప్పేటప్పటికి, ఆ అభీప్రాయము అలంకరించేందుకు, పట్టాభి పది ఏళ్లు ఆగి, మళ్ళీ ఘట్టి పోటికి పాల్పడి, విజయమై రావలసి వచ్చింది.

ఆయన ప్రముఖపాత్ర వహించిన మరొక రంగము "భారతీయ సంస్థానాల" రంగం. సంస్థానప్రజల యోగక్షేమాల విషయం ఆయన అంతగా పట్టించుకొన్న కాంగ్రెస్ నాయకులు బహుకొద్దిమంది ఉన్నారు. దేశం ఈమూల నుంచి ఆమూల డాకా పర్యటన చేసి, అభిలభారత సంస్థాన ప్రజామండలి ఉద్యమ కార్యకలాపానికి, సంపూర్ణంగా తన్ను అంకితం చేసేసుకొన్నాడు. సర్వసామాన్యముగా, "జాగ్రత్తతో నెమ్మదిగా పురోగమించటానికి, అవసరమైతే ఓపికపట్టి నిదానించటానికి" అనుకూలంగా ఆయన సలహా లిస్తూ వచ్చినా, అభిలభారత సంస్థాన ప్రజామండలికి ఒక ఏకత్వమును స్థాయిని దాద్యమును సమకూర్చేపని ఆయన చేయగలిగాడు.

పట్టాభి నిర్మాణ కార్యదక్షుడు. కేవలం రాజకీయతే త్రియే కాదు మంచి వ్యాపార పాండిత్యం కలవాడు కొన్ని వ్యాపారాలలో పరిశ్రమలలో, కొంతకొంత య్యి చేసుకొన్నాడు. లాభసాటి వేరాలతోనే తిరిగి వచ్చాడు స్వరాష్ట్రంలో, బ్యాంకింగ్, ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీల అభివృద్ధికి చాలా తోడ్పడ్డాడు స్వజనంలో, మంచి "స్వసహార్"గా పేరు పడ్డాడు.

ఆయన అధ్యక్షుడయ్యేనాటికి, ఇన్నాళ్లు కాంగ్రెసు అధ్యక్షస్థానానికి అనుపూర్వికా వస్తున్న కీలకప్రాముఖ్యము పరిస్థితుల ప్రాబల్యం వల్ల, ఊజించిన స్థితిలోఉన్నది కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకులు భారత కేంద్రప్రభుత్వములో ఉన్నారు. రాష్ట్రాలలోనూ అదే స్థితి అదేకాక

మంత్రి లండనూ, విమర్శల పేరు చెప్పేటప్పటికి, ఎంత న్యాయవంతంగా ఎంత బాధ్యతాయుతంగా చేసిన విమర్శలైనప్పటికీ ఏమాత్రం సహించలేని అధ్యక్షునికి వచ్చేతారు ఈస్థితికి ఆశ్చర్యమూ విచారనూ కూడా కలుగుతున్నాయి. ఈ తత్వం ఏర్పటం ఫలితంగా, కాంగ్రెస్ సంఘాలు, ప్రజాభివృద్ధికి జాగరూకత వహించిన సరక్షులు, బాధ్యులుగా ఉండటంపోయి, కేవలం కాంగ్రెసు మంత్రిత్వ లకు 'తోకలు' గానే తయారవుతూ వచ్చారు. ఈ విషయాన్నే ఆచార్య కృపలానీ అధ్యక్ష పదవికి రాజీనామా యియ్యటం నెల్లడిచేసింది. అంటే - అధ్యక్షుడుగా ఉండటం కాకుండా, కేవలం ప్రభుత్వానికి ప్రతిస్పని మాత్రంగా ఉండాల్సివచ్చిందనే విషయాన్ని

కాంగ్రెస్ ప్రజల హృదయాల్లో చాలా ఉన్నతస్థానమే ఆక్రమించుకొంటోంది కాని ప్రజాస్వామ్యవాళ్లలో, అద్వితీయంగా నిండి ఉంది అనకోటం పారపాటు ఒకనాటి విశ్వసనీయ కాంగ్రెస్ వాదులంతా, ఈ నాడు - కరడు కట్టిన కాంగ్రెస్ పురాణపంథాను, విమర్శించి ఎదుర్కొంటున్నారు గత సంవత్సరాలలో పారసత్వపు హక్కులను అంతకంతకుకూ సంకుచితం చెయ్యడయే కనబడుతూ వచ్చింది. జీవితావసరమవుతుమిద కంట్రాక్టు తొలగించటంతో ధరలు మరి పెరిగిపోయి నానాభీభత్సాలకూ దోవతీతాయి. మధ్యతరగతి జీవనాలు, కేద జీవనాలు అంతకంతకు అధోగతిపాలవుతున్న విషయాలు జటిలమయ్యాయి ఎదురునిలిచి ప్రశ్నిస్తున్నాయి. అవినీతి, పక్ష పాతము, బ్లాక్ మార్కెటులను రూపుమాపలేక పోవటంనూ, జాతీయవిధానంలో పారనివసనాలు ఏర్పరచటం పారంభించకపోవటం వల్ల, ప్రభుత్వ ఇవి ప్రతిష్ఠకు చాలా చెబ్బలుగా అయ్యాయి.

'కాంగ్రెస్ చరిత్ర' వ్రాసిన కవికి, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడై చరిత్రను నిర్మించగల సదవకాశ విష్ణుడు లభించింది. పరిస్థితులు తగినంత విస్తృత విధానాలను ఈయన అవలంబించేందుకు అవకాశ విస్తారయా? కాంగ్రెస్ అద్వితీయ సంప్రదాయానుగుణంగా, ప్రజారక్షకుడై, సర్వతోభద్రుడై తన్ను తను నిరూపించుకుంటాడా? లేక మంత్రికాల మన్ననతో, వారిని కీర్తించేందుకు కాస్త పెద్దపాయిదా, పబ్లికరీలేషన్ ఆఫీసరు మాత్రంగా అవుతాడా? అనేది ప్రశ్న.

డాక్టరు పట్టాభిలో కవిత్వపు వైశ్యంలేదు. అరమరలులేకుండా నూటిగా ధారాళంగా, సాఫీవచనం నడిచినట్లునడిచే తత్వమిది ప్రత్యక్షవాదిగా తోట కుస్తీపట్టే స్వభావం లేదు కాని రాజకీయాలలో, ముఖ్యంగా ఇల్లాంటి క్లిష్ట స్థితిలో అతినాహుసంలనకన్నా, అభిభీత్యంవలనే చేటు ఎక్కువ ఈ ఆంధ్రమాత అభిమానపుత్రుడు కష్టసాధ్యమయిన పనులకు పూనుకోవలసివుంది. ఈ కష్టానికి మెప్పు రొరకడు కాని దేశక్షేమాభిలాషులంతా, ఈ పూనికలో ఆయనకు తమ శుభాశంసలను అందిస్తున్నారు.

ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వము

ప్రథమ ద్వితీయ సంపుటములు

ప్రథమ సంపుటమునందు డిమ్మీ 4-వ ఆకృతియందు 400 పుటలుగలవు ఇందు 'ఆ' నుండి 'అదర్శ' వరకును గల విషయము గలదు. త్రివర్ణపటములు ౮, ఇతర పటములు ౧౨౫, వివిధ విషయములు 400 కలవు.

రెండవ సంపుటమునందు డిమ్మీ 4-వ ఆకృతియందు 400 లకు మించిన పుటలు కలవు "ఆ" మొదలకొని "అశ్వినీ" వరకు గల విషయము గలదు. త్రివర్ణ పటములు ౧౦, వానిలో ౨ అమరావతి స్తూపమునకును ౨ అనాహతమునకును చెందినవియు, ౬ దేశ చిత్రపటములును గలవు ఇదిగాక మరి ౫ సాదా దేశపటములు కలవు ప్రాచీనాంధ్రం కళానందన వ్యక్తముచేయి అమరావతి స్తూపమునుగూర్చిన గొప్ప వ్యాసమునందు అమరావతి శిల్పమునకు సంబంధించిన హాఫ్ డోల్ టొమ్మలు రమారమి ౧౦౦ ను, వేషభూషణుల వెల్లిడించుటొమ్మలు ౫౦ వరకును గలవు మరియి అభినయమునువ్యాసమున భరతశాస్త్రమునందలి వేరువేరు హస్తములను నూచించు టొమ్మలు ౫౬ ను, 'అనాహతము'నందు షట్పత్రాదుల చిత్రములును గలవు. ఇట్లు ఆయా వ్యాసములకు చెందిన చిత్రములు మొత్తముమీద ౨౫౦ కి పైగా నున్నవి వివిధ విషయముల సంఖ్య 400 వరకు నుండును సంపుటము చక్కని స్వదేశీ చర్యముతోడను బంగారు రేఖలతోడను సంపుటికృతము ప్రతి సంపుటమున 400 పుటలుండును.

ప్రతి సంపుటము వెల రూ. 10

ఖర్చులు పోస్తుద్వారా రూ. 1-8-0, రైలుద్వారా దగ్గర పోట్లకు ఆ. 12.

ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వ కార్యాలయం, నెం. 7. శంభుపేటపేట, మద్రాసు

పరమానందాయ

మూలం 'గుడ్ సోల్డ్ షిప్స్'

రచన :

జి. రోస్టావ్ హాసక్ ఆటోకాట్టా అధినంలో పరమాయి

అనుకరణ :

'ఆప్టవాన్'

పరమాయిని కాట్టాదగ్గరకు తీసుకెళ్లటానికి పంపిన సిపాయి లిద్దరూ వైన్యంలో సిపాయిలు కారు వైన్యానికి పనికిరాని మామూలు పోలీసు సిపాయిలుగానే ఎప్పుడో నియమింపబడారు.

వాళ్లలో ఒకడు సన్నగా పొడుగుగా ఉన్నాడు రెండవవాడు లావుగా పొట్టిగా ఉన్నాడు సన్నగా ఉన్నవాడికి ఎడమకాలు కంటి. లావుగా ఉన్నవానికి కుడికాలు కంటి. అల్లా ఒకళ్లకొకళ్లు తోడుగా ఉన్నారు.

పరమాయి, బారక్కులోకి వచ్చినప్పుడు తొడుక్కొచ్చిన అతని దుస్తులు బారక్కు ఆఫీసులలో ఎక్కడో పోయాయి అంతకుమునుపు బారక్కులో ఉండి ఉన్న దుస్తులకుడి మిలిటరీ దుస్తులు, బోనీ, పరమాయికి తొడిగారు ఆ మనిషి ఒడ్డున, పొడుగుగా పరమాయికి ఎన్నింతలో అయినట్లున్నాయి ఆ గుర్తులు మిలిటరీ బోనీలో పరమాయి తేలా, చెవులూ, నడుమూ సర్వమూ మురిగి పోయాయి కోటు, బొంతకన్నా వదులుగా ఉంది. ఆలాగూలో ముగ్గురు పరమాయిలు దూరజాగా ఉంది లాగు రొమ్ముదాకా ఆక్రమించుకొని మాటిమాటికి జారిపోతూంటే పరమాయి పైకి బిగించి కట్టుకుంటూ నడిచాడు.

ఈ ముగ్గురి ఊరేగింపు పురజనానికి బలే వేడుకగానే ఉంది జనం మొగంలో తోమాన్న నవ్వుకు ప్రతిబింబంగా పరమాయి ప్రతివాళ్లపై నా సుప్రసన్న మందహాసాలు విసురుతూ, ప్రతివాళ్లకీ పరిగయంగా సలాములు చెస్తూ, పరమాయి, ఆ యిద్దరు సిపాయిలను చూసేటప్పటికి జనానికి వచ్చే నవ్వుకు మరింత తోడుపడుతూ నడుస్తున్నాడు.

సిపాయిలకు పరమాయిని స్త్రీస్తు దగ్గరకు ఎందుకు తీసుకెళ్లన్నారో తెలియదు చాలా దూరం ముగ్గురు నిశ్శబ్దంగానే నడిచారు చివరికి పొట్టిఅతను నయంగా పరమాయివంక తిరిగి-

"నిన్ను స్త్రీస్తుదగ్గరకు ఎందుకు తీసుకెళ్లన్నామో తెలుసునా?" అని అడిగాడు.

"ప్రాయశ్చిత్తంకోసం" అని తక్కువ జవాబు చెప్పాడు పరమాయి "రేపు నన్ను ఉరితీస్తారుగా-అందుకని ఇవాళ ప్రాయశ్చిత్తం చేయిస్తారు-అల్లా ముందు ప్రాయశ్చిత్తం జరపటం పరిపాటి-అత్యంతాతి అల్లా చేస్తారంటారు" అన్నాడు పరమాయి శాంతంగా.

పొడుగుసిపాయి పరమాయివంక తిరిగి, "మరి నిన్ను ఎందుకు-?" అని 'ఉరితీస్తున్నారు' అని ఉచ్చరించలేక మనసుకు నొప్పించలేనట్లుగా, ప్రశ్నార్థకం సూచించి ప్రశ్నసగంలో ఆపాడు. పరమాయి ప్రసన్నవదనంతో చిరునవ్వు నవ్వుతూ, "ఏమో నాకు తెలియదు-నాకు అంతా మాయగానే ఉంది - అంతా మన శరీర అనుభూతం" అన్నాడు.

లావుపాటి పొట్టి అతను జాగ్రత్తగా ఇటూ అటూచూసి "నువ్వు నేవనలో పోవలిస్తువా?" అని అడిగాడు. "అసలదంతా మారుఅక్కర్లేదు అనుకో, అయినా ఈ జనం ఊరేగే మనవంకే విరగబడిచూస్తున్నారు ఈ తుపాకులూ విచ్చుకత్తులూ చూసి, వింతగా చూస్తున్నారు విచ్చుకత్తులు ముడిచి ఒరలో పెట్టేస్తాంగాని, మరి నావేయి పారిపోవుగా? పారిపోయావంటే - మా కొంప కూలుతుంది - ఏమంటావు ఊరేగి?" అని రెండవవాడినికూడా సంప్రదించాడు.

"ఔను కత్తులు ఒరలో పెట్టేదామ - ఎంత చెదా పిడు మనలో వాడే గాదు ఊరేగి" అన్నాడు రెండవసిపాయి.

ఒకమారుమూల చేరి కత్తులు ముడిచేశారు.

ఇద్దరికీ పరమాయి అంటే అతిజాలి పుట్టుకొస్తోంది.

"ఒక దమ్ము ఎల్లావనుందా భాయీ! అంటే వాళ్లు నిన్ను ఈలావుగా దమ్ము పీల్చి నిస్తే" అన్నాడు సనుకుతూ పొట్టిసిపాయి - అంటే "ఉరితీసేలోపల"నిన్ను వాళ్లు కాబ్బనిస్తే అన్న అరంలో ఆమాట అనలేక!

ముగ్గురూ చుట్టలు స్పృంఛారు సిపాయి లిద్దరూ పరమాయితో తమ గృహవిషయాలు చెప్పకోటం మొదలుపెట్టారు.

"నాకు దాహమేస్తోంది" అన్నాడు పరమాయి.

సిపాయిలిద్దరూ ఒకళ్లమొహం ఒకళ్లు చూసుకున్నారు కాస్తా ఏ "పానశాల"కైనా సల్లి ముగ్గురూ ఒక చుక్కదాహం తీర్చుకుంటే ఇంతలో ముగిసిపోయిందేమో లేదనే వాళ్లకు అనిపించింది.

మరి రద్దీలేని "శాల" ఎక్కడుందో వాళ్లకు తెలియదు.

"నే చూపిస్తాను పదండి - బలే చౌక కూడాను - ఇంకా ఆక్కడ ఎప్పుడూ ఫిడీలు హోర్లోనియలతో పాట కచ్చెరీ కూడా ఉంటుంది లోపల కంటిల్లో మీ తుపాకుల సరంజాం అంతా పెట్టుకోవచ్చు ఎవళ్లకీ గుర్తుగా తెలియదుకూడాను" అని పరమాయి సలహాయుచ్చాడు.

పరమాయికి పాతదైనా వాళ్ల కా పానశాల క్రొత్త ఊళ్లో గట్టుగా ఓమూల ఉందన్న సుగుణాన్ని చూసే ముందు వాళ్లు ఆక్కడికి వచ్చారు కాని అక్కడి సంగీతకచ్చెరీ చూసి ముగ్గురూ పోయారు అక్కడి గాయకులు "అపనా తనామనా" పాట జంత్రిగాత్ర విశేషాలతో నృత్యానందంగా పాడుతున్నారు సిపాయి లిద్దరు గ్లాసు తర్వాత గ్లాసు కాళీచేస్తూ ఆనృత్యం లో లీనమైపోయారు.

కాసేపటికి పరమాయికి విసుగైతేంది "బయలు దేరుదామని" వాళ్లిద్దరినీ తొందరపెట్ట సాగాడు "అప్పుడే ఏం ముంచుకుపోయింది లేదా, ఇంకో చుక్కవేసుకొని బయలుదేరుదాం" అంటూ వాళ్లు తేమానం చేస్తున్నారు చివరికి పరమాయి కావలిస్తే వావలో మళ్లీ ఇంకో పానశాల దగ్గర ఆగుదామని ఆశపెట్టి ఎల్లాగో వాళ్ల నిద్దరినీ బలవంతంగా బైటికి లాగుకు వచ్చాడు తుపాకులూ అవీ వాళ్ల చేతుల్లో గట్టిగా నిలబెట్టి, వాళ్లను పడిపోకుండా రెండు చేతులా ఇద్దరినీ పట్టుకుంటూ నడిపించుకు పోసాగాడు. ఇద్దరినీ తూలిపోకుండా పట్టుకోటానికి పరమాయికి మహాకష్టమైపోయింది. పరమాయిని పంపిస్తూ "ఆలోకాట్టా"కు అధికారి వ్రాసి యిచ్చిన ఉత్తరంకూడా పొడుగాట సిపాయి పారేసుకుంటే, పరమాయి అదికూడా మళ్లీ వెదికి వాడిజేబులో కుక్కలనివచ్చింది ఎల్లాగో మానవాతీతగతులన్నీ ఉపయోగించి పరమాయి వాళ్లను కాట్టా ఇంటిదగ్గరకు చేర్చాడు కాట్టా ఇంటిలో గ్లాసులమోత వినబడుతూనే ఉంది.

కాట్టా ఇంటిముందర కాపలా పైనికుని ముందు నిలచెట్టప్పటికి, పొడుగాటి సిపాయి, నిరారుగా నిలబడి, ఊగుతూ, నెల్యూట్ చేసి - "చి - చి - చి - చి" త్రమండయా - మేము - మేము - ఒక కవరు - ఒక - ఒక-మనిషిని - తె - తెచ్చామండయా" అన్నాడు.

పైనికుడు "అరే - ఇంత లాటుగా మీకు ఎక్కడ దొరికిందిరా - మా అయ్యోరు దాదాపు అల్లాగే ఉన్నాడులే" అని ఊసుకొని ఆ కవరు లోపలికి తీసుకుపోయాడు.

కాసేపటిలో తలుపు తోసుకుంటూ ఆటో కాట్టా బైటికి వచ్చాడు. బేడెన్లో ఒక ఆఫీ

రం తోడుగుకొని పొడుగాటి మట్ట వేళ్లమధ్య ఇరికించికొని కాట్టా వచ్చాడు.

"వచ్చావురా! ఆ! ఇక్కడి కొచ్చావు! ప్లీద్దరేనా నిన్ను తీసుకొచ్చింది! సరేగాని, నిప్పుపెట్టే ఉందిరా?"

"చి త్రమండయా, లేదం?" అన్నాడు పరమాయి.

"ఎందుకు లేదురా? నిప్పుపెట్టే లేకపోవటం నేమి - ప్రతి పైనికుడి దగ్గర నిప్పుపెట్టే ఉండదు? నిప్పుపెట్టే తని పైనికుడు-ఎవడన్న మాట?"

"చి త్రమండయా-నిప్పుపెట్టే తని పైనికు న్న మాట అండి"

"శాబాష్! ఏదేమాట-నిప్పుపెట్టే శదంజే-వాడు ఇంక ఇతరులకు ఏం నెలగియ్యగలుగుతాడురా? ఉ! సరే - ఇకపోకే మన పోగా ములో రెంకో విషయం - ఒరేయ్ ప్లీవ్ - నీకు కాళ్ళు కంపెత్తుతుంటాయరా?"

"చి త్రమండయా నాకాళ్ళ కంపెత్తుతోంది!"

"అచ్చా! తర్వాత మరి నవ్వు బ్రాంది తాగుతావురా?"

"చి త్రమండయా బ్రాంది తాగనండి - రమ్మ, సారాయి తాగుతానండి"

"రైట్ అల్లా ఉండాలి ఆ ఇంకను చూడు-ఇవాళే ఒక్కరోజుకే కెకరుగా తెచ్చాను-వాడు-వాడికి మద్య-మద్య-మద్యపాన నిషేధం-అందుకే వైన్యంలో చేర్చారట- అల్లాంటి ఎఫ్ నా కెండుకూ?"

అప్పటిదాకా కాట్టా సిపాయి లిద్దరినంక సరిగా చూడలేదు అప్పుడే చూశాడు.

"-మీ-మీ మీరు, తా-తాగేరు-కాదురా-దూ-దూటిమీరుంటా-తా-తాగేరు కను-ఇప్పు-జే-రిపోగుచేసి-మీ రోగం కుదురుస్తా! ఒరేయ్ ప్లీవ్-నీళ్ల-నిద్దరినీ-మూల కొట్టులో-పడేసి-రాత్రంతా-నీళ్లు పారిపోకుండా-నవ్వు-కాపలా-కాయ్" అని ఆఫీ ఇచ్చి లోపలికి పోయాడు.

నెపోలియన్ అన్నట్లు - "యుద్ధంలో తుణ తుణానికి పరిసితులు తారుమా శాతాయి" పొద్దున్న పరమాయిని ఖైదీగా-కాపలా కాస్తూ వచ్చిన వాళ్లు రాత్రికి ఖైదీలయి పరమాయి కాపలా క్రింది కొచ్చారు.

పొడుగు సిపాయి కాస్త తెలివినబడి పరమాయితో రహస్యంగా "తెమ్యదూ - మమ్మల్నింటికి పోనియ - ఎందుకు వుళ్ళాగా ఆల్లరి పడతావ్" అని సలహా యిచ్చాడు.

"ఇంటి కెల్లా రూ! మమ్మల్ని క్కడుంచి కాపలా కాయమని నాకప్పచేస్తే, ఇంటి కెల్లా నెల్లారయా - అదంతా కుదరదు - ఈ తుణం నంపి - మీకూ నాకూ మాటలు లేవు - పచ్చి! తెలిసిందా?" అన్నాడు పరమాయి.

ఇంతలో కాట్టా మళ్లీ బైటికి వచ్చి, "ఒరేయ్ ప్లీవ్! మోడే క్వార్టర్లగుకు ఫోను చేస్తే వాళ్లెవ్వరూ పలకలేదు-పోనీలే, ఆ వెళ్ళవలిద్దరి పోనియ్యి" అన్నాడు.

అసలు పాపం, నిజానికి కాట్టా ఫోనులో మాట్లాడలేలేదు అసలు అతనికి తెలిపోనేలేదు. ఆ మత్తులో దీపం నెమ్మదిగ్గర మాట్లాడి జవాబు రాకపోతే - ఫోనులో ఎవరూ పలకలేదను కొన్నాడు.

కాట్టాదగ్గర పరమాయి ఆరగి (మిలిటరీ కాకరు)గా చేసిన మొదటి మూన్నాళ్లలో, కాట్టా పరమాయికి ఒక్కసారిమాత్రమే కనబడ్డాడు పరమాయికి ఇతరత్రంగా బాదరాబందీ ఏమీ లేకుండా మొదటి రెండురోజులా గడిచాయి. మూడవనాడు రాత్రిపెద్దాక, తెల్లనెంట్లు మోర్నింగ్ వద్ద ఆరగి గా ఉన్న నాకరు పరమాయి

దగ్గరకు వచ్చి స్రీసుగారిని ఇంటికి తోడుకొని వెళ్లింది దని పునూయించాడు స్త్రీస్తులపై నెంట్లు మోర్నింగ్ ఇంట్లో మునుముద్దై, సైయాన్ పరులకొట్టి, ఇంటికి పోనని మొరాయించేటప్పటికి, దాంపు ఆదేశితిలోఉన్న తెల్లనెంట్లు మోర్నింగ్ కాట్టాను తన్నీ వరండా లోకి ఈడ్చాడనీ, కాట్టా అక్కడే ఒళ్లు తెలియని సితిలో ఉన్నాడనీ, ఆ ఆరగి పరమాయితో కలిసి వెళ్లంగా పరమాయికి విపులీ కరించి చెప్పాడు.

పరమాయి అక్కడకు వెళ్లగానే వరండాలో ఒళ్లు తెలియని సితిలో నేలమీద పడి పొగ్గుతూన్న కాట్టాను చూశాడు.

"చి త్రమండయా! వచ్చానండయా" అని కాట్టాకు నివేదించుకొన్నాడు పరమాయి.

"ఎందు కొచ్చావ్! ఏంకావాలి నీకు."

"చి త్రమండయా తమ్మీ తీసుకెళ్లటానికి వచ్చానండయా"

"నన్ను తీసుకెళ్లటానికి వచ్చావా? నవ్వు? మో మన మెక్కడికి నెల్లాం?"

"ఇంటికిండి అయ్యా"

"నేను ఇంటి కెందు కెల్లాలో ఇక్కడ ఇది ఇల్లు గాదా?"

"చి త్రమం గూ! ఏమింకోరి ఇంట్లోన - రాండాలో నేలమీద ఉన్నారండి"

"మో నే నిక్కడి కెల్లా వచ్చావ్"

"చి త్రమండి, వారిని చూడటానికివచ్చారండి."

"చూడటాని-రావట నెమిటి? నే నెవరినీ చూడటానికి రాలేకు-అదే, అక్కడే పొరపాటు పడుతున్నావు"

పరమాయి ఇంక భోరణి పెంచకుండా, కాట్టాను కావితేవేసుకొని గోడకు నిలబెట్టాడు. కాని కాట్టా నిలబడటంలేదు పరమాయిని పట్టుకొని నెట్టినవ్వునవ్వుతూ "నన్ను పడేస్తున్నావ్-నన్ను పడేస్తున్నావ్" అంటూ మగత వచ్చి మళ్లీ గోసుంచి జారిపోతున్నాడు.

పరమాయి మళ్లీ కుడిపి మెళ్ళకున తెప్పించాడు.

"ఎవడా నవ్వు! ఎవరంట?"

4 "చి త్రమండి నేను తమ ఆరగినండి"

"నాకు అసలు ఆరగి యే లేందే, ఫా!"

అంటున్నాడు కాట్టా.

పరమాయి ఇది పదతి కాదని కాట్టాలిల చింక - అంద ఇరికించుకొని, కాట్టా వెనకభాగం నేల మీద ఈడ్చుకుంటూ, బండికోసమని కదిలాడు కాట్టా నడుంవిరిగిన కుక్కలాగా కాట్టా నేలను శ్రేర్లలాగుకొంటూ పరమాయి చంకలో పడిపోతున్నాడు.

చివరికి పరమాయి ఓ బండి మాట్లాడి కాట్టాను అతికష్టమీద బండిలోకి కుక్కాడు.

కాట్టా బండిలో నానాఅల్లరి మొదలు పెట్టాడు ఒక నిమిషం ముంత్రాలు చదివేవాడు మరొకనిమిషం, బండి సీటుమీదనుంచి బండి కిటికీలోకి దూరి బైటి కుక్కపోయేవాడు. పరమాయి మెడ చుట్టేసి, పై కెగ్రాకటం మొదలు పెట్టేవాడు రోడ్డుమీదవాళ్లను బండి పొడ గూతా బండబూతులు తీటటం మొదలుపెట్టాడు ఈ ప్రకోపాలన్నిటికీ పరమాయి ఒక్కోరే జౌషణం కనిపెట్టాడు పక్కలో గుప్పిటిట్ట పొడుస్తూ లెంపలు వాయించి ప్రతిమాటా కాట్టాను కూర్చోపెట్టడం.

చివరి కింటికి జేరారు. కాట్టా బండి దిగ న్నాడు నన్ను చంపేస్తున్నారని కేకల వేశాడు ఎల్లాగో బండివాడు, పరమాయి కాట్టా కావితేవేసుకొని ఇంటిలోపలికి చేర్చారు.

బండివాడు డ బుడిగాడు. కాట్టా పరమాయి వంక కన్నుగీటి, "మేము నడిచి వడే జేమి లని" బండివాడితో తగాదా మొదలు పెట్టాడు బండివాడు గూఢుల పగలొట్టట విషయాలన్నీ ఏకరుపుపెట్టాడు.

"కావలిస్తే రెండు లెంపకాయలు కొట్టుకో కాదన్న దెవరు" అని కాట్టా, క్రైస్తవమార్గ లాగా లెంపలు అప్పచెప్పాడు.

బండివాడు కాట్టా జేబులు తడుముసాగాడు. కాట్టా పరుపు తీసి, "అంతా తీసుకో, ఓడబుట్టు ఎక్కువైనా తక్కువైనా నాకు పోయిందేం లేదురా" అంటూ బండివాడిమీద పారేశాడు. నిజానికి ఆపరుపులో ఎక్కువైనా, తక్కువైనా మూడణాలు మించి లేదు.

భారతజాతీయ కాంగ్రెసు 55 వ మహాసభ

డా॥ పట్టాభిగారి అధ్యక్ష వన్యాసం

పునః, కాంగ్రెసు సభ్యుల యనంతరము, భారతభూమి వివిధ ప్రాంతములనుండియు వచ్చి, మనమందరము నేడిచుట నీ చరిత్రాత్మకమైన నగరమునందు సమావేశమగుచున్నాము. కాని నాటి మిరట కాంక్షకమునకును, నేటి కాంక్షకమునకును చాల వ్యత్యాసమున్నది. నాడు మనపై పెత్తనముచేయుచున్న విదేశ ప్రభుత్వము ప్రతిఘటించుటకు మావేళమైతిమి. నేడు మన స్వాతంత్ర్యమును నడుపుకొనుట కాయత్నములు వచ్చితిమి. ప్రాక్తన భారతమహాద్వలకు పట్టణ కనూహ్యమయిన మహాత్తర విధానము ననుసరించి 5 వ వి. స్వాతంత్ర్యమును 1947-48-యందుకొంటిమి. మనల నీ విజయపథమునకు నడిపించిన మన జాతిపిత నేడు ఘనము లేకుండుట మన దురదృష్టము. కాని వారి విశ్వాసము మహాసమావేశము నావరించియున్నది. ఈ మావేళమునే గాదు యీ పుణ్యభూమి నంతయు ఆవరించియున్నది. అన్యాయకములను ఆయన యే అహింసా సత్యమార్గమున నిర్మించియున్నాడో, అదే మార్గము ననుసరించి నడుపుచున్న పునర్నిర్మాణ కాంక్షకములైన మనల సుద్ధీధించుచున్నది.

కడచిన సెప్టెంబర్ 17 వ తేదీనకు భారతదేశము స్వతంత్ర దేశమగుటకు నే నంగీకరించియుండలేదు. కారణ మేమనగా, నాటికింకనూ, నిరంకుశత్వముయొక్కయు సామ్రాజ్యవాదముయొక్కయు చివరిదగ్గ మింకనూ నిలచియుండెను. ఆనాడు సంయుక్త జాతి ప్రభుత్వ మనుసరించిన మహాత్తర కాంక్షకము మనకు పర్యవసానముగా సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము సాధింపబడి భారతదేశమునందలి ప్రతి అంగుళమును విముక్తమైనది. ఈ మహాత్మాజీయము సాధించిన ప్రతిష్ఠ కాంగ్రెసుకూ, ప్రధానికీ, ఉపప్రధానికీ చెందవలసియున్నది.

విదేశాంగ వ్యవహారములు
భారతజాతీయ కాంగ్రెసు ఆదిమండియూ సామ్రాజ్యత్వమునకును, పాసిఫిక్ తత్వమునకును వ్యతిరేకముగా పోరాడుచూ వచ్చినది. తన దేశమునందు ఇతరుల నోకృత్యము నెట్లు గర్హించుచున్నదో, అట్లే తానుగూడ ఇతర దేశముల ఆంతరంగిక వ్యవహారములలో నోకృత్యమును కల్పించుకొనదు. ఏ రాజ్యముల కూటమిలోనూ కేంద్ర యేతడునూ వహింపక సర్వరాజ్యములతోనూ మైత్రిని పెంపొందించుకొనగలదు. ఆత్మ స్వాతంత్ర్యరక్షణకు వలయు బలపన్నాహముల సమకూర్చుకొనుట తప్పని కర్తవ్యమేయైనచో జాతీయపిత, మహాత్మాజీ ధర్మోపదేశముల నెన్నటికి విస్మరింపదు.

భారతదేశము ఆసియా సిద్ధి గతుల పట్ల నెక్కుడు జైత్తు కృత్యమును గల్గియున్నది. సామ్రాజ్యవాదంధములనుండి దేశమును విముక్తము చేసుకొనుటకు వీరసమరము సల్పుచున్న ఇండోసిసియా రివల్యూట్ ప్రభుత్వమునకు మన సంపూర్ణ సానుభూతిని ప్రకటించుచున్నాను. ఆఫ్రికా జాతీయులకు నష్టదాయకముగ రితిని భారతీయుల ఆధిపత్యము ఆఫ్రికాయందు పెరుగుట మనము వాంఛించుట లేదని విస్పష్టము చేయుచున్నాను. కాని అచ్చటి భారతీయుల అభివృద్ధి సరికట్టు దుర్విధానములను మనము తీవ్రముగ ఖండించుచున్నాము.

ఇక కామన్వెల్త్ బాంధవ్యముల విషయము మన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు బంధివాడు. "ప్రాప్తన్నే ఎవల్ల మొగం చూశానా దేవుడా" అనుకొంటూ మూడు మైళ్లకూ మూడకాలూ బల్బుకొని తిట్టుకొంటూ పోయాడు.

పరమాయి కాట్టుని సోఫామీడికి చేర్చి, బూడులు గిడ్డులూ విప్పి, రెండుమూడు మొట్టి కాయలతో కాట్టుని నిద్రపుచ్చాడు.

"మనపై పెత్తనము చేయుచున్న పరాయి ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించుటకు మనం ఆనాడు మిరటలో సమావేశమైతిమి. ఈ స్వాతంత్ర్యరథమును ముందుకు నడుపుకొనుట కాయత్నములే ఈనాడు ఇచ్చట సమావేశమైతిమి. ప్రాచీన భారతమహాద్వలకు తప్ప అన్యులకు అనూహ్యమైన మహాత్తర విధానము ననుసరించి స్వాతంత్ర్యమును సాధించితిమి. మనజాతిని ఈ విజయ పథాన నడిపిన మహాత్ముడు నేడు లేకుండుట మన దురదృష్టము. సమర యుగం సమాప్తమై, నిర్మాణయుగం ప్రారంభమైనది. కవులు, జ్ఞానువులు, నేటి వీరులు. జాతీయ పునర్నిర్మాణము, జాతీయ విజ్ఞాన పునరుద్ధరణ ఈనాడు మన అవశ్యకర్తవ్యాలు... ప్రాచీన సంస్కృతిని ప్రాతిపదికగా పెట్టుకొని స్వతంత్ర భారత భాగ్యోన్నతికి రూపురేఖలు దిద్దవలసివున్నది. మహాత్ముడు ప్రబోధించిన దివ్య ప్రబోధానుసారంగా సాంఘిక వ్యవస్థను పునర్నిర్మించుకొనుట మన కర్తవ్యము." అని డా. పట్టాభిగారు తమ కాంగ్రెసు అధ్యక్ష వన్యాసంలో ఉద్ఘోషించిరి. ఆ ఉపన్యాస సారాంశముల నిందు పొందు పరచుచున్నాము.

కళంకమురాని విధమున యే రాజ్యములతో నై ననూ సంబంధము లేనర్థమకొనుటకు మనము సర్వసిద్ధముగానే యున్నాము. కాని మన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రతిఘటకముగ రితిని యే కూటమికినీ మన మంగీకరింపజాలము.

నిర్మాణసాధకులతో మనకు సానుభూతి యున్నది. విప్లవకులతో మనకు పాశు లేదు. **ఆంతరంగిక వ్యవహారములు**

మన ప్రాక్తన సంయుక్తయొక్క చివర్ల నందిచ్చుకొని వానికి మన నవీన భారత భృద్దయమును ముడిపెట్టుకొనవలసియున్నది. మహాత్ముని ధర్మసూత్రములను పునాదులుగా నిడుకొని మన సంఘమును పునర్నిర్మించుకొనవలసి యున్నది.

కాంక్షక రంగముననూ, పారిశ్రామిక రంగముననూ, కాండికీల రంగముననూ, ఆరోగ్య విద్యా రంగాలలోనూ సరఫరా వార్తా కళలలోనూ, ఉన్నతముల పునర్నిర్మాణములోనూ, పైనికుల పునర్నిర్మాణములోనూ ప్రభుత్వ మెన్నియో విషయములు సాధించి యున్నది. వీని కన్నిటికీ ప్రభుత్వము నభినందింపవలసి యున్నది.

జాతియొక్క భావిభాగ్యోద్దయమంతయూ, చూతన రాజ్యాంగములోని, పారికలోనూ, ప్రాథమిక వాక్కుల అధ్యాయములోనూ విస్తృతముగా సూచింపబడినది. మతోన్మాద విహితమై, వ్యజనసమృద్ధమైన నిజమైన జాతీయత మన మహదాశమయై యున్నది.

భాషాప్రయత్న రాష్ట్రములు

ఈ సమస్యను పరిష్కరింపవలసియే యున్నదనూ, అనేక చిక్కులతో కూడుకొని యున్నదనూ ఈ సమస్యల పరిష్కారము నిష్పాదు తలపెట్టుట మంచిది కాదని కొందరు వాదించుచున్నారు. పునరుద్ధరణ కాంక్షకమును చేపట్టి నష్టాదు చిక్కులేని సమస్య యేదీ? ఒక మ్యాజీ లేలేదని శంకపదానిని వాయిదావేయుట యేమంత యుక్తమో తెలిసి, పోట్టుగీసు భాగములు ఇంకనూమనకు రాలేదని, తక్కిన సంస్థానముల ముగ్గులు వాయిదా వేయుదుమా? ఒక చెడు చక్క బడువరకూ మరియొక మంచిపని ఆగి యుండవలెనా? ఆగినమాత్రమున చెడుపని చెడుగానే యుండునుగాని మంచిదిగా పరిణమించునా? నిజముగా మంచిపనియైనప్పడు యే కారణములచేతనైనగాని దానిని వాయిదా వేయుట సబబు గాదు అందునూ ఇదిమందుగా పరిష్కారము కాలసిన ప్రధానసమస్యయై యున్నది.

కార్మికులకూ, పారిశ్రామికలకూ మధ్య సామరస్య మేర్పడుటకు జరుగుచున్న ప్రయత్నము కొంత ఫలవంతముగావున్నదనూ అంతు లేకుండా పెరిగిపోవుచున్న ఈ ధరల మూలమున ఈ రంగమున యెట్టి శాశ్వతశాంతియూ లభించుటకు అవకాశము గలుగకున్నది. ధరలకు కట్టు

దిట్టముచేయుటకు కేంద్రప్రభుత్వమునూ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములునూ వెంటనే పూనుకొనవలసి యున్నది. పారిశ్రామిక రంగమునకంటె వ్యావసాయకరంగమున కార్మికునిస్తేతి పురింతి దుర్భరముగా నున్నది.

కార్మిక ప్రజానీకముయొక్క రక్షణకు కాంగ్రెసు ఏనాడో పూచీపడియున్నది. కార్మికుల జీవనభృత్తిని పెంపొందించుటకు ప్రభుత్వము ప్రక్రమమైన, శాశ్వతమైన పరిష్కారమార్గములు వెంటనే అన్వేషింపవలసియున్నది.

గ్రామపునర్నిర్మాణము

కడచిన వంద సంవత్సరములుగా గ్రామ సౌభాగ్యాభివృద్ధికి సంబంధించిన ప్రభుత్వ శాఖలు ఆరు (ప్రజారోగ్యము, పశువైద్యము, విద్య, వ్యవసాయము, పరిశ్రమల శాఖలు) ప్రయోజనకరమైన కృషి యేమాత్రము చేయలేదు. ఇందుకు కారణం, అవి నిర్వహించే సంత విశాలగ్రామాణ ప్రాంతములను నాటికి ఒప్పు గించుట, యీ శాఖలపథ్య పన్ను సూక్ష్మము లేకపోవుట కాబట్టి యీ ఆరు శాఖలను పునర్నిర్మించుట అవసరం. కెనెనూశాఖ కున్నట్లుగనే యీ ఆరు శాఖలకు కేంద్రములను నెలకొల్పవలెను. ఈ కేంద్రములు, గ్రామాణ ఆరోగ్యాభివృద్ధికి భోక్తా కమిటీ నివేదికలో సూచించిన సూత్రము ప్రకారము, 10 నుండి 20 వేల సాభాగల ప్రతి ఒక ప్రాంతము నకు ఒక కేంద్రముచూపవలసి ఉండవలెను. ఈ కేంద్రములు పట్టణ జీవితమునకు గ్రామాణజీవితమునకు అనుసంధానములుగా నుంటూ, గ్రామాణ బుణభారమునకు హీనజీవనస్థాయికి మూలమైన దళారీలను తొలగించగలవు. పట్టణప్రాంతములను పారిశ్రామిక కేంద్రములుగా చేయవచ్చు. కాని గ్రామాణప్రాంతము లెల్లపుడూ ఆరోగ్యవై కేంద్రములుగా ఉంటూ, పరిశ్రమలకు వలయు ముడిపదార్థములను సప్లయి చేయుచుండుట మంచిది. క్రొత్త పునర్నిర్మాణ సంస్థలను, గ్రామముల కందుబాటులో నుండు సాయలో ప్రారంభించి ఏడు లక్షల గ్రామములను కూటములుగా సంఘటితపరచి సహాయపడుతూ, స్వాతంత్ర్య ప్రయోజనములను అవి పొందునట్లు చేయవలసిన తీరుగా మిది గ్రామపంచాయితీల విషయమైగూడ శ్రద్ధ వహించుట అవశ్యకము. చేతిపరిశ్రమల పునరుద్ధరణ, వ్యవసాయము, తాత్కాలిక, దీర్ఘకాలికకృషికి పరితపించుచున్నది. భూసారమును పరిశీలించుట, దశావారీ పంటలకు ఖిల కల్పించుట, యంత్రములు విద్యుచ్ఛక్తి, సరఫరా ద్వారా సాగుకు మంచి సౌకర్యములు కల్పించుట అవసరమైయున్నది.

చేతిపనులు
మన దృష్టి నంతా, ఖర్చుకు తగ్గిర పరిశ్రమలపైనే కేంద్రీకరించుదుము. ఈపరిశ్రమలద్వారా నిర్వహించిన వస్త్రాన్ని, దాని ప్రసవ్యమును, వివిధరాష్ట్రములు సమష్టిగా

ప్రయోజనకరముగా, కలయబోసుకొని, సమష్టిగానే, చేతులుతలూ వస్త్రాత్మత్తిని విక్రయము చేసుకొనునట్లు మనం చేయవలెను. ఉత్పత్తి యైన వస్తువుల విక్రయం, ఇతర ఉత్పత్తికి ప్రోత్సాహకరముగ నుండును. ఉత్పత్తి, దాని విక్రయము, గండింటికిగూడా, వివిధ రాష్ట్రములు పరస్పర సహకారముతో నిర్మించు పాకము అవసరము. ఈరెండిటికీ, చేతిమంతలా డిపోలు, ప్రదర్శనశాలలు ఉండవలెను. కేంద్ర, రాష్ట్రీయ సంఘములను యేర్పాటు చేయుట, చేతిలో చేతి పరిశ్రమల జాబితాలను రాయారు చేయుట, అర్హులైన పనివారి జనాభా లెక్కలు రాయారుచేయుట, జిల్లాలలో వృత్తి విద్యాలయముల నెలకొల్పుట, ముడిపదార్థములను సేకరించుట, వస్త్రాత్మత్తి వస్తుపంపిణీ అభివృద్ధిచేయుటకు బుణముల నొసగే సహకార సంఘములను నెలకొల్పుట, పరిశోధనాసంస్థలను యేర్పాటు చేయుట, టూరింగ్ ప్రదర్శనలను జరుపుట, వృత్తి విద్యకు విద్యార్థులను పంపుట, నిపుణులైన సాంకేతిక శాస్త్రజ్ఞులను యితర దేశములనుండి రప్పించుట, జిల్లాలలో, తాలూకాలలోనూ, మ్యూజియముల నేర్పాటుచేయుట, వస్తుసమాచారము, గ్రంథాలయములు, ముఖ్య యంత్రములు మొదలగువాటిని సమయచేయుట యీ మొదలగు పనులన్నీ ప్రభుత్వం చేయవలసి ఉన్నది.

కాండిశిక సమస్య
కాండిశిక సమస్య సహజస్వరూపము గ్రహించి, యిది ఒక జాతీయసమస్య మాత్రమే గాదు, మానసికమైన, నైతికమైన సమస్య అని తెలుసుకొని దీర్ఘకాలిక పథకంప్రకారం సహాయంచేయుట అవసరం. తన దనుకొనే కొంత ఆస్తి—ఒకయల్లు, ఒకతోట, ఒకఆవు లేదా ఏదో, కేరవిడ్డు, నాగలి మొదలైనవి ఉన్నవి అని నిరావాసు లనుకొనకపోతే ప్రయోజనం లేదు.

అయితే కాండిశిక పునరావాసమునకు యీ సౌకర్యము బుండవలె నన్న చిన్న పట్టణముల నిర్మాణమే మార్గాంతరము. పోత ఇండ్లతో అవసరమైతే కొత్త పట్టణములను నిర్మించవలెను. కాండిశికుల పునరావాసకృషి, అత్యవసరమయిన

(21 వ పేజీ చూడుడు)

నెరసిన వెంట్రుకల ఔషధము

గుగు హయ నక్కరలేదు అయ్యేద చికిత్స తెల్లని రంగును మార్చి కాళ్ళక ముగా వెంట్రుకలకు నలుపు నిచ్చును. గుణం కానిదో దబ్బు వావను చేయబడును. తెలుపు కొంచెమై యుండిన దా 2-8-8. మధ్య రకమై యుండిన దా 3-8-8. పూర్తిగా యుండిన దా 5-0-0. గమనింపు - ఇది మెదడుకు కంటికి మంచి పోషణ నిచ్చు ఔషధము

Shri Chandra Kanta Pharmacy
No. (127) P.O. Rajdhanavar (Hazaribagh)

జయపురనగరనిర్మాణప్రాశస్త్యము

చూడదగ్గ చిత్రాలు మెచ్చదగ్గ చరిత్ర

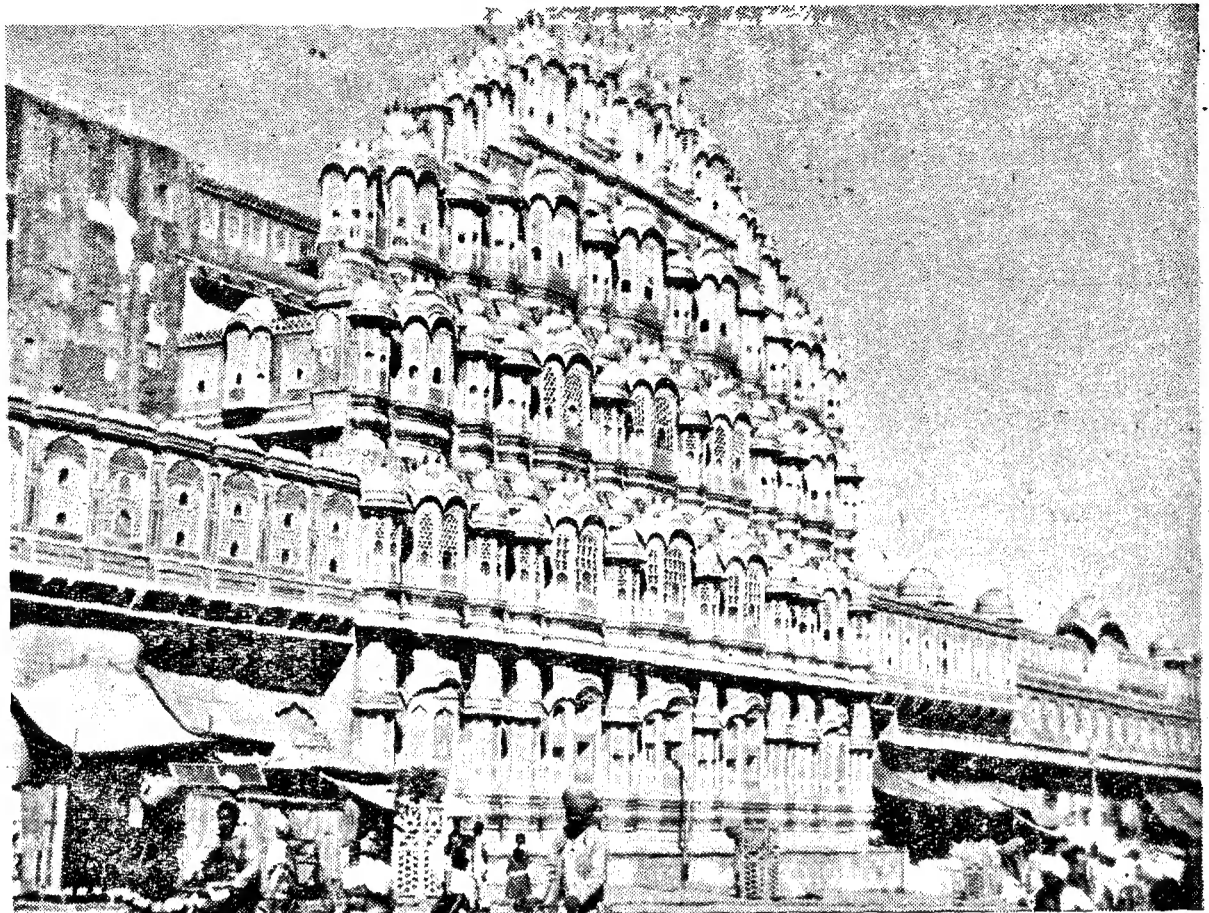
జయపురం లోనికి ప్రవేశించిన తొడనే కండ్ల సరికట్టు దివ్యరాజభవనములు, విశాలమయిన రాజవీధులు ప్రేమాస్పదమగు స్వాగతమిచ్చి నట్లుండి, చిరకాలము మరువరావి దృశ్యములుగ మండును. ఆ నగరవీధులు సాయంకాలం వేళ మరింత మనోహరముగ నుండును. వాహ్యాళికి తిరుగు వివిధరకముల ప్రజల గాంచినచో, ఆ రాజ్యము అన్ని రాష్ట్రముల వారి నాకర్షించు నట్టి దని తెలియగలదు.

గర్భగృహము సరిగా ఆరు చదరపు భాగములుగా విభజించి విభజింపబడిన ఆ నగరము గణిత శాస్త్రవేత్తలు నిర్మించినట్లుండును. ప్రధాన మయిన వీధులు 100 అడుగుల వెడల్పుతో తారు పేసియుండును. ఏడు ద్వారాలతో నగరంబుట్టు వాక రాతి గోడగలదు. నగరంలో అనేకశ్యాంకులు, వ్యాపారసంస్థలు, వర్తకవాణిజ్యములతో పర్వదా సందడిగ నుండును.

ఇతర రాజనగరాలతో పోల్చిచూచిన యిది అధునికనగరమే. 1728 సం. న మహారాజా కావాయి జయసింగు బహదూర్ (2) దీన్ని నిర్మించెను. ఈతను 1699 నుండి 1748 వరకు పాలించెను. నగరాని కీర్తిని పేరే గలదు.

అదివరకు రాజ్యముఖ్యపట్టణముగా నుండిన అంపర్ జనపమర్దమయినందున, అతను వంగ దేశంనుండి వచ్చిన జైన మతసుడగు విద్యాధర్ అను నిపుణుని సహాయంతో యీనగర నిర్మించెను. నగరంలో గంభీరమయిన భవనం నగరం కోట (సిటీ ప్యాలెసు). ప్రపంచంలోనున్న అతి మహావార రాజమందిరాలలో నిది యొకటని చెప్పవచ్చును. అందు మధ్యభాగముగ చంద్ర ముఖుల ఏడంతస్తులు గలది. దాని అగ్రభాగము నుండి చూచిన నగరముచుట్టు నుండే మనోహర ప్రాంతము లన్నీ అగుపడును.

చంద్రముఖునికి తూర్పున ప్రసిద్ధమయిన జంత్రాగారం గలదు. నక్షత్రముండలాలను దర్శించే యంత్రాగారములు యిట్టివి జయసింగు మహారాజు ఐదు కట్టించెను—కాళి, మధుర, ధర్మ, ఉజ్జయిని, జయపూరులందు, ఆ రాజ క్షాంతిస్కంధు చాల పెద్ద యంత్రములను సేకరించి అందుంచెను. అవి యిప్పటికీ అచటనే

జయపూర్ నందలి "గాలిమేడ" (హవామహల్)

యనుండి, అతని విజ్ఞానాధికృతమ చాటుచున్నవి. జయశింగు మహారాజు స్వయంగా ఖగోళ శాస్త్రపరిశోధన, చేయుచు, సంఖ్యాగణితము చేయుచున్నపుడు, యీ శాస్త్రమునందు పోర్చుగలు దేశీయులు చాల ముందంజ వేసి రని నిశేషము.

వెంటనే అతడు రాయబారులను లిస్సను నగరానికి పంపెను పోర్చుగలురాజు ఇమాన్యులు గారు, తమ పండితులలో సమగ్రుడగు జేవియరు డీసిల్వాయును నతని జయపూరునకు పంపెను డీసిల్వాగారు తరువాత 1702 లో ప్రచురింపబడిన డిలూమెరు సంఖ్యాగణిత సూత్రములను జయపూరుమహారాజునకు యిచ్చెను. మహారాజు వాటిని పరిశోధించి, అందలి తప్పులను చూపెను. మహారాజుగారి సూత్రములు పరహితములుగ నున్నందున ఇంగ్లాండు, తదితరదేశ శాస్త్రజ్ఞులు వాటిని లోపరహితములని అంగీకరించియుండిరి.

నగరప్రాకారం వెలుపలనన్న ఆరామములు 85 ఎకరాల పేరనుండి ప్రేక్షకుల కమితా నందము గలిగించును. సమరు రూరలక్షల

లగుసృతో డా|| డిఫహేల్ గారు వాటిని తయారుచేసిరి.

పురావస్తు ప్రదర్శనశాల వేరొక ఆకర్షణీయ మగు సంస్థ అందు జయపుర పరిపాలకు లందరి వర్తచిత్రములు, ఈశిఫ్టు, అస్పీరియా, దేశముల ప్రాచీనచిత్రవస్తువులు రాతి కర్ర దంతపు పనులు గలవు జయపురమహారాజు నివాసముందు రాంభాగ్ పాలెసు వేరొక సుందర దృశ్యము.

నహర్ గర్ కోట దిగువను కొండలోయలో గలారు అను పూరునందు పాతికరాజుల ఫట్రీలు (సమాధులు) గలవు తీర్చిదిద్దిన తోటల నడుమ నది గంభీరముగ నగుపడును వాటిలో అతి సుందర మయినది, ముక్తంగు అగుపడునది మహారాజు జయశింగు సమాధి.

పురానాఘాటునం దున్న రాజహర్యయి లందు జయపూరు రాజులు వానకాలముందు నిరశింతురు 1784 జూలై 28వ తేదీన మహారాజ కావాయి జయసింగు చేసిన వాజపేయయజ్ఞ చిహ్నముగ 40 అడుగుల ఎత్తున, యజ్ఞ సంభము

ఇవట నిర్మింపబడియున్నది. జయపురానికి దక్షిణమున ఏడుమైళ్లదూరమున దున్న సాంగ నూరు అను ప్రాతపట్టణము చాల ముఖ్యమైనదే. ఇచట చాల అందమయిన దేవాలయములు, కోటలు గలవు.

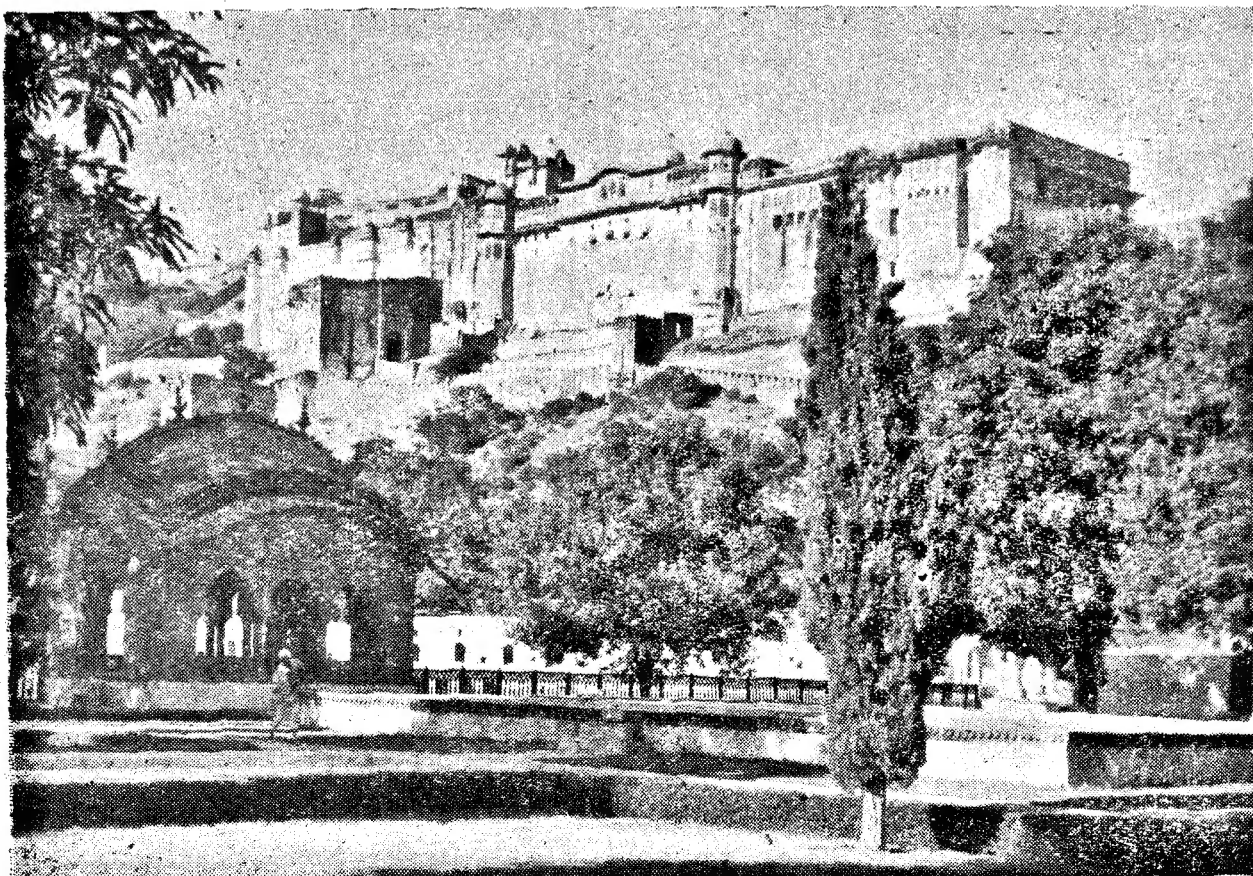
జయపురనగరం పైన కప్పవలెనుండు కొండల వరుసలో వామువల్లదిక్కున నహర్ గర్ కోట గలదు. దీనినే "లై గ రు ఫోర్ట్" అని కూడా అంటారు. ఈకోటలో సంస్థానపు జవాహర్ ఆభరణము లన్నియు దాచియుంచబడును. ఆంధ్రం విలువగల నగలరాము లున్నవో మహారాజునకే తెలియదట. "మినాసు" అను ఒక ప్రత్యేక తెగవారు యీకోట కాపలా పూచీ వహింతురు. మహారాజుగారికి, యీ కోట గుహలనుండి ఏమయిన వస్తువులు కావలసి యున్నచో వారొక్కరే అక్కడికి పోవాలి. లోనికి పోయేలోగా "మినాసు" తెగలో పెద్ద యగువాడు మహారాజు కండ్లు కట్టివేయును. మహారాజు వస్తువులు సేకరించిన పిమ్మట కండ్లు విప్పెదరు. మాడవారిని నిడటికి రానివ్వరు.

జయపురపు పూర్వ ముఖ్యపట్టణమగు 'అంపర్' ఉత్తరానికి రై మైళ్లదూరానగలదు. అది యిపుడు పాడుబడియున్నది, అందలి భవనాలు మాత్రము చెక్కచెదరక, పూర్వపు అంపర్ రాజుల జెన్నతాన్ని చాటుచున్నవి. అంపర్ లోని "ది వాని ఆ ష్" దర్బారు మంధిరము చూడదగినదగును. నిడువైన పెద్ద హాలు, గోమగ నుండు ప్రైవేటు ఒకేవరుస సంభాలపైని, అంచులను ఎర్రని రెండు స్తంభాల ఆర్చిలపైని నిలచియున్నది. చుట్టు వరండాలు గలవు.

జయమందిరము

'దివాని ఆమ్'నకు ఎడమవైపున జయమందిరము గలదు. ఇది తెల్ల చలువరాతితో కట్టబడి అద్దము లతకబడియుంది. కోట సింహద్వారము నకు చేరువగనే జయపురరాజుల యిలవెల్గు షీలామత దేవాలయం గలదు. కోట వాయవ్య భాగాన జగత్ పిరోమాంధీ దేవాలయము గలదు. ఈ దేవాలయమునందే భక్తాగ్రణి మీరాబాయి భజన చేసినది.

నగరానికి 18 మైళ్ల దూరాన అంపరుకన్న ప్రాచీనమయిన ముఖ్య పట్నం "రాంఘర్" గలదు. ఇదియు పాడుబడియున్నది. కాని పెద్ద శిలలతో కొండ తొలిచి కట్టబడినదగుటచే, పూర్వపు సుందరాకారములు చెడకుండు సున్నవి. అనాటి రాజపుత్రుల వీరపరాక్రమ

జయపూర్ సంస్థానం వెనుకటి రాజధానియందలి 'అంపర్' రాజభవనం

కథానిక

విషాదాంతం

‘సుధ’

వీరు జ్ఞాపకం ఉండే వుండు దుష్ట - సం త్వరం (వైగా) క్రితపు ప్రణయాలగాఢ ఒక వేళ సరిగా జ్ఞాపకం లేక పోయినా పేగు చెప్పేనంటే మిరియే ప్రపంచయగలరు - మొదటివాడు మా ‘రామం’ ఇతి నేకధర్మ నాయకుడు కుసుమతారు

రెండు ఆదర్శ ఈవిడలే నాయకగా తీసుకు నంటారు

పోతే, మన అజ్ఞాన్, అతిని చుట్టూ - దీపంచుట్టూ తిరిగే మిఠిలా - తిరిగే మణి ‘అజ్ఞాన్’, ‘విలన్’ అని అందరూ అనకుం టున్నారని అనకుంటూంటే నేనూ విన్నా సరే, ‘మణి’ జీవితాదర్శం మనీయే

ఇంతవరకూ వచ్చేక బంతిలో ఒలపటం ఎందుకూ? వీళ్ళ ఆకర్షణలూ, ఆదర్శాలూ చెప్పేకానంటే ఇదివరకు ఎరగని వాళ్ళకుకూడ తెలిసి పోతుంది

‘రామం’, ‘ఆదర్శం’ చాలకాలంగా స్నేహంగా మెలగుతూన్నారే. ఆదర్శం, రామం ఇంటికి రానిరోజులూ, వీళ్ళ స్నేహితం నాటి నుంచీ ఎప్పడైనా ఒక రోజు రాలేదంటే, ఆ వేళ రామం వాల్లింటికి వెళ్లే దన్నమాట

రామం నుంచే తన ఆదర్శంతో పరిచయం సంపాదించిన అజ్ఞాన్ - అజ్ఞాన్, రామం, కలిసి చదువుకున్నారంటే (అజ్ఞాన్ ధనవంతుడు గనకని జానికి రామం కి సహాయంకూడా చేశాడు) - ఆ పరిచయం *advantage* గా తీసుకుని, ఆదర్శంతో ఎక్కువ చదువుగా వుంటూ, ఆమెన తన కారులో తరచూ తనకో తిప్పకో వారిని ప్రయత్నించేవాడ అయితే ఆదర్శం తిన్నగా ఆ కారులో రామం ఇంటికి తీసుకు వచ్చేది - ముగ్గురూ కలిసి కాలక్షేపం చేసేవారు ఈ స్నేహం, అజ్ఞాన్ లోని ఆదర్శంను పెళ్లి చేసుకోవాలనే కోర్కె, ఇక అణగివుండ లేక బయట పడేవరకూ సాఫీగానే సాగిపోయిందని చెప్పవచ్చు

ఈ పరిస్థితుల మధ్యకు ‘మణి’ చొచ్చుకు

ములకు నిదర్శనముగా ఆనగరం అనేకమంది ప్రేక్షకుల నాకర్షించుచున్నది.

గంగమ్మ జాత్ర

జయపురమునందు సాటికి రెండు సార్లు గంగమ్మజాత్ర జరుగును ప్రాతకోటలో జనానా యుండు స్థలమున నొక చిన్నగదిలో నీ దేవత గలదు. అటనుండి ఉత్సవముతో దేవతను బయటకు తెచ్చి నగరవీధులం దూరేగింతురు ఊరే గింపు ప్రారంభించేముందు మహారాణిగారు దేవతను కడువిలువైన ఆభరణములతో నలంకరింతురు. రక్తవర్ణదుస్తులు ధరించిన పురుషులు దేవతాపానమును మోయుచుందురు. ఈ ఉత్సవము చూచుటకు రాజ్యం నలుమూలలనుండు, కడు దూరము నుండి వేలకొలది ప్రజలు ఈ నగరమునకు వత్తురు. పల్లకిముందర చక్కగ నలంకరించబడిన ఏనుగులు, గుఱ్ఱములు, ఒంటెలు నడచును. ఉత్సవం చాగనుచోకువద్దకు వచ్చు సరికి మహారాజుగారు వారి సర్దారులు భక్తి పురస్కరముగ స్వాగత మొసగెదరు అటనుండి ఉత్సవం కోట ఆవరణలోనికి పోవును అటనుండి తిరిగి ప్రాతకోట జనానామందిరము లోనికి పోయి, ఆరు నెలలవరకు గంగమ్మదేవత మరుగున నుండును

జయపురకోటలో కిల్పనై పుణ్యము, మనోహరమగు మందిరములు, రాజసర్వస్వములు కోటలు పలుతావులనంది ప్రయాణీకుల నాకర్షించును. జయపురగాఢ, జయపుర సౌందర్యభావ శుభ్రులకు, గాయకులకు కథావస్తువుయినది.

రామం ఈ ప్రణయాల పర్యవసానం ఏమవుతుందో? వనేమన ఊహించుకొంటేనే తప్పవో వీలు పట్టించింది అసలు కథా సంవిధానాన్నే మార్చి వేసింది ఇలా ‘మణి’ని ముగ్గురు లాక్కు రావడంలో - రామం కొంతవరకూ కారణం కాక పోలేదు వన అజ్ఞాన్ వుద్దేశ్యం మొదటిలో ఏమయిందీ తెలియదు కాని, తరువాత జరిగిన కథతో సమవ్యయ పరువుకుంటే తెలిసింది రామం ‘మణి’ ఆకర్షణలలో చిక్కుకుంటే ఆదర్శం తనకు మిగిలి, తన ఆశలు ఫలిస్తాయనే నమ్మకం

ఆదర్శం, తనకు వచ్చిన సంబంధం గురించి రామంతో మాటల సందర్భంలో చెప్పినపుడు “చాలా సంతోషం! నీ కిష్టమైతే చేసుకో మంటాను” అని, నిష్కల్మషంగా, నిశ్చలంగా, మాడ్చి పార్టీలా, మాట్లాడడంతో రామం, తనకు పెళ్లి చేసుకోవలసిన ఉద్దేశ్యంలో లేదని గ్రహించుకున్న తరువాతకూడ, ఆదర్శం రామంతో మామూలుగానే తిరగ గలుగుతూంటుండేది - చేసుకుంటే అతన్నే పెళ్లి చేసుకుంటానంటుండేది

అలాగే, అజ్ఞాన్ తనను పెళ్లి చేసుకునే కోర్కె తెలుపుతూ తన పెద్దలతో సంప్రతింపులు సాగించినపుడు ఆదర్శం, నిష్కర్షగా చెప్పేసింది తను అజ్ఞాన్ ని పెళ్లి చేసుకోడం ఎప్పటికీ జరగని దరీ, ఒకవేళ అతనుతనతో స్నేహసంబంధాలు పెంచుకుని కలిసిమెలిసి తిరడం అందుకే అయితే, అది విఫలమైనట్టగా బావించుకుని అక్కడిలో ఆగితేనే బాగుంటుందరీని అయినా, అజ్ఞాన్ మామూలుగానే వస్తూంటే తను కాదన దలచలేదు. ‘అతిమనస్తే నాకేం? నాలోపం లేకుండా చెప్పవలసింది చెప్పేకాను అనవరంగా, వస్తూన్న ఒక వ్యక్తిని ఎందుకు కాదనాలి? స్నేహంగా వుండి దానికి అభ్యంతరం ఉండనే వుండదు’ అంచేత అజ్ఞాన్ తో మామూలుగానే ఉండగలుగుతుంది (వైకిముట్టకే అవోచ్చు)

రామం లలితకోశాభిలాషి, అభిమానీ, కావడంవల్ల మరి ఆవిషనాట్యానికి, గానానికి ముగ్గుడై ఆకర్షింపబడడో యేమో? లొలిసారి ఆవిషనాట్య ప్రదర్శనం చూచినప్పటినుంచీ ‘మణి’తో పరిచయం చేసుకోవాలనే కుతూహలం చూపడం, అజ్ఞాన్ తన ధనపు పలుకుబడి ద్వారా ఆవిణ్ణి ఆమరునాడే పరిచయం చేయడం జరిగింది అయితే, రామం ‘మణి’ని పెళ్లి చేసుకోవాలని ఉన్నట్టు ఇప్పటి వరకూ వైకి చెప్పినట్టు లేకపోయినా, అందరూ అలా చెప్పుకునేందుకు తగినంత అవకాశం వుంది. ఇందువల్ల అతనిలో, ఆదర్శం మీద చూపే స్నేహ, ప్రేమలలో ఏవిధమైన మార్పురాలేదు. అంతేకాక, ఆదర్శం తనకుగల స్నేహ సంబంధాలను అవకాశంగా తీసుకుని ‘అజ్ఞాన్’ ఎన్ని దుష్ప్రచారాలు సాగిస్తూ వచ్చినా లెక్కచేయక, ఆదర్శంతో మామూలుగానే కలిసిమెలిసి తిరుగుతూండేవాడు

ఆదర్శం తనను పెళ్లి చేసుకోవని నిర్దిష్టంగా చెప్పినాకూడ అజ్ఞాన్, ఆదర్శం కలుసుకోడం మానలేదు ఆకోర్కే మార్పుకోనేలేదు. తనకేమీ తెలియదనీ, ఆదర్శంను పెళ్లి చేసుకునే వుద్దేశ్యమే తనకులేదనీ, రామం చెప్పినా విన్నక రామం మీద అనూయ, కోపం, పెంచుకుంటూ అతనిమీద దుష్ప్రచారం సాగిస్తూండేవాడు. తన ధనం చూసేవచ్చిందనీ, తనతో కలిసి తిరగడం, తను చెప్పినట్టూ చేస్తూతను రామం మీదచేసే దుష్ప్రచారానికి ఏజంటుగా పని చేస్తూండడం, తన కోసమేననీ; తెలిసినాకూడ మణిని స్వీకరించే వుద్దేశ్యం లేదు పెళ్లి విషయంలో

మట్టకు! మణి, రామంని ఇల్లో వేసికోగలిగితే తనకు ఆదర్శం దక్కుతుందనే ఆశ ఇంకా వదులేదు తన ఆశలు పెరవేస్తుకునేందుకు చేయూరాని ఏ పన్నెనా సరే, యెడారికి పూసుకున్నాడు అయితే, ఆదర్శంను మామూలుగా కలుసుకోడం, ఆవిషకూడా రామం ద్వారా వేర్తెం యథా ప్రకారం జరుగుతూనే వుంది

ఇక ‘మణి’ ఈవిడ జీవిత దర్శం ఇది వరకే చెప్పుకున్నాం అంతకున్నాని కుడు అప్పటికి అమరక పోవడంచేత ప్రస్తుతానికి ‘అజ్ఞాన్’నే ఆరాధిస్తూంది ‘రామం’కు తన మీదగల ఆదరాభిమాలు తెలిసినా, అవేవి ఆవిషలోని అతని మీదగల తృణీకార బావాన్ని మార్పులేక పోయాయి రామంతో మాట్లాడుతూ కలసి మెలిసి తిరిగినా, అజ్ఞాన్ రామంమీద చేసే గుచ్చుచారానికి లూరిగా సాయపడి, తనమీద అనాధిగల అభిమాన విశ్వాసాలు వృద్ధిచేయించుకునే అతన్ని వలలో వేసుకోవాలనే ప్రయత్నం

ఈ సందర్భంలో ‘మణి’కి ఆదర్శం ముగ్గు అంతరంగిక భావాలెలావుండేవో అనూహ్యంగాని, వైకిముట్టకు చక్కని స్నేహితులుగానే వుండేవారు

ఇది పరిస్థితి -

ఇంత కష్టాన్ని మీకు చుట్టుకున్న జ్ఞాపకం వచ్చే విషయం - నిరుటి ఈ రోజుల్లో ఊరంతా అట్టుడికినట్టుడికి పోతుంది, ప్రచారంతో ఎక్కడ చూసినా ఈ విషయమే మన అజ్ఞాన్ గారి, మణిమ్మగారి సహాయం తోకూడిన ప్రచారం - అచ్చురూపంలోనూ గోడలమీద, రికరకాల పుక్కారతో, మా ‘రామం’ ఏమాత్రం హృదయ దౌర్బల్యం గలవాడైనా అయితే ఆఖరుకు ఆత్మహత్యైగా చేసుకుని లోకం విడిచి పెట్టవలసిగంటి దుష్ప్రచారం రామానికి తను విద్యలోనూ, మిగతా అనేక విషయాలలోనూ, ఎంతో ధన, పలుకుబడుల సహాయం చేశాననీ; అటువంటి రామం తన ప్రేమికున్న తనని ప్రేమిస్తున్న ఆదర్శంను ఏమో మోసపు కబురు చెప్పి తనకుకాకుండా చెప్తున్నాడనీ; తను రామానికి సహాయం చేసినందుకే కాకుండా, మానవుడైనందుకుతోటి మానవు యొక్క తన ప్రాణం, సర్వస్వం - ఏదేమైనా సరే - అర్పించ దానికి సిద్ధపడిన క్రియారాలి విషయంలో సహాయంచేసి తీరానీ, ఆదర్శంకూడ, తన ప్రస్తుత భావాలే వైనా, ఒక స్నేహితుడు, తన కోసం ప్రాణమైనా సరే త్యాగంచేయ సిద్ధపడ్డ తన లాంటి వ్యక్తి కోసం తన ఆశీర్వాదుల మార్పుకుని ఆ మాత్రం త్యాగం చేసి తనను స్వీకరించడం స్త్రీలారికి ఉండువలసిన కనీసపు మానవ ధర్మమనీ చెప్పడానికికూడా విసుగ్లేటంత ప్రబోధాలు

నిజానికి, మొదటిలో అందరూ వింతగా చెప్పుకుంటూ ఏమవుతుందోనని ఆశ్చర్యమాసే నారుగాని ఈ ఒకే రకపు అసంతృప్త ప్రచారంతో విసుగై ఆ విషయమే తల పెట్టడం

వదులుకున్నారంటే అంతవరకూ ఎందుకే? నా ఎరకు నేను విసుగై ‘ఏమవుతుంది ప్రణయాల పర్యవసానం’ అని ఆలోచించడైనా ఆలోచించడంకూడ మానేశాం

అయితే, ఇలాంటివాటి సత్యం విషాదాంతమే అని నాకు బాగా తెలుసు అయినా విసుగుతో ‘ఏం ప్రేమలో యేమో!’ అని వదిలేశాను - విషాదాంతం ఎలా జరుగుతుందో? అనేది కాలం పరిష్కరించవలసిన సమస్యగా వదిలేసి అది ఇప్పుడు జరిగింది జరిగినట్టూ చెప్పేస్తున్నా మిక్కిమైనా విసుగూ, విన్నజే వినడంలో సామాన్యంగా కలిగే అశ్రద్ధా, తత్సంబంధమైనవే నైనావుంటే ఇంతవరకే ఇక ముందు మాత్రం అతి చురుగ్గా సాగిపోతుంది కళ - ఇది మీరు కథంటారో ఏమంటారో విాయిప్తు మేలెండి ఏ మాత్రం పరాకుగా వున్నా తగునాకే నన్నని, నాలోపంగా ఎంచితే అది మీ లోపమే అవుతుందని మాత్రం గ్రహించుకోగలిగితే సంతోషించడానికి నాకేమీ అభ్యంతరాలు, అటంకాలు లేవని చెప్పడానికి నాకు అభ్యంతరాలూ అటంకాలూ లేకుండా చేస్తే సంతోషిస్తా. రామ రామ ‘అజ్ఞాన్’ యొక్క ఊహ, “రామం ఉన్నంత వరకూ ఆదర్శం తనను ఎలాగూ ప్రేమించలేదు గదా? అతినే లేకుండా వుంటే, తన వుద్దేశ్యం తప్పక మార్పుకోవలసి వస్తుందిగదా? ఆప్పుడు నచ్చుచెప్పుడు” మనే అటూ వృద్ధియింది

ఆదర్శం యింటిలో పని మనిషిని ప్రోత్సహించి (దాని కడేమిటో ఏం తెలుసు! పుత్రునే, శ్రమలేకుండా, ఎప్పుడూ చూడనంత డబ్బు చేతికి వచ్చింది) ఓ చిన్న పాట్లాంటి చేతి కిచ్చి, రేపు ‘రామం’ వచ్చినపుడు, కాఫీ యిచ్చేట పుడు - అది జాగ్రత్తగా, ఎవరికీ తెలియకుండా - అతని కిచ్చే కప్పులో వేసిమ్మని ఏర్పాటు చేశాడు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలన్నీ చెప్పేడు.

మర్రాడు ‘రామం’ ఆదర్శంకు కాఫీ ఇచ్చేటపుడు జాగ్రత్తగానే, రామంకప్పులో ఆ పాట్లం కలిపి, తనే స్వయంగా, ఆకాపే, ‘రామం’కి ఇచ్చి వేల్చింది పనిమనిషి. ఇంత వరకు మన ‘అజ్ఞాన్’ కోర్కె లూరిగా పెరవేరినట్టే గదా! కాని, ఇంతిం? అసకున్నట్టే జరిగితే ఎంతమంది ఎన్ని పనులుచేసిఉండేవారో?

‘రామం’ తనప్పుడే కాఫీ తీసుకుని రావడం చేతి అంత కాఫీ తీసుకోలే నంటే తన కప్పు లొంచుకొనేచేసి, రామం కప్పులోంచి కొంత పోయిండుకుంది, తన కప్పులో - ఆదర్శం ఇద్దరూ తాగేవారు

అంతే - రెండు జనాల విషాదాంతం!

‘అజ్ఞాన్’ తను కావా లనుకున్న ఆదర్శం లేనే లేదు తనని కావలసే ‘మణి’ ఇనుప టిచిలో ఎడం చేయబడ్డది.

‘మణి’కి తనని కావాలనేవాడూలేడు, తను కావా లనుకున్న వాడూ లేడు!

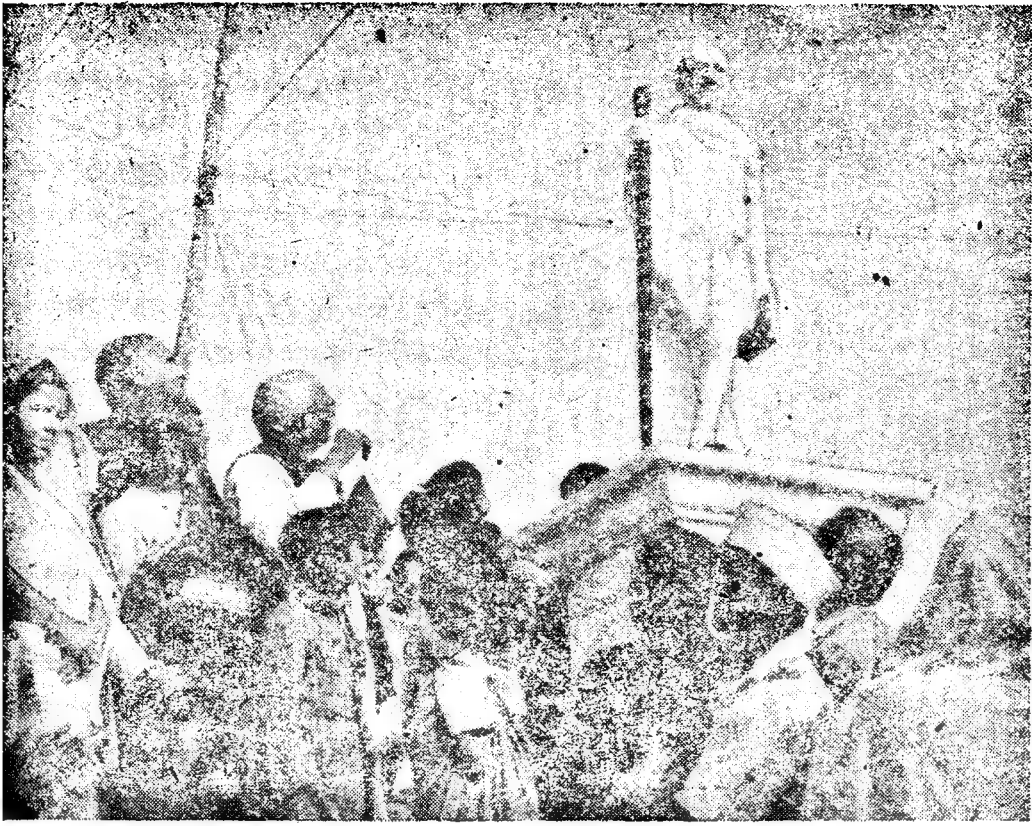
తెలుగు మెఱుగులు

గ్రంథకర్త: వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు

తెలుగుదనము, తెలుగుసంప్రదాయాలు, తెలుగుభాష అవతరించిన విధము, తెలుగు తేటదనము, తెలుగు కవితా పారమ్యము, ప్రాచీన గ్రంథాల పలుకుబడికి మనపై చెల్లుబడి, విలక్షణమైన మన అరసున్న చరిత్ర, వింత వింత నిఘంటువులు, మన గ్రంథాలలోని గ్రంథాలు, అవీ ఇవీ, ఇంకా తెలుగులో ఉన్న ఎన్నో మెఱుగులను చూపెట్టుచున్న వ్యాసముల సంపుటి. శాస్త్రీగారి పాతిక ముప్పయి సంవత్సరాల సాహిత్య కృషి ఇందులో మూర్తీభవించియున్నది. ఆంధ్రభాషామానముగల వారందరు అవశ్యముచదువవలసిన గ్రంథము. ప్రతులకు త్వరపడవలెను.

వెల ౨ రూ. తపాలాఖర్చులు ౭ అణాలు.

ఆంధ్రగ్రంథమాల, పో. బా. 212, మద్రాసు

చలువరాతిలో తయారుచేసిన మహాశుని శిలావిగ్రహం: దీనిని విక్రమోత్సవం సందర్భంగానే రాష్ట్రపతి జరపెను.

జయపూర్ నగరవీధులలో

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశానికి పూర్వం 16-వ తేదీన త్రివల్లూరులో సత్తిపాపసోత్సవం జరుపుచున్న రాష్ట్రపతి డా॥ పట్టాభి.

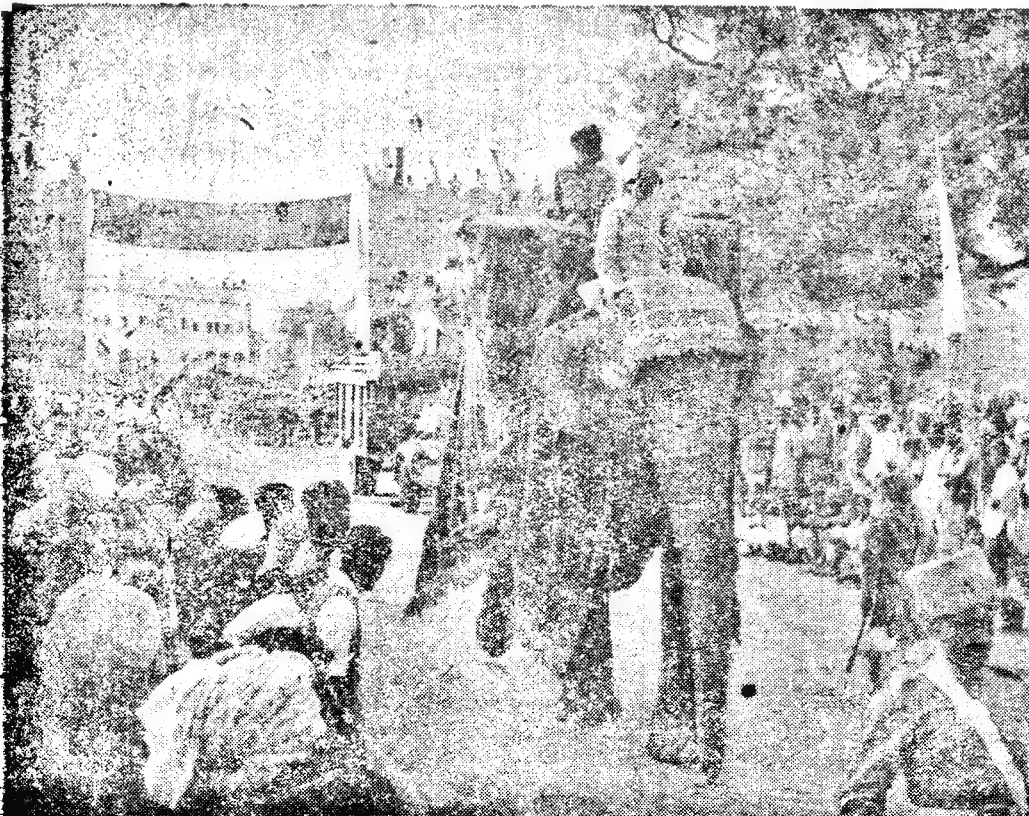
జయపూర్
కాంగ్రెస్

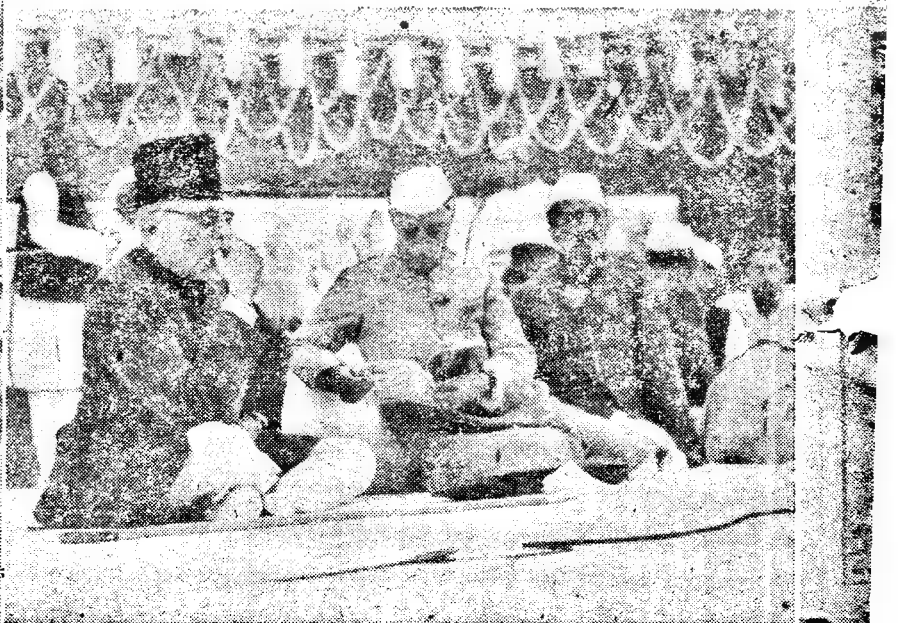
కాంగ్రెస్

కాంగ్రెసు విజయనిగ్గయ సభా వేదికపై ఆజాద్, నెహ్రూ

రాష్ట్రపతి ఊరేగింపుకు ముందునడచుచున్న జయపూర్ సంస్థాన భద్రగజం. ఏనుగుపై తామరారూపం అమర్చిరి.

అఖిలభారత కాంగ్రెస్ కమిటీ 16-వ తేదీన సమావేశమయినప్పుడు వేదికపై ఆసీనలైన పండిట్ నెహ్రూ, నూలానా ఆజాద్, ఆచార్య రంగా.

గాంధీనగర్ లో డిసెంబరు 16-న రాష్ట్రపతి పట్టాభిషేకం జరిపిన త్రివర్ణపతాక ప్రతిష్ఠాపనోత్సవంలో పాల్గొన్న జే.కె.ఎస్.ఎం.

(55 వ)

మహాసభ
సందర్భ
చిత్రాలు

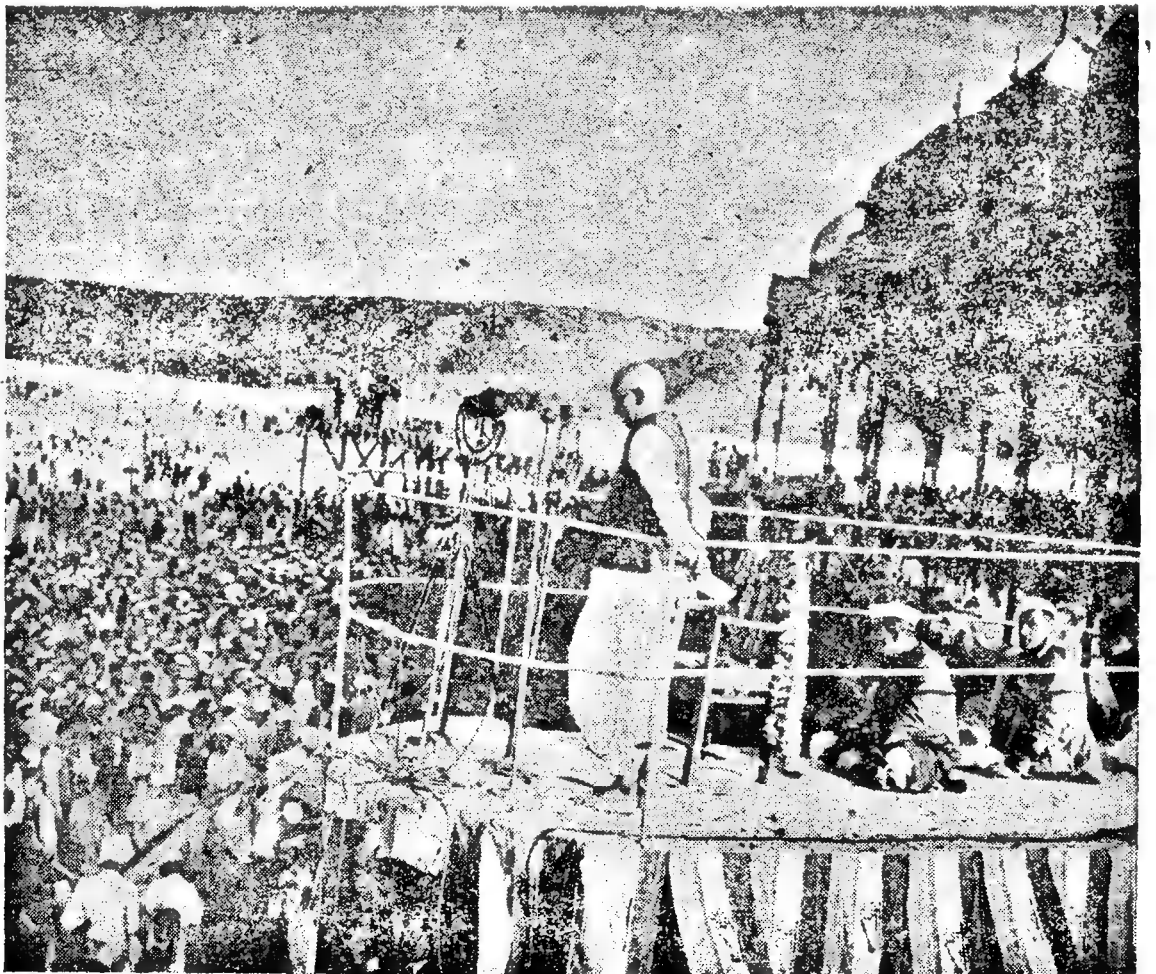

శ్రీశతి శివరాత్రి దృశ్యం.

దృశ్యాలు

జయపూర్ కాంగ్రెస్ బహిరంగసభలో వేదికపై
డా॥ పట్టాభి, భారతి ప్రధాని నెహ్రూగారు →

రాష్ట్రపతి డా॥ పట్టాభి, సర్కార్ వేదిక నుండి.

జయపూర్ కాంగ్రెస్ టిక్కెట్ల సమూహాలు

జయపూర్ కాంగ్రెస్ బహిరంగసభలో డా॥ పట్టాభిగారు అధ్యక్షోపన్యాసం చేయడం.

కొన్ని సంవత్సరముల క్రితం ఒక దేశాన్ని ఒక రాజు పరిపాలించుతూ యుండేవాడు. రాజు ఏకైకపుత్రుడు కలవాడయినా, కొన్ని కారణములవల్ల అసంతృప్తి కలిగి, యువరాజు, తన యువరాణితో, రాజధాని నగరంనుంచి వెళ్లగొట్టబడ్డాడు.

ఆ దురదృష్ట దంపతులు నడచి, నడచి ఒక అరణ్యము చేరారు. అరణ్యము యెవరికి చెందని దడటం వల్ల అక్కడ విశ్రాంతి తీసుకొన నిశ్చయించు కొన్నారు.. విశ్రాంతి తీసుకొంటున్నారూ.... ఎక్కువ అలసి పోవటం వల్ల యువరాణి బడలిక నిద్రపోసాగింది. ఆమె భర్త యువరాజు ఆమె కే విధమైన ఆపదయైనా కలుగుతుందనే భయంతో, మెలకువతో నుండి కాపలాకాయ పగాడు. కాని సురదృష్టము వారియందు నివాసము చేయుచుండటం వల్ల, ఒక సర్పము వచ్చి, యువరాణిని కరచింది.

చనిపోయిన యువరాణిని చూచిన రాజు, గట్టిగా.. ఏడ్చు, పెడ బొబ్బలు పెట్ట సాగాడు.. ఆ సమీపంలో తపస్సు చేసుకొంటున్న ఒక మునీశ్వరునికి... అతని దీనానామములు వినబడ్డాయి.

రాణీవయిపు చూస్తూ 'ఎందుకు యేడుస్తావు నాయనా?' అని ఆ మునీశ్వరుడు యాలా గన్నాడు: "నాయనా, విచారించకు. నీ భార్య అంతకన్న ఆయుఃపరిమితి నోచుకోలేదు"

'ఆమె యింక బ్రతకదా.. తండ్రి, ఆమెను తిరిగి ప్రాణవంతురాలిగా చెయ్యండి' - ఏడుస్తూ యువరాజు ప్రార్థించాడు మునీశ్వరుణ్ణి.

మునీశ్వరుడు హృదయం కరిగినందు వల్ల ఇలా చెప్పాడు "అవును.. నీ ఆయుర్దాయములో యిరవై వత్సరాలు ఆమె కిచ్చినట్లయితే, నీ ప్రాణములు తీసుకొని ఆమె తిరిగి బ్రతుకు తుంది."

రాజు విధంగా తన ఆయుర్దాయం యివ్వడానికి అంగీకరించాడు. తరువాత ఆ మునీశ్వరుడు ఆమె చేతులను కలిపి ఒక దొన్నె ఆ కారమును తయారు చేయమన్నాడు. ఆమెరెండు చేతులూ దగ్గరగా కలిపి యువరాజు, దొప్ప క్రింద చేతులను పెట్టాడు. అప్పుడు మునీశ్వరుడు ఆమెచేతులలోనికి కొంచెం కమండలములోని నీరు వదలి రాజుతో తన భార్యనుగూర్చి 'నాప్రియభార్య! నా ఆయుర్దాయంలో యిరవై సంవత్సరాలు నీకు వినియోగించటానికి యిష్టపడుతున్నా.. రా. లేచి రా' అని అనవలసిందని చెప్పాడు.

ఆ విధంగా రాజు మాటలనడం, ఏమీ జరిగినట్లుగా ఆశ్చర్యమైనా చూపకుండా ఆమె లేవటం జరిగింది. ఆశ్చర్యమైన సంగతి! మునీశ్వరుడు హఠాత్తుగా అదృశ్యుడయ్యాడు!

తరువాత ఆ రాజు దంపతులు, ఆపదల కాటకటయిన ఆ అడవిలో నుండటానికి మనస్కరించక, అనేక

అద్వైత వితం

అధారం: శ్రీమతి పోవనాదేవి వ్రాసిన "The Princess with the Borrowed Life"

అనుకరణ: శ్రీ ఓగేటి శివరామకృష్ణ

ప్రదేశములు తిరిగి చివరకు, సృత్యములూ, సంగీతము... మొదలగు వానియందు నేర్వగలవారి బసవద్దకు వచ్చారు.

యువరాణికి ఆ సృత్యము లాడుట యందూ, సృత్యములు చేయుట యందూ, పాటలు పాడుటయందూ ఎక్కువ అభిలాష కలదు. అందువల్ల... వారి సహాయాన్ని కొంతకాలం పొంది, మంచి అనుభవం సంపాదించు కొంది. అందరి కన్నా మిన్న అయి పోయింది.

'నిజముగా నేను మంచి శక్తి సంపాదించుకొన్నారేదా' అని రాణి అనుమానముతో యోచన చేయ సాగింది. మంచి శక్తి సంపాదించు కున్నదీ, లేనిదీ తెలుసు కొనుటకు ప్రజల అభిప్రాయాలు ఆమె కవనరంగా కన్పించాయి. అందువల్ల ఒక దినం భర్తతోనయినా చెప్పకుండా ఒక స్నేహితునితో తనసామర్థ్యం ప్రజలకు చూపి, వారి అభిప్రాయాలు తెలుసు కొందామని బయలుదేరింది.

ఆమె భర్త, యువరాజు ఆమెకొరకు తెగ వెతికి ఆమె యెక్కడ యుండేదీ తెలుసుకొనలేక అది తన ప్రారబ్ధకర్మ మనుకొని ఒక గ్రామంలో యుండే ఒక యున్నతలధికారివద్ద నాకరుగా కుదిరాడు.

కాలం గడిచింది. రాజ్యమంతటా

పండుగలకోసం అనేక విధాల పట్టణ మును అలంకరిస్తున్నారు ఒక రాజు ధానిలో. ఆ రాజు ఆ యున్నత అధికారిని... తమ పట్నంలో జరిగే పండగ యేర్పాట్లకూ, తాను చేయిపబోయే సృత్యము చూడవలసిందని రావలసిందనీ ఆహ్వానము పంపిచాడు యువరాజు కూడాతన అధికారితో...సృత్య ప్రదర్శనమును చూడటానికి వెళ్లాడు.

—అబ్బ యెంత గొప్ప సృత్యం!... ఆమె సృత్యం, ఆమె గాత్రం.. ఆమె అందం చూచి ప్రతి... నిమిషంలోనూ... 'చాలా గొప్పగా... ఉందనీ... చాలాగొప్పగా ఉందనీ' అన సాగారు. గొప్ప విలువలుకల అభరణాలు ఆమెకు బహుమానంగా యివ్వ బడుతున్నాయి. ఆ... యివ్వబడిన వస్తువులలో యువరాజు వద్దనుండి ఒక ఉంగరము కూడా పంపబడింది. నాట్య కత్తె దాన్ని పరీక్షించి చూచింది. గ్రహించుకొంది కూడాను.

అది తన మెట్లినాడు భర్త ఉంగరమునకు మారుగా... తాను తన భర్త కిచ్చిన ఉంగరము. కాని అది... ఆ సందడిలో యెవ రిచ్చినదీ తెలుసు కొనలేకపోయింది.

సృత్య మయిపోయిన తరువాత.. ప్రేక్షకులంతా ఆమెచుట్టూ చేరి.. ఆమెను గురించి, ఆమె సృత్యమును గురించి వర్ణింపసాగారు... ఆమె అందరి

వ్యాధి యల్నీ ఆకస్మిక చటంవల్ల మృత్యువు బహుమతులు తీసుకొనివచ్చి ఆమెముందు పడవెయ్య సాగారు.

రాజుకు రాజుకూడా... ఆమెనుగురించినాల్సిన మాటలు చెప్పి. 'మీ కేమి కావాలో అది కోరుకోండి.. తప్పక మీకోరిక తీరుస్తా'నని చెప్పాడు..

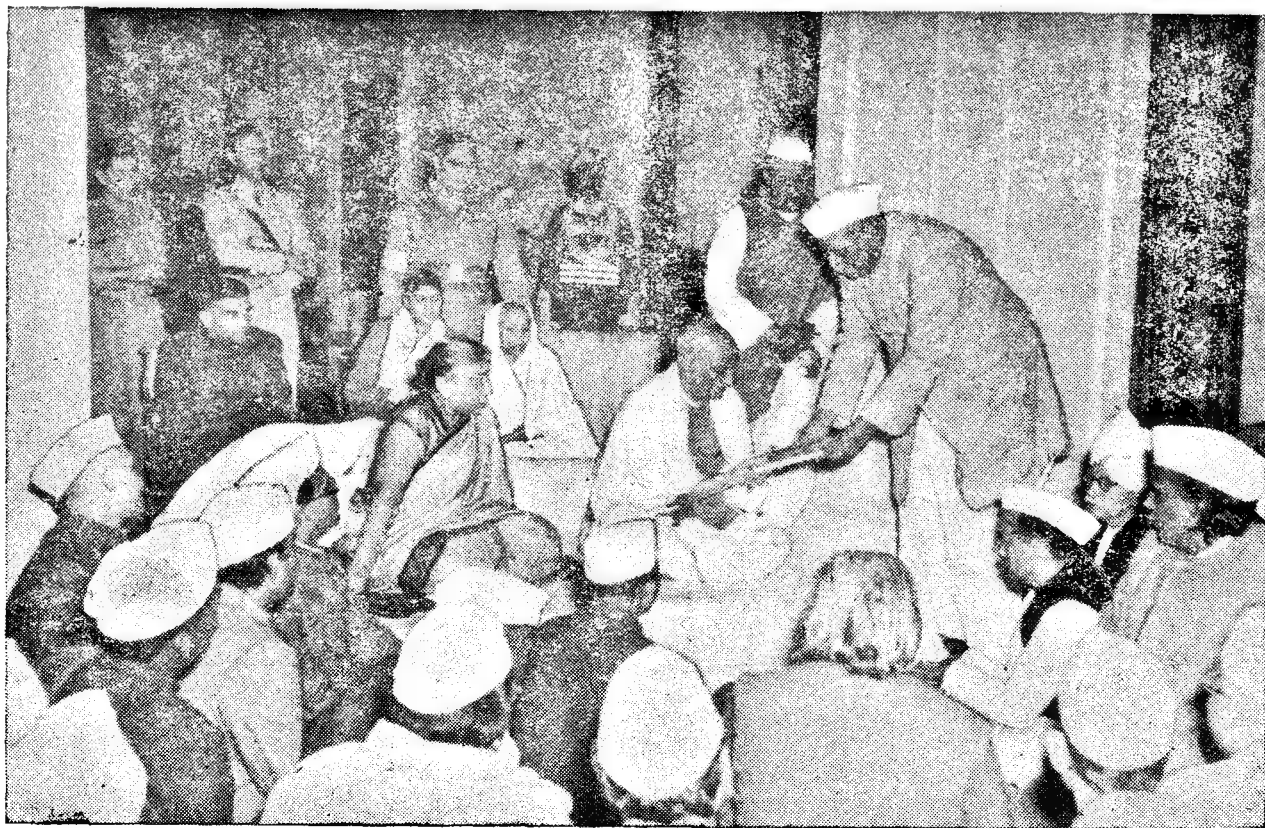
ఆ యవతి, అతనిచేతికి ఉంగరమిచ్చి

యాలా చెప్పింది 'ఓ మహారాజా! ఈ ఉంగరం నాదే! ఎవరో తిరిగి దీన్నే బహుమానంగా నాకిచ్చారు. అది దొంగయి ఉండాలి. మీ దయను నే ప్రార్థించే దేమంట.

దొంగ యెవరో పట్టుకొని శిక్షించండి. నాయీ కోరిక తీరిస్తే చాలు!"

తనవైపు అన్ని విధాలా.. నేర్లమును చూపించతోంటే.. మనస్సుకు కట్టుకొని యువరాజు అక్కడ యుండలేక పోయాడు. ముందునకు వచ్చి అంతమంది ప్రేక్షకుల హృదయాల ఆకర్షించిన ఆయువతివయిపు చూచాడు. ఆమె తనను మాయ చేసిన తన భార్య తప్ప వేరొక రెవరూ కాదు!

రాజవయిపునకు తిరిగి యువరాజీలా జవా బిచ్చాడు: "నేనే ఆ ఉంగరాన్ని ఆమె కిచ్చా. ఆమె నా భార్య! కాని ఆమె నన్ను కొంతకాలం క్రితం, యీ సృత్యపు బాలిక రూపం వచ్చిన తరువాత వదలి పారి పోయింది. ఆమె కి ఉంగరం యిచ్చేముందు ఆమెను నే పోల్చుకొనలేక పోయాను. ఆమె కింకో నిదర్శనమేమయినా చూపించవలసి యుంటే, ఆమె పాముకాటు వల్ల చచ్చిపోయి ఉండేది. నా ఆయుర్దాయము నిచ్చి ఆమెను కాపాడను. కొంచెమయినా కృతజ్ఞత చూపక, నన్ను పదిమందిలో 'దొంగ' అని చెప్పడానికి సాహసించింది".

అలహాబాదు వెల్లినప్పడు భారత ఉపప్రధాని శ్రీ సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేలుకు సం. రా. ప్రధాని శ్రీ పండిత గోవిందవల్లభపంతు-తీర్థనందన గ్రంథమును సమర్పించుచున్న దృశ్యము

తెలివిగలమంత్రి

పిల్లల కథ

అది శీతకాలము. చలిలో అరికూ
జగజగ పడిపోవుచుండిరి. ఆ మాడు
రాజుగారు కూడా ఈ చలికాల
భరింపలేక పోవుచుండిరి. ఆయన
తన వారందరితోను తాను ఇలాంటి
చలిఎప్పుడూ చూడలేదని చెప్పు
చుండెను. ఇంకా ఆయన ఈ విధ
ముగ చాటింపుచేసెను:

“ఎవరైతే ఈ చలికాలంలో
రాత్రంతా నీళ్ళల్లో కూర్చుంటారో
వారికి కోరిన ధన మిస్తా”నని

ఒక వీధి నేవకుడు అనుకొన్నాడు—
‘ఒక్క రోజు నీళ్ళల్లో కూర్చుంటేనా
నర్తకం తీరుతుంది కదా’ అని.

ఒకాడతడు తెల్లవారినదాకా
నీళ్ళలో కూర్చుని రాజుగారి దర్శ
నానికి వెళ్ళాడు రాజుగారు వానిని
చూచి ‘ఎల్లా కూర్చున్నావు
నీటిలో?’ అని అడిగెను.

అతడన్నాడు—“అయ్యా! కోట
లో నీవం చూస్తో కూర్చున్నా.”

“ఆ అదీ, ఆ దీపపు వేడిచేతనే
నీవు అలా కూర్చోగలిగావు. వెళ్ళు
అన్నార రాజుగారు.

పాపము వాడు విచారంతో
వెళ్ళి పోయెను. మంత్రికి చాలా
జాలి వేసింది ఈ రాజుగారి కెలా
గయినా బుద్ధి చెప్పాలి. అను
కొన్నాడు.

మఱునాడు రాజుగారు వేటకు
రమ్మని మంత్రికి కబురు పంపారు.
మంత్రి చెప్పాడు—“మా ఆవిడ

యువరాణి నీటిలో యేవిషయమూ
తెలుసుకొన లేకపోయింది. యువరాజు
దోషమై ఉంటాడని ఆమె నిశ్చ
యించి ‘ఆ నంగతి నిజమయితే
ఋజువు చేయవల్సిందని గర్వంతో
నవ్వంది.

అంత యువరాజు ఆమె రెండు
చేతులూ దగ్గరగా కలపవలసిందని(దోసి
లిగా)చెప్పి, ఆమె ఆవిధంగాచేసిన తరు
వాత, ఆమె చేతుల్లో నీరుపోసి యీలా
గన్నాడు: “ఈమెకు నా యిరవైనవత్స
రాల ఆయుర్దాయం. యిదివరకుబదు
లుగాయిచ్చా. నేనిప్పుడు దానిని తిరిగి
తీసుకొంటున్నా”.

■ మాటలు పూర్తవకుండానే..
‘యువరాణి, నేనీమీద పడి... చని
పోయింది’

చూడ వచ్చిన ప్రేక్షకులంతా,
యిది చూచి... రాజును చంపుతాడే
మోనని భయపడ్డారు. కాని, రాజు
మధ్యలో కల్పించుకొని, సంతంగా
ఆనలు కథ తెలుసుకొని, తన
కుమార్తెనిచ్చి వివాహం చేశాడు. ఆ
దశవతులు చిరకాలం సౌఖ్యంగా
జీవించారు.

చి“అయ్యగారి నరసింహమూర్తి.
చారికెచ్చింది. నంటచేసుకొని తిని
పస్తా” అని.

గంట, రెండు గంటలు, మూడు
గంటలు అయిపోయింది నాయాత్తం
కూడా అయిపోతోంది మంత్రి
రాతేడు. కబుర మీద కబురు
పంపినా మంత్రి వంట, భోజనము
కాలేదనే సమాధానం వచ్చింది.

రాజుగారికి చాలా కోపం
వచ్చింది—ఇంతసేపా అని. వెంటనే
అనేమిటో చూద్దామని ఆయన
స్వయంగా వెళ్ళారు

మంత్రి యచ్చట ఒక గడ పాతి
దాని చివర ఒక చిన్న బియ్యపా
మూట కట్టాడు. కింద గడ్డి పరకలు
ఒక్కొక్కటే మంట పెడు
తున్నాడు. రాజు ఇది చూచి అశ్చ
ర్యపోయి మంత్రిని అడిగాడు
“మంత్రి! ఏమి చేస్తున్నావు. నీవు?”

మంత్రి సమాధానం చెప్పాడు
“అన్నం పండుకుంటున్నానండీ”

“అశ్చర్యం కోపం ఒక్కసారిగా
కలిగియి రాజుగారికి. “అంత
చివర నున్న బియ్యానికి క్రింద
ఇక్కడ ఒక్కొక్క గడ్డిపరక మంట
పెడుతున్నావ్. ఎంత నేటికైనా ఈ
వేడి దానికి తగులుతుందా? అన్నం
ఉడుకుతుందా! ఇలాగ ఎవరైనా
వండుతారా! నీ కేమన్నా మతి
పోయిందా! అన్నం వండుకో
వాలంటే గిత్నలో బియ్యం పోసి,
పొయ్యిమీద పెట్టి వండుకుంటారు
గాని ఇలా చిటారు కొమ్మకి
బియ్యం కట్టి క్రింద గడ్డిపరకలు
మంట వేస్తారా! చాలు చాల్లే” అని
నాలుగు చివాట్లు పెట్టారు రాజు
గారు.

మంత్రివెంటనే నవాబు చెప్పాడు
“మహాప్రభూ! కోటలో దీపం
నీటిలోనున్న మనిషికి వేడి నిచ్చి
చలి తీర్చేటప్పుడు గడ్డి పరకల
వేడికిపైనున్న బియ్యం ఎందుకు
ఉడకదు?”

తెల్లపోయారు రాజుగారు. తన
తప్పు తనకు గుర్తుకు వచ్చింది అరే!
పొరపాటు వచ్చింది. బాగుగా
బుద్ధి చెప్పాడురా! మంత్రి, నాకు!
అనుకున్నాడు. వెంటనే రాజు చిరు
నవ్వుతో మంత్రిని సమీపించి తన
తప్పు తెలిపి కోటలోకి వెళ్ళి ఆ
నేవకుని పిలిపించి వానికి కోరిన ధన
మిచ్చి పంపేశాడు. మంత్రి చాలా
సంతోషించాడు.

బాలగేయాలు

అభినయం

[యకళ]

రచన: ‘అమరేంద్ర’

[గురుదేవులు రవీంద్రులకు కృతజ్ఞతతో]

2

తరవాత కొంత కాలానికి—

తెలియకుండనే ఘటనాచక్రం గిరిగిరి తిరిగిందీ
పూలపొదలలో కొదమతుమ్మెదలు రొదలు చేసినాయీ
కొమ్మకొమ్మపై గండుకోకిలలు కొసరి కూసినాయీ
కమ్మతెమ్మెరలు పూలవాసనలు కుమ్మరించినాయీ
నిండు చంద్రుని పండు వెన్నెలలు దిశలు నిండినాయీ
వచ్చింది ప్రేతమాసం వాసంతవిలాసం
వచ్చింది ప్రేతమాసం నవజీవనహాసం
వచ్చింది ప్రేతమాసం యువభావవికాసం

పువ్వులంతా పూల తోటలకు తరలి పోయినాయీ
పున్నమ వెన్నెల పులకరింపులో మిన్నునున్న మరిచీ
వాసంతోత్సవ వైభవాలలో మునిగి తేలినాయీ
మాడటి వేళా మధురానగరం మాటు మణిగినాయీ
మాటుమణిగిన బాట వెంబడి బాటసారి ఒకడూ
ఎవరికోసమో నాలుగు మూలలు పెడుకుతు నడిచాడూ
బాటలు దాటి
పేటలు దాటి

మధురానగర ప్రాకారాలను దాటి పోయినాడూ
నాటిపోయి ఒక మామిడితోటకు సూటిగ వెళ్లాడూ
ఎందుకోస మీ తొందర అంతా?
ఎవరికోస మీ తహతహ అంతా?
బాటసారి! ఏ సుందరికైనా మాట యిచ్చినావా?
ఇదేమిటయ్యా, వింతమనిసి! నీ విక్కడి కొచ్చావా?
చాడుతెగులుతో బాడెలు పడినా బడుగుదేహ మదిగో
దగ్గరి కొనే రోగ మంటు నని తరిమికొట్టినాయీ
పాడుతోటలో ఒంటరిగానూ పడివున్నది చూడూ

నరక యాతనలు అనుభవించుతూ

మరణంకోసం దారులుచూస్తూ

అదుగోనయ్యా! మధురానగరపు నటి వాసవదత్తా

చూశినంతనే కన్నుల నీరూ జలజల రాలిందీ
శరీరమంతా ఒక్కసారిగా జలదరించినాదీ
కరుణతోడ ఆ దీనురాలినీ దరికి తీసినాడూ
రోతపుట్టు ఆ పాడు వొంటినీ చేత నిమిరినాడూ
తల్లిలాగ ఆ రోగితలను తన ఒడికి చేర్చినాడూ
బాడెన్నిటికి చల్లని చందనగంధం పూశాడూ
వాడిన పెదవుల మంచునీటితో చల్లగ తడిపాడూ
ఉపచారంతో వాసవదత్తకు ఊపిరి వచ్చిందీ!

“ఎవరు స్వామి? ఈ నీనురాలిపై ఎంతకరుణ మీకూ?
ఇంతరాత్రి ఈ పాడు తోటకూ ఎందుకు వచ్చావూ?”
అడిగినంతనే బాటసారి తా బదులు పలికినాడూ
కరుణ వెన్నెలలు కురిసే కనులూ
చందమామలా మెరిసే ముఖమూ
ముఖమండలమున విరిసే శాంతి—

“మరచిపోతివా వాసవదత్తా, మాట యివ్వలేదా?
మాట ప్రకారం నేను నీకడకు మంలివచ్చినానూ
నేటిరాత్రి నామాటను నిలిపే సమయం వచ్చిందీ
సమయం వచ్చినతోడనే నేనూ సరగున వచ్చానూ
తరుణం వచ్చిన వెంటనే నేనూ తరలివచ్చినానూ”

ఆ మాటలు విని వాసవదత్తా అలరిపోయినాదీ
ఒక్కసారిగా కోటికోకిలలు కొసరి కూసినాయీ
దిక్కులనిండా బంగారువెన్నెల తీయగ మెరిసిందీ
జలజల మాటూ పుచ్చవర్షమే చల్లగ కురిసిందీ

సంజపాటలు

శ్రీ పోతుచి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి

భారతదేశంలో మారుమూల దాగియున్న గ్రామాలలో లలితకళ ప్రాధికము విస్తృతముగ నున్నది. అతి ప్రాచీన కళావిన్యాసము స్త్రీల ముగ్ధులలో, పల్లెపదములలో కన్పించుచున్నది. అక్కిలియు, స్త్రీయు నగు కళారహస్యము గాంచినచేతనే ప్రాచీనసంస్కృతి పురణకు రాకపోదు. శరద్పువ్వులో పుక్లపకమున సంజపాటల నొనరించి అవివాహితలకు కన్యల ముగ్ధులలో సౌందర్యప్రతీతి కలదు. ఇది గ్రామజీవితగ్రామములలో విశిష్టలక్షణము. వీర నాయకులను సాక్షాదములు విద్యాగంధము లేరవారు రచించినవేయి తెలిసికొనినచో, భారతీయ సంస్కృతికి, నేటి విద్యావిధానమునకు గలభేదము చక్కతము కాగలదు.

వర్షపువ్వులో అంత్యదినములలో నిగానుములు బయలుదేరుచున్నవి. సంధ్యాదెవతను ముగ్ధగా చిత్రించుటలో శక్తిపానముల కెలాబిందు యుతమగు ఉపాసనకు మూరూప మున్నది. కుంకుమ పుష్పములతో నలంకరించి, హారతిని కట్టుకొని నీ గ్రామముల ప్రారంభమునకు పల్లవి వలె నొక విధమున Chorus ఉన్నది. ఇది ములు ముగియుచో—

“సంజా బాయీ తుమారా ఘరే జాం
తుమారీ మా మరేకే కుటేగి”

అని అందరును పాడుదురు. “సంజసోదా,
కియింటికి నల్లు లేకపోయే మీ అమ్మ కొట్టుంది” అని దీనిభావము.

అవుపేదతో బాగుగా నలికిన గోలపై ముఖ్యముగా నీచిత్రములు గీయబడుచున్నవి. అనేక రంగులతో చిత్రములను అలంకరించి కురు ఈ అలంకరణము శరద్పువ్వు వచ్చిన పదునారు రోజులందును ఈముగ్ధులలో రోజు కొక నూతన విధమును చేర్చబడుచున్నది. పదునారవరోజున “కాలకోట” మననది పూర్తియగును. దీనిలో నొకయేనుగు, ఒక గుడ్డము, ఒక యెల్లబండి, ఆవలప్రాకారము వద్ద నొక బ్రాహ్మణుడు వేయిబడుదురు. ఇదంతయు నాదర్శనంతమున కన్యాత్వమునకు ప్రతీకయని వారిభావము. పదునారవ రెనమున సంజను ఆత్మవారింటికి సంపుదురు. అనగా పదునారవ వర్షమున కన్యలు ఆత్మవారింటికి బోవుట మాలి పుల ఆచారము. ఈదినమున కన్యలందరు కరుణా మయములగు గీతము నాలపెంతురు. ఆచార్యులంతమున—

“బాయీ సంజాయే, రారా ససరియానే
హాది భీ ఆయానే ఘోడా భీ ఆయా
పల్కి భీ ఆయానే యెనాభీ ఆయా
తంతో జాం భీసంజా ససే
హంతో నే జావో, వాదాదాడి ససే,
హాది గానే బడె, ఘోడా పాయేబడె,
పల్కి, చె ధోరో, యెనామే లాధారో
హంతే నే జోవా దాదాడి ససే”

అని పాడుదురు. “సంజాసోదరి” మీ మామగా రింటినుంచి ఏనుగు, గుర్రము, పల్లకి, ఇంకా యేమేమో వచ్చినవి నిన్ను తీసుకొనివెళ్ళటానికి అందుచేతి మీ మామగారింటికి నల్లు” అని ఈ కన్యలు పాడగానే స్వీగతో “నేవెళ్ళ”నని చెప్పి తుంది. సంజ కాని చివరకు అమితదుఃఖముతో, శత్రు లేకవెళ్ళ లేక బయలుదేరుతుంది. ఈ గేయా లలో నొకవిధమున అక్కిలిపత ఉన్నది. భావములు వీచిత్రములైనవి సంజను ఇంటికి పొమ్మంటారు. పొద్దుకొకింది. నెళ్ళ కపోతే వాళ్ళ అమ్మ కొట్టుంది. పైగా—

“చాంద్ గయా గుజరాత్ కి హి రాణీ
జేగీ బాయీ లేగా
హి రాణీకా బారా—బారాదాత్ కి
చోరాచోరి దర్చేగా బాయీ దర్చేగా”

“చంద్రుడస్తమించినాడు హిరాణీ (నక్షత్రములు) ఉదయించుచున్నవి. వీని పెద్దపన్నులు పిల్లలకు భయము కలుగజేయును” అని భావము.

సాంఘికాచారములను వివరించు నీ గేయములు చాలా మంచివి. పామరులచే రచింపబడిన ఈ పాటలు విశ్వజనీనములు. వీనిలో సంగీతకళ, భావప్రసరి గొప్పవి. ఈ గేయము లా ముగ్ధును, చిత్రములను వేయుచో పాడబడునవి.

తాళ్ళపాకవారి పదములు

శ్రీ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మ
అన్నమాచార్యుల రచన (సం. ౨; ప. ౯౦)

నామంతరాగం - ఆదితాళం

రాగలక్షణం

సోమనాగనిమితంలో ఆది స్వతంత్రమేళం మ-రి, అం-గా, ఓ-వి, మ-ధ, కా ని స్వరములు గలది. సంభారసంధాను. ఇప్పటి వరకు కర్ణాటకంలో ఇది నాటరాగమేళ మగును. కాని సోమనాగని నాటమేళంలో గాంధారనిషాదాలు రెండూ మృదుస్వరము, స్వదుషణం అని పేళ్ళతో అంతరకాకలులకంటే ఒక్క ప్రతి యెక్కువగా పలుకునట (రా వి వివేకం 3, ప ౨౪, ౧౯) ఆ మాత్తుచిత్వం ఇప్పుడు ముకు లేదు. మనకే కాదు వెంకటమఖికాలానికే అది నచ్చింది. వెంకటమఖితంలో నామంతం 30 వ శీలంలోనిది దాని ముషణం పంచస్ర - ఇప్పటి చతుస్రీతి. కనుక ఒక్కడైనతం తప్ప తక్కినవర్షి శంకరాభాణస్వరాలో కనుకనే ఆయన పినిని ‘శంకరాభాణస్వర’ అన్నాడు. (చ ప్ర రా ప్ర ౬౫) శంకరాభాణంలో ఋషభదైవతాలు రెండూ విశిష్టతకు తూర్పునేయుండును గాని క్రమంగా అది ఈ రాగాన్ని మ్రంగివేసినట్లున్నది. సోమనాగను దీనిని సంభార మన్నాడే కాని లక్ష్యమియలేదు. వెంకటమఖి ఆరోహణంలో దీనికి వక్రదైవత మన్నాడు. అనగా ‘ప ని ధ ని స’ అనే సంచార మన్నమాట కాని సబ్బరామక్షీతులు ప్రకటించిన వెంకటమఖితంలో ‘ప ని స’ సంచారం స్పష్టంగా కలదు. అంతకంటే ఎక్కువగా ‘ప ని సా’ అనే ధైవతం లేని ప్రయోగాలే ఒకటిగా ఉన్నవి. అవరోహం సంభారమే కాని మ-రిక్షీతుల ‘ప ని ధ ప య ని యా రాగమువలె అవరోహణమందు క్రమముగా దిగుట వట్టుతిథైవతములు కలిపిన లక్కిన యే రాగములయొక్క అవరోహణలు లందు. కనకలేదు’ అని వ్రాయుటయేకాక, వాటి క్కవోట ‘ఈ నామంతరాగమూర్ధనావరోహ ములోమాత్రము (సంధి ౧ మ గ తి) యి వివాదిదోషయక్తమై ప్రాచీనపుస్తకములో వ్రాయబడియుండుట లేఖలల సారబాటని యెంచవలసినదిగా చున్నది’ అన్నాడు. (సం సత ప్ర 1017 వ పు; రాగమూర్ధము ౫ పు) కాని అచేంచనక్కరలేదనుకొంటాము. మ-ధ, కాని స్వరములను ధానినీధా అన్నట్లు స్పష్టంగా పట్టికే వివాద ముండడం సత్యమే. కాని ధని-రిధా అని ఒకదానిని ప్రాస్వపరచి రెండవదాని కాధారంగా ప్రయోగిస్తే ఆ వోషం కనబడదు. దీనినే అనభ్యాసపద్ధతి అంటారు. ఇంకొకటి లంఘనపద్ధతి. ఇంటిలో ఒకదాని వలెనేయుట ‘ప ని సా - ని సా’ ఇట్లు ఈ దృష్టితోనే ప్రాచీన రాగానికి లక్ష్యము స్పష్టమైనట్లు కానవచ్చును. కాని ఇందులో మ-ధ - ని - సా - ని - సా’ ఇట్టి నిషాదము లంఘించిన ప్రయోగాలు లేవు. మధి మాన్ని నిష్కంపంగా పట్టి, ఋషభం దుర్బలంగా, అనువాదిస్వరంగామాత్రమే ఉపయోగించుకొని, ‘ప ని సా ని స’ లతో, శి శి దా ప, ప దా ప’ ఇట్లు వైవతాన్ని కలుపుకొంటూ, అంతరగాంధారం ప్రబలంగా చూపుతూ ఆలాపిస్తే ఈ రాగం స్వతంత్రమై స్ఫురిస్తుంది. అప్పటికి కొంచెం ఏమారీనే ‘నీలాంబరి’ కానవచ్చును. తాళ్ళపాకవారు రుపయోగించిన రాగములలో ‘నీలాంబరి’ ఇదివరకూ కానాలేద. రుపయోగ మహా రాజాగూడా ‘సారామృతం’లో ఆ రాగాన్ని పేర్కొనలేదు. సోమనాగనూ అంతే. వెంకటమఖితాత్రం లక్షణలక్ష్యము లిచ్చినాడు. కాట్టలూర్యకాలంలో నీలాంబరి కంత వ్యాప్తి లేదేమో అనీ, సాయంతిలో శంకరాభాణం మింగివేయగా విగిలిన భాగాన్ని నీలాంబరి అవహరించుకొని పెద్దదైన దేమో అనీ సందేహింపబడుచున్నది. తాళ్ళపాకవారు ఎక్కువగా వాడిన రాగాలలో ఇ దొకటి. కనుక ఆ రాగాన్ని మ ల ఉద్ధరించవచ్చునని నాయాళ హిందూస్తాన్ తెలంగ్ రాగంలో ఉ మేళిచ్చాయ స్పష్టంగా ఉన్నది. వారు దానిని ఆధునికమైన క్షుద్రరాగం అంటూ ఒకచో ‘తెలుంగు’వారిచిండియే వారు సాయంతిభాగాన్ని ఎవరు తెచ్చుకొన్నారోమో!

[పల్లవి]

(౧) , స - ని స రి గా , మ ప ధ ప మ ప మ మ గా ,
నాటికి నా జే నా చదువు

(౨) రి , స గ ని స రి స రి గా , గ మ ప ధ ప మ ప మ మ గా
నాటికి నా జే నా చదువు

(౩) రి , గ మ పా ప ప ప మ | ప ప ధా ప మ గ ప మ మ గ
మాటలాడుచు ను మ ఉచేటి చదువు

(౪) గ రి స స ని స రి స రి గా , గ మ ప ని స ని ప మ గ మ ప మ మ గా
నాటికి నా జే నా చదువు

(౫) , గ మ పదా , ప ని ని | స స ని దా ప గ గ ప మ మ గ
మాటలాడుచు ను మ ఉచేటి చదువు

(౬) , రి గ మ పా ప మ గ రి స ని మ గ మ ప ప ప ని సా , ని ప మ గ మ ప మ మ గ
మాటలాడుచు ను మ ఉచేటి చదువు
గ రి (నాటికి నాజే)

[చరణం]

, గ మ ప మ పా ప ప , ప ప ప ప పాధా ప మ గా
ఎ గ య గ నీ తి ని నె టు గు ట కే పో

మ గ మ ప ప గ ప గ , ని స స ని ధా ప మ ప మ మ గ గా
న న క వా రు చది వి న చదువు

, ప ధా మ పా సా స స , ని స రి గ మ గ గ రి సా
మ న సు న నీ త ని మ ట చు ట కే పో

, పసా స సా స ని దా ని స | పా , స ని స ప మ గ మ ప మ
ప ని వడి యి పు టి ప్రా ధ ల న దువు

౧ ౨ (నాటికి నాజే)

ఇట్లే ఈ క్రింది చరణములు:

- (౧) తెలిసి యితినినే - తెలియుటకే పో
తొలుత కృతయుగా - దుల చదువు;
కలిగిన యాతని - గా, దననే పో
కలియుగంబులో - కలిగిన చదువు ||
- (౨) పరమగు వేంకట - పతి గనుటకే పో
దొరలగు బ్రహ్మ - దుల చదువు;
సిరుల నితని మఱ - చెడికొఱకే పో
విరసపు జీవుల - విద్యల చదువు ||

'అణు' శక్తియా - 'ఆత్మ' శక్తియా?

రివరెండు ప్రాన్సిజోన్స్

ఇదేనా నాతన జ్యోతిర్మయము ఎక్కడో మన ఈ ఆధునికయు ఆకాశంలోకి, తన పరిభ్రమణలో తాత్కాలికంగా ప్రవేశించి క్రమగమనంతో సంగమించి నిర్ణయించింది మన జీవిత నిత్యవ్యవహారాలకు, మన జీవితవ్యవహార విషయాలకు, దీని సంబంధమే ఏమీ లేదు - "అనుకూలంగా గాంధీజీవితపరచాన్ని ముగించు కొన్న పాతకు లుండవచ్చును ఆ జీవితం కొల్పిన విషయ విభ్రమలతో మిరుమిట్లు కొల్పినట్లయి ఒక్కతూ ఆ శక్తిచక్రమై, తేరుకొని మళ్ళీ సాతపథ్య, మొక్కవోయిన, జీవితపు అలవాట్లతోనే, జీవయాత్ర సాగింప మునుకోవచ్చును. అయితే ఆ ఉపక్రమణకు పూర్వం తుణీకంగా "గాంధీ - గాంధీతత్వం, ఆధునికజీవితానికి అనుసరణయోగ్యంగా ఉపసాధ్యా అయితే చానుండునే" అని ఒక్క బొల్లినిట్లూర్పు పుచ్చు వచ్చును కాని ఆవిధంగా నిరాశులయ్యారంటే వారు అసలు గాంధీనే - ధర్మచక్రం లేదన్న మాట

కొన్ని రాత్రులను తనలో అవలీనం చేసు కొని వాటకు మూర్తి రూపుడై నిలచా దన్న విషయం మనహాగా, తక్కిన గాంధీ నిత్యజీవితంతో మన కిక్కడ ప్రమేయం లేదు ఆంధ్ర - రవ్యస్యాన్ని సూచిముఖంగా కేంద్రీకృత మొనర్చి, తిలూ నడిపాడు గాంధీజీ. ఆంధ్రులు విశ్వవ్యాప్తం భూమ్యాకర్షణము ఎంతటి శాతక న్యాయమో, భూమిమీద వస్తు వేది దానినంచు పట్టా తప్పించుకోలేదో, అట్లాగే ఆంధ్రులు కూడా అంతటి విస్తృత విశ్వవృత్తిమైన వారు మానవుడు వాటినుంచి తప్పించుకోటానికి విలు లేనివి నూటకొ మూడవవవకు ఫలశాఖనుండి రాతిపడ్డ ఫలము భూమ్యాకర్షణ న్యాయాన్ని ఎల్లా సూచిస్తుందో, గాంధీ పతనంకూడా, ఆ విశ్వభారాన్ని అంతగా సూచిస్తుంది

"ఏవ్యక్తిగాని, ఏ సంఘముగాని, ఏ జాతి గాని పక్షం ఏ దురాగతానికి, లోగిపోవకూడ లేదు అట్లని, ఆంధ్రునివారణకై, హింసా యుద్ధానికి ది నక్కరలేదు మూడవ మాన్య ఘోషం అహింసా విధానం లో సత్యాగ్రహము ఆవ్యక్తి, సంఘము, జాతి - గ్రంథముశీతంగా సత్యాగ్రహ విధానం అవలంబించగలిగితే, ఆవ్యక్తిగాని, సంఘముగాని - దుర్భేద్యంగా, అవిభేద్యంగా, తయారవుతారు" అని గాంధీ రూపించాడు. సత్యాహింసల మార్గావలంబనంతో, ఆత్మత్వ మూలకంగానే, నూటికి కొంభైపాళ్లు, ఆత్మరులు వారిపై దండెత్తిరావటంగాని, జయించుటను కోటంగాని జరుగదు. ఒకవేళ అమిగిలిన పది పాళ్లై బలియమై, అట్టి జాతి, ఇతరుల దండెత్తుతారు లాంగి, అపజయం పాలైందే అను కొందాం. అంతటితో సర్వనాశన మైనట్లేనా? ఎప్పుటికీకాదు! ఆ జాతి, తన స్త్రీ, పుం, బాల పృథ్వి, గణాల నన్నిటిని సుశీతలింగా, సత్యాగ్రహ ముఖంగా తయారుచేయగలిగితే, పరులు కేశం ఆక్రమించుకోటం ఉరిగినా, వారు అక్కడ నిలవటం దుష్కర మైపోతుంది తమకు జయించినవారిపట్ల కేవలం సహాయనిరాకరణం అవలంబించి, ఫలితం స్వీకరించేందుకు సంసిద్ధులై ఉంటే చాలు అంతట జరిగే జనసంహారంలో కొందరు బలియైపోవచ్చును కాని సత్యాగ్రహ యుద్ధం అహింసాచరణలను శాశ్వతంగా సంహరిస్తూ ఎవరూ నిలవలేరు. మానవత్వమే అందుకు ఒప్పుదు అట్లా సంహరింపబడవారంతా వీర జ్యోతిమై, జాతి వీరత్వవహిని పునరజ్జ్వలింప చేస్తారు వారిని బందికృతులను చేయ మొదలిడితే, కారాగారాలు క్రిగిరిసిపోయే వైలు కిత్తే హాస్యాస్పదమైపోతుంది వైలుకు వెళ్ళిన ప్రతిఒక్క వీరుడూ జాతి నూతనవికాసానికి, ఒక్కొక్క నూతనోత్తేజం కల్పిస్తాడు. వైల్లే, జాతివీరోచిత విద్యాభ్యాసానికి, నూతన విద్యా లయాలు శిక్షణాలయాలుగా బోతాయి. ఇట్లా జరుపుతున్నంతకాలమూ, దురాక్రమణ దారులు

తమ పశుబలాన్ని అధిక వ్యయమొనర్చుకు రావటంతో, నీరసించిపోవలసివస్తుంది. ఆత్మబలంతో ఎదిరిస్తూ వచ్చిన సత్యాగ్రహిణి అంతకంతకూ ఆత్మబలం వృద్ధిఅవుతున్నది. చివరికి పశు బలంతో ఉన్న వైవాడు నీరసించి ఒడిపోవటమో, పూర్తిగా మారిపోవటమో ఉరుగుతుంది

సత్యాగ్రహవిధానంలో, తమకు పక్ష బలంతో జయించినవాని, వైతికహృదయంపై నిత్యం బుద్ధిబాదుతూండటం జరుగుతుంది. సత్యాగ్రహులను ఎడతెగకుండా నరుకుకొంటూ పోవటానికి, మానవహృదయం ఒప్పుకోదు. ఆహృదయం వైననే సత్యాగ్రహిణి తన ఆయుధాన్ని పశువుతూ ఉంటాడు

"రవ్యా ఆక్రమించిన దేశాల్లో మరి ఇలా జరుగలేదే" అని కొందరు గుర్రులను అక్కడ సత్యాగ్రహవిధానమే అవలంబించబడలేదు అట్లా వాళ్లు నోరు మానుకొని లాంఛనంగా తేనా మృగము చిల్లర చిల్లర విప్లవాత్మక గ్రహన మంకి చల్లారట ముయినా చెారు ఆ రెండూకాని పట్టుకలే, ప్రయోగం కూడానే కాని సత్యాగ్రహవిధానంకల్ల, అది అజేయంగా తయారవుతుంది ఆత్మ ముక్తిమార్గము

మరి ప్రస్తుతం మనకు దీని ప్రయోగం మేముటి - దిసిగుణపార మేమిటి? ఈనాడు జాతులకు జాతులకు మధ్యన్న సంరంభం అంతా చిల్లారు కోవచ్చును. ఈ ఉన్నతస్థితిని అంతము చేయవచ్చును అసలు యుద్ధకారణాలనే, శాంతంగా నిర్మూలించి, వేయటానికి పూనుకోవచ్చును "హ్యోతోసహా స్వస్థపంచాని, భద్రితను గూచ్చే, ప్రపంచ ప్రభుత్వ నిర్మాణం ఆంధ్రించుకోవచ్చును శాంతిహృదయంతో ఈ నిర్మాణ కృషికి పూనుకోవచ్చును ఏనాడైనా ఇంగ్లంలో అపజయం పొందబోతున్నామని అనిపిస్తే, వెంటనే "త్యాగ్రహం" మనకు అలంబనగాచేసుకోవచ్చును. ప్రపంచాన్నిలముకొన్న ఈ కటికి చీకటి మృగంకా, గాంధీ ఈ "సత్యాగ్రహ" జ్యోతి నెత్తి మనకు చూపించాడు

మహాత్మాగాంధీ హంతకుని తుపాకి కాల్చిన సమయంలో, బిర్లాభవనంలోకి తీసుకువెళ్ళిన ఒక అరగంటకి, ఒక కార్యదర్శి, భవనప్రాంగణం లోకి వచ్చి, ఉన్నతితో, "బాబూజీ అంతమై పోయాడు" అని అన్నాడు దేశవీర అంతమై పోయాడు ఆ, ఆలాపము అచ్చుకాదు శిలువ నుంచి వచ్చిన "అంతా అంతమైంది" అన్న ఆలాపం లోనే ఉంది కాని రెండుభుట్లలోకూడా, "అంతము"కాదు జరిగింది, "ప్రారంభమే"! యేసును శిలువనుంచి దింపినప్పుడు, అక్కడి రోముకదంబనాథుడు యేసుమాత మేరితో అన్న వచనాలను నాటక కారుడు ఇట్లా అన్నాడు "వలెతా! జవల నింగెడి, నీచపడి, అందరు ఉమియగా, శిలువవేయపడి, మృతుడైన నీకుమారుడు - ఈనాడొక అమరరాజ్యమును సృజించాడు ఈ భూమిపై రక్తపాతము, భయము, ఆధార మొనర్చుకొని నిర్మింపబడే ధరణీరాజ్యాల నన్నిటిని కంపింపచేసే నగ్న నూచగా, నుసిగా చేయగల ఒక మహత్తరవిషయము ఈనాడీ కొండగుట్టపై జరిగింది ఆతని రాజ్య మొక్కటే అమరమై నిలుస్తుంది. సాధు జనులు - భూరిసాగులములు - భూరసంతుభిత ప్రాయులైన సాధువులు - ఇక నీ రాజ్య వారసత్వము ననభవింపవన్నారు. ఈ రాజ్యము వారిదే!"

ప్రపంచాన్ని కదిలించివేసి, నిష్క్రృతి కల్పింపగలిగిన ఆ మహాశక్తి, ఆ "శిలువ" కాని "క్రైస్తవలోకం"లో "శిలువ," అధికార లాంఛనమై, కృతకమై మిగిలింది. జీవితానికి సద్యఃప్రయోగం మాత్రంగానే "శిలువ"ను వాడుతూ లాంఛనప్రాయ మొనర్చివేశాము "క్రైస్తవలోకమే" నేడు తప్పదారిని బడచి మూలకేంద్రమైన ఆ "శిలువ" నుంచే వర్తలము వైదొలగిపోయింది "శిలువ"ను వదిలి, భౌతిక లాలసులమై, భౌతికశక్తులవైపు, నిరంకుశ శక్తుల

వైపు, శక్తిసమస్తాడిమలవైపు, అణుశక్తులవైపు, అణు మరలినాము అక్కడితో ఆ మార్గము హఠాత్తుగా ఆగి నిలచింది స్పంభించిపోయి ఆ మార్గంలో అట్టే నిలిచిపోయాము అణుశక్తి మార్గంలో అడుగు ముందుకు వైచామ-అంతమై పోతాము-మానవజాతీ అంధరించిపోతుంది అని హఠాత్తుగా కనువిప్పే, స్పంభించి గడ్డకట్టి నిలచిపోయాము "శక్తి" కావాలని కోరుకొన్నాం శక్తినే ఆరాధించాము-శక్తిమేనే ఆధారపడ్డాము-భగవంతుడు మన కోర్కెలకి "మీగు శక్తి కావాలని కోరుకొంటున్నారు" అనే, ఇయ్యిక నాకు తప్పదు అదిగో అణు హృదయం పోలిందిమకోండి - శక్తికావాలా? కోరుకోండి" అంటున్నాడు

"శిలువ" వ్యూహము సత్యాగ్రహిణి మగగుడి పోయి "క్రైస్తవలోకము", ద్రోహ తిప్పినపుడు భగవంతుడు ఒక "ప్రాందవుని" మనకు సంపాదించేను "క్రైస్తవం"లో నమ్మటం లేదనే ఆతనన్నాడు కాని ప్రతివిషయంలోనూ - ఆశ్రమంలో సానికలగా ఏన్నో వ్యవహారములను విశ్లేషించి ఉన్న ఒక మహాజాతి స్వాతంత్ర్య సమరంకూ, సర్వవిషయాల్లోనూ "క్రైస్తవ"ాన్ని అవలంబించి, గాని శక్తి సామర్థ్యాలను మనకు చూపించి విశ్లేషలను చెబాడు మనము పోగొట్టుకొన్న జీవ "తంత్రీ"యై గాంధీ నిలచాడు. ఏ మహారాజ్యాన్ని - భౌతికశక్తుల కలగాపులంకోసమై అమృతమైపోయి పోగొట్టుకొన్నామో, ఆ "వైపరాజ్యం" కోసమై పునర్యంభన, ప్రాకులటను, గాంధీ మళ్ళీ మనలో కేకత్తించాడు హిందువుడైన గాంధీ - అతడు చెప్పిన దేవైనా కానిండు - మళ్ళీ మన "శిలువ" వంకకే మనకు పలుపు అందిచ్చాడు

"బాబూ అంతమైంద" లేదు! శిలువశక్తి గానే నిలచిఉన్నాడు - ప్రాణాధారిగా కన్న ప్రాణం వదిలే మనం తి శక్తివంతుడయ్యాడు "శిలువను" - క్రైస్తవాన్ని మర్చి, శత్రుపాసకులమై మన మొనర్చే సభా సమావేశాలన్నిటిలోనూ భూత ప్రాయుడై నెంటాడుతూనేఉంటాడు తమశత్రునాశనార్థము, తమను తమపిల్లలనుకూడా నాశనంచేసుకొంటూ, వైసికాధ్యక్షులు మంతిరాలు జరిపే రహస్య మందిరాలలో చీకటిసిడల్లో నిలుస్తాడు "వర్షి" స్వాములుకూడా, ఉన్నతత్వో, యుద్ధనినాదంలో పాల్గొంటూంటే - నిశ్చలుడై ప్రక్కన విలిచి, "ఒక్క విషయాన్ని మరచారు - 'శిలువ' అని నిశ్చబ్దంగా చెప్తాడు బహుశా ఈమాటనా ఈమాటను ఆలించుతామేమో! - దైవవాక్యం - మనము అలవాటు పడని క్రొత్త మూలలనుంచి వినిపిస్తూ ఉంటుంది

భారతదేశంలోకూడా ఆ ఆత్మ అట్లాగే పరిభ్రమిస్తూంటుంది ఏగడ్డనుంచి తమను తవ్వి వెకెత్తారో, ఏశిఖంబింనుంచి తమ రూపు రేఖలు చెక్కారో, వాటినే, భారతనాయకులు శీఘ్రంలో విస్మరించి, తక్కిన సాటి దేశాలతోపాటు అవుదా మన్న ఉబలాటంతో, "ఆధునిక యుద్ధశక్తులనే" దైవాలవైపు మళ్ళి, వాట్లా పూజకై సమావేశాలు ప్రారంభింపసాగిస్తే ఆసమావేశాలన్నిటిలోనూ ఆ ఆత్మ వెంటాడుతూనే ఉంటుంది గాంధీయ విధాన ఆలంబనముగా చేసుకొన్న భారతదేశము అజేయము, అవిభేద్యము. కాని భారతదేశము, మిలిటరీబలాల జారుడుమార్గమే అవలంబిస్తే, తక్కిన బలియరాజ్యాలకు ఇట్టే ఎరయైపోక తప్పదు. భారతదేశబలము, తన స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుకొన్న విధానంలోనే - సత్య - అహింసల, మార్గంలోనే ఉన్నది. గాంధీజీ, నవ్యభారతదేశానికి, అంతరాత్మప్రాయుడుగానే ఉంటాడు - ఈనాడూ ఉన్నాడు.

గాంధీని చంపిన కారణానికే, - జాతి విభక్తమై నెత్తురోడుతూంటే ఆ గాయాల చికిత్సకు పూనుకొన్న పాపానికే - మునుపు అబ్రహం లింకాల్ను చంపారు. ఆ మృతనాయ

కుని ప్రక్కన నిలబడి కార్యదర్శి స్టాంట్ "ఇక ఇండు యుగాలకు చెందుతాడు" అన్నాడు ఆ మాటనే అంతకన్న రూఢ్యధిలో మహాత్మా గాంధీ పొంగి చెప్పవచ్చును మానవునికి ఈ భూమిపై ఇకముందుకూడా సానము ఉండి, ముందుయుగాలు ఉండాలనుకొంటే, ఈ "సత్య" - "అహింసా" విధానాలనే మన మవలంబించవలసి ఉంటుంది

కాని, మహాత్మాగాంధీ అట్లా అనిశ్చితంగా అన్ని యుగాలకు చెందినవాడని భావించుకోవలెదు గాంధీజీ, ప్రముఖంగా ఈ యుగానికే చెందినవాడు-ఈ యుగంలో కిలకసమస్యలయిన ఈ "రాగలయుద్ధానికే" - సంబంధించినవాడు ఒక విశ్వవ్యాప్తమైన ధర్మానికి, విశ్వజనీనమైన ఆచరణ యోగ్యతను, సాధ్యావకాశాన్ని చూపించిన వాడై గాంధీ విశ్వపురుషుడైనాడు.

గాంధీ పడినప్పుడు కారాగృహి మరింత గాఢమై కాళమైపోయినట్లయింది ఆవిషాదంలో బెర్నార్డుషా వ్యగ్రమనస్కుడై "అతి ముఖిగా ఉండటం అపాయకరం" అని విమర్శించాడు. కాని అత సన్నది తప్పని తెలిసినచ్చింది. మంచిగా ఉండకపోవటమే అపాయకరం-మరణాంతకం-మన కొక జ్యోతి కాన్పించింది మంచి తనమే బలము-మంచితనమే శక్తి! గాంధీ మృతుడౌటో-గాంధీ ఆదర్శాలు, ఆత్మ, మునుపెప్పటికన్నా కూడా-ప్రబలంగా ఉజ్జీవితమయాయి అమాంతంగా గాంధీ విశ్వవ్యాప్తమయ్యాడు.

ఆత్మబలానికి - తార్కాణంగా గాంధీ నిలచాడు - కేవలం నిరాచార్యులైన ఆత్మశక్తి - ఆయుధాలు లేవు, నైస్యాలు లేవు - ప్రచారం లేదు - సంస్థ లేదు - తదంగంలేదు - బాహ్యబలం బరం లేదు - కేవలం నన్నుమైన ఆత్మశక్తి - గాంధీ అంతటి బాహ్యశక్తిహీనుడు - ఆత్మశక్తి సంపన్నుడూ మరేమానవుడూ లేడు- ఆకారణం

(21 వ పేజీ చూడుడు)

నెరసిన వెంట్రుకల ఔషధము

రంగుపూయనక్కరలేదు ఆయుర్వేదచికిత్స తెల్లనిరంగును మార్చి కాళ్ళతముగా వెంట్రుకలకు నలుపుచున్న గుణం కానిదో ధన్యు వాపసుచేయబడును తెలుపు కొంచెమైయుండిన రూ 2-8-0 మధ్యరకమై యుండిన రూ 3-8-0 పూర్తిగాయుండిన రూ 5-0-0

గమనింపు - ఇది మెదడుకు కంటికి మంచి పోషణ నిచ్చు ఔషధము

Dinrakshak Aushadhalaya, No. 214 P. O. Rajdhanavar (Hazari, bagh,)

సంస్కృత సాహిత్యంలోని శాస్త్రీయగ్రంథాలు

శ్రీ బసరెడ్డి ఈశ్వరరెడ్డి

నేటి ప్రజాసామాన్యంలో సంస్కృతాన్ని గురించి ప్రాచీనకాలాన్ని గురించి అనేకమైన అపోహలున్నవి కొందరు సంస్కృత సాహిత్యంలో ధర్మగ్రంథములుకాక వేరే గ్రంథములు లేవనీ, ఆ కాలాన్ని అంధవిశ్వాసయుగంగానూ వర్ణిస్తారు యూరపియుల ప్రతి విపరీతసిద్ధాంతానికి ప్రక్కతాళంవేసే విద్యాధికులు యీ అపోహలను నివారించుటకై అశించడం అసంభవం ఏ ప్రాచీనజాతికి లేని అతి ఉజ్వల చరిత్రమనకున్నది కాలప్రభావంతో మనం, మన ఉత్కృష్టతను గురించి ఒకరు చెప్పినా నమ్మలేనంత పరిణాన్ని చెందినాము

మన ధర్మగ్రంథాల్లో సాహిత్యానికి, మతానికి అత్యంత సామంజస్యం నిరూపితమైనది అట్లే సాధారణ హిందూని కూడా మనప్రార్థనలు కావ్యరూపంగా రచించినారు మహాభారతం ఒక చారిత్రకమైన విషయం, ఒక నిజమైన ఘటన సాహిత్యాన్ని కేవలం కల్పనరూపంగానే చూచే పెద్దలు యీ విషయాన్ని విశ్వసించరు. సంస్కృతంలో శ్రీ హర్షచరిత్రం, విక్రమాంకచరిత్ర, పృథ్వీరాజ చరిత్ర, రాజతరంగిణి, భోజచరిత్ర మొదలగు అనేక ఐతిహాసిక గ్రంథము లున్నవి యింకా మృచ్ఛకటిక మొదలగు నాటకాల్లో యితహాసప్రసిద్ధవిషయమే, యితవృత్తంగా తీసికొనబడినది, యితహాస విషయాలలోని కథలే అతి స్వల్పమార్పుతో కావ్యములుగా మార్చబడినవి యితహాసాన్నే కావ్యవస్తువుగా గ్రహించడంవల్ల ఆధునికులు అనేక పూర్వగ్రంథాలను కాలానికంగా ఎంచుతున్నారు. జూలియస్ సీజరు సాహిత్యక వస్తువిషయమైనంత మాత్రాన మనం, ఆ విషయాన్ని అప్రమాణికంగా అనైతిహాసికంగా ఎంచజాలము అట్లే మన రఘువంశములాంటి అనేక గ్రంథములను కల్పితంగా భావించజాలము అనేక ఐతిహాసిక గ్రంథములుకూడా నశించిపోయినవి

మన తామ్రఫలకాలూ శిలాశాసనాలు అనేక శాసనాలు మనకు చరిత్ర గ్రంథములేని లోటును తీర్చుతున్నవి శాసనాల రూపంగా యితహాస సామగ్రి మనకు అత్యధికంగా ఉన్నది ప్రతి ఐతిహాసిక ఘటననూ, విషయాన్నీ నాటి రాజులు శాసనాలరూపంగా చెక్కించేవారు. సంస్కృత శ్లోకాలరూపంగా ప్రతి విషయాన్నీ విపులంగా వ్రాయించేవారు నేటి చరిత్రలంటి చరిత్రలు లేకున్నా యితహాససామగ్రి అతి ప్రచురంగా ఉన్న దననది జగద్విదితమైన విషయం

రాజకీయ పరిపాలనా పద్ధతులగురించి అనేకగ్రంథములు సంస్కృతంలో ఉన్నవి కావ్యాల్లోకూడా పరిపాలనాపద్ధతిని గురించి రాజ్యానికి ప్రజలకు ఉన్న సంబంధాన్ని గురించి విశదీకరించబడినది ప్రముఖ రాజకీయవేత్త చాణక్యుడు. యితడు కోటలనుగురించి, పరిపాలన సైనికపద్ధతులను గురించి విపులంగా చర్చించినాడు తనకంటె ముందే రాజ్యపరిపాలనగురించి అనేక విశిష్టపద్ధతు లున్నట్లు యితడు స్పష్టీకరించినాడు. అనేక పరిపాలనా సమస్యలు పంచతంత్రంలో కథలద్వారా తేలికగా పరిష్కరించినారు.

పశుపరిపాలన, పక్షిగోళాలనుగురించి అనేక గ్రంథము లున్నట్లు తెలియుచున్నది. శాలిహాసత్రిపుని అశ్వశాస్త్రం మొదలగు గ్రంథాలు యీ విషయాన్ని స్రువపరుస్తున్నవి గ్రీకు జ్యోతిషాన్ని నేర్చుకుని మన పెద్దలు జ్యోతిషాన్ని వృద్ధిచేసినారు. నేడు కొందరు కున్నట్లు విద్యల విషయంలో అంటరానితనాన్ని మనవా రెప్పుడూ పాటించలేదు మంచి ఎక్కడన్ననూ దాన్ని గ్రహించడానికి మనవారు ప్రయత్నించారు. వరాహమిహిరుని జ్యోతిష శాస్త్రం అపూర్వమైనది. ఖగోళశాస్త్రం మనవారెక్కువ పరిశోధించినారు వైద్యంలో "బస

రాజీయం" మొదలగు అనేక గ్రంథము లున్నవి శాస్త్రవిషయాలను కూడా మనవారు సరసంగా సాహిత్యరూపంగా చెప్పటానికి ప్రయత్నించేవారు లోలంబరాజీయం మొదలగు గ్రంథాలందుకు నిదర్శనాలు. వైద్యశాస్త్రాన్ని గురించి సుశ్రుతుడు, చరకుడు మొదలగు మహాగ్రుహ పశోధించి విశదంగా వ్రాసినారు వనస్పతిమనురించి వాటి ఉపయోగాన్ని గురించి మనవారు ఎంతో పరిశోధించినారు వస్తుశాస్త్ర, స్వభావాన్నీ విశదీకరించే గ్రంథాలనేకం మన సంస్కృతంలో ఉన్నవి

మన ప్రార్థనలకాలం చతుష్షష్టికలను గురుకులాల్లో బోధిస్తుండేవారు. సృత్యం, గిత్తం, వాద్యం, అశ్వారోహణ, పక్షసాలన మొదలగు అనేకవిద్యలు నేర్పుబడేవి ధర్మనాట్యం వృత్తం మొదలగు అనేకపద్ధతులప్పుడు అమల్లో ఉండేవి అనేకలు నాట్యాలనుగురించి, నాట్య లేదమలను గురించి అనేకగ్రంథములు వ్రాసిరి అట్లే నాటకసాహిత్యం సంస్కృతంలో అతిప్రచురంగా ఉన్నది ఆంగ్లంలో షేక్స్పియర్ కాలంనుంచే మంచి నాటకముల సృష్టి జరిగినది. గుప్తరాజులకంటే లూర్యంనుంచీ భాసుని కాలం వంటిరూడా సంస్కృతి సాహిత్యంలో నేటికీ ఆదర్శంగా ఉండగలిగే నాటకములు రచించబడినవి. శ్రీ ప్రాముఖ్యత నిచ్చి రంగస్థలాలకు కూల్యతను పూర్తిగా గమనించినట్లు, సంస్కృత నాటకములు రచించబడినవి యితర సాహిత్యంలోవలెనే సంస్కృతంలో రంగస్థలంలో ప్రదర్శనలకు వీలుకాని నాటక మొక్కటకూడా లేదు ఎక్కువకూడా మన ప్రాచీనులకు బాగుగా తెలియుచున్నది వైకేషిక ధర్మనాను మొదలగు గ్రంథాల్లో యీ విషయం విశదీకరింపబడినది పదారవిష్టానంకూడా మనవారికి తెలియుచు పరమాణువాదాన్ని గురించి, పరమాణుతత్వాన్ని గురించి వైకేషికధర్మనంలో విస్తారంగా వ్రాయబడినది. భౌతికశాస్త్రం పరమాణుతత్వం మన ప్రాచీనులకు అతిప్రాచీన కాలంలోనే తెలియుచున్నది ధర్మనాలు ప్రపంచంలోని అపూర్వమైన గ్రంథాలు ధర్మగ్రంథాల్లో ప్రతివిషయాన్ని గురించి చర్చించి నిర్ధారించినారు ఏది ధర్మము ఏదిఅధర్మమును విషయాన్ని మిమాంసకులు విస్తరించినారు. ధర్మగ్రంథములో విమర్శించని విషయమే లేదు భగవంతుని నుండి మామూలు విషయం వరకూ ప్రతివిషయాన్ని గురించి వారు ధర్మగ్రంథాల్లో చర్చించినారు అంత ప్రాచీనకాలంలోనే, ప్రమాణసిద్ధంకాని ఏ విషయాన్నీ, పూర్వమున్న అంగీకరించలేదు అందువలన ఆ కాలాన్ని అంధయుగంగా భావించడం, కేవలం భ్రమ!

నే నెరిగిన పట్టాభిగారు

శ్రీ కోలా ధర్మారావు

డాక్టరు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు పదవికి ఎన్నికలలో విజయం గాంచడం, బర్మా ఆంగ్లంలకు అపరిమితావంద భరితమగు విషయం ఎంతోకాలంనుంచి పట్టాభిగారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు కాలేదే, అన్న తల్లివేళపు ఆంగ్లంతోబాటు బర్మాఆంగ్లంల వృద్ధయావేదన కూడా ఉపశమించినది నేటికి మన ఆంగ్లజాతి గౌరవార్థమైనది

కాంగ్రెసు మహాద్యమంలో మహారాష్ట్ర లైసెన్సరీలోనే విశేషము లేర్పడి, ఎవరెన్ని అవతారము లెత్తినా, చిత్రవిచిత్రముల నడిచినా, దాని కల్లోలపరిస్థితుల్లోనూ, జయోపజయముల్లోనూ అకుంఠిత దేశభక్తితో, ధీరత్వంతో మహామేధావులకై శ్రీ పట్టాభిగారు నిలచి కాంగ్రెసు రణమందుభిని దళదళలా మారుమోగించి ఉద్యమవాక్యైక్తి నిరంతర కృషి సాగించారు. వారికి కాంగ్రెసు సిద్ధాంతముల యెడల గల త్రికరణసుద్ధి, కార్యదీక్షాపరత్వమూ సాటి లేనిది నిజంగా వారి సేవాత్యాగముల ఫలితమే రూపొంది విధిగా వారికి రాష్ట్రపతిపదవిని కట్టజెట్టినది.

భారతీయుల భావిపురోభివృద్ధికై శాశ్వత పునాదులు వేయబడుతున్న ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో శ్రీ పట్టాభిగారివంటి మహావిజ్ఞాని, అద్వితీయ ప్రతిభాశాలి, కాంగ్రెసు వ్యవహారముల్లో పరిపక్వ్యావధం గల పరిజ్ఞాత అధ్యక్షులుగా వరింపబడుట భారతీయుల సుభాగ్యం

బర్మా ఇండియానండి విడదీయబడుతున్న సమయాన్ని 1937 సం॥ ఫిబ్రవరి మాసంలో బర్మాలోని భారతీయ కార్యకర్తల పరిస్థితులను గురించి ప్రచారంచేయడానికి నేను మాతృదేశానికి వచ్చినపుడు విజయవాడలోని మిత్రులు శ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యపరావుగారి గృహంలో వారి అతిథిపతిగా ఉండు భాగ్యం నా కల్పనది, అప్పట్లో విజయవాడయందు ఆంగ్లరత్న భవనంలోజరిగిన హిందీమహాసభకు శ్రీ దేశభక్తశంక

త్యంబోవలెనే సంస్కృతంలో రంగస్థలంలో ప్రదర్శనకు వీలుకాని నాటక మొక్కటకూడా లేదు ఎక్కువకూడా మన ప్రాచీనులకు బాగుగా తెలియుచున్నది వైకేషిక ధర్మనాను మొదలగు గ్రంథాల్లో యీ విషయం విశదీకరింపబడినది పదారవిష్టానంకూడా మనవారికి తెలియుచు పరమాణువాదాన్ని గురించి, పరమాణుతత్వాన్ని గురించి వైకేషికధర్మనంలో విస్తారంగా వ్రాయబడినది. భౌతికశాస్త్రం పరమాణుతత్వం మన ప్రాచీనులకు అతిప్రాచీన కాలంలోనే తెలియుచున్నది ధర్మనాలు ప్రపంచంలోని అపూర్వమైన గ్రంథాలు ధర్మగ్రంథాల్లో ప్రతివిషయాన్ని గురించి చర్చించి నిర్ధారించినారు ఏది ధర్మము ఏదిఅధర్మమును విషయాన్ని మిమాంసకులు విస్తరించినారు. ధర్మగ్రంథములో విమర్శించని విషయమే లేదు భగవంతుని నుండి మామూలు విషయం వరకూ ప్రతివిషయాన్ని గురించి వారు ధర్మగ్రంథాల్లో చర్చించినారు అంత ప్రాచీనకాలంలోనే, ప్రమాణసిద్ధంకాని ఏ విషయాన్నీ, పూర్వమున్న అంగీకరించలేదు అందువలన ఆ కాలాన్ని అంధయుగంగా భావించడం, కేవలం భ్రమ!

పాణినికంటే పూర్వం వ్యాకరణ ప్రణేతలున్నట్లు, కౌటిల్యునికంటే పూర్వం ఆర్థశాస్త్ర కారులున్నట్లు వారిగ్రంథాలద్వారానే తెలియుచున్నది వాత్సల్యమును గార్యశ్యశాస్త్రమును వ్రాసినాడు రసాయన శాస్త్రమును కనిపెట్టి నాగాజ్ఞుడు శ్రీవృత్తం (నేటి నాగాజ్ఞునకొండ) పై రసాయన పరిశోధన సాగించాడు బీజగణితం, అంకగణితం మొదలగువిద్యావికాళంనుంచే ఉద్భవించినవి యజ్ఞాల్లో వేదికను నిర్మించడానికి రేఖాగణితం అనసరమైనది. లీలావతీగణితాన్ని త్సంగంగా తెలిసిన వారిప్పటికి ఉన్నారు యిత్రే ప్రతివిభిన్న విషయంపైనా అనేకగ్రంథములు వ్రాయబడినవి. రసాయనశాస్త్రంలో వారికున్న ప్రవేశమునుగురించి ప్రఫుల్ల చంద్రరాయగారు ఎంతో

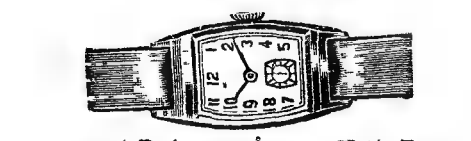
ప్రశంసించినారు చికిత్సాశాస్త్రంలో కూడా వారికి ప్రవేశ మున్నట్లు పురాతత్వపరిశోధకులకు దొరికిన పరికరములద్వారా తెలియుచున్నది గార్యశ్యశాస్త్రాన్ని గురించి వారి కున్న అనుభవం వాత్సల్యముని సూత్రములద్వారా తెలియుచున్నది ప్రతివిషయంలోనూ సంస్కృతంలోగ్రంథములు వ్రాయబడినవి నేటి సమస్యలనాడు లేవు ఎక నేటికి నాటికి శాస్త్ర వివేచనా విషయంలోనూ గౌరవోన్ముఖ విషయంలో న నూ ఎం గో థే ద ముంపవచ్చుకానీ విభిన్న విషయాలపై సంస్కృతంలో గ్రంథాలే లేవకపోవడం, అని వ్యవహారయోగ్యం కాని మంత్రాల భాష అనుకోవడం మన గూర్తులను చాలాదమే కాగలదు సంస్కృత భాషా ప్రవాహం ఎన్నోవేల సంవత్సరములనుంచీ అవిచ్ఛిన్నంగా సాగిపోతున్నది అనగా వేలకంఠస్థిరములగుంచి సంస్కృతంలో గ్రంథములు వ్రాయబడుచున్నవి ఏదో ఒక విధముగా సంస్కృతం వ్యవహరింపబడుచున్న ఉన్నది వైవ శాస్త్ర గ్రంథములు కూడా సంస్కృతంలోనే రచించబడినవి అన్నిమతాలకూ అన్ని శాస్త్రాలకూ యిందులో ప్రవేశమున్నది కొందరుకున్నట్లు యిది యే మతానికి, వర్గానికి చెందినది కాదు 11 వ శతాబ్దం వరకూ భారతదేశాని కైకైక భాష యే, తరువాత ప్రాంతీయ భాషలకు జననియైనా దాని ప్రాధాన్యమేమీ తగ్గు పొద్దయుగం వరకూ పండితులకూ పామరులకూ ఏకైకభాషగా వెలసిన సంస్కృతాన్నేవరూ అవ్యావహారిక మన జాలరు సమగ్ర సాహిత్యం గలిగిన యీ సంస్కృతాన్ని, మన సంస్కృతి విజ్ఞానవిజయాలను విద్యాగృహాలకూడా మొలకలెత్తించవలెనంటే నిర్బంధంగా స్కూల్ లో, కాలేజీలలో నేర్పవలెను

“యావత్ భారతవరం స్వాత్
యావత్ వింశ్యహిమాచరా
యావత్ గంగాచ గోదాచ
తావదేహి సంస్కృతం”

విన్నారు మేమూ ఇక్కడ కొట్టకొంటున్నాం. విదేశాల్లో ఉన్న మనవాళ్ళ కీబాటి బాగాలు తప్పవు మనకు స్వాతంత్ర్యం రానిదే ఏమీ చెయ్యలేం అన్నారు. తమనంటివారు బర్మా కొకసారి వస్తే బాగుంటుందిగదా అన్నా. మంద స్వంతో చూడండి! మనవారెవరెవరో అక్కడికి వచ్చినప్పుడు, వారి పేరుతో డబ్బు నమూనెయేడం, ఆ డబ్బుతో అట్టహాసంగా గభలు జరపడం, తీర్మానాలు చేయడం చివరకు ఏమీ ప్రయోజనం కలక్కపోవడం విన్నాను వెనుక నారాయణరావుగారు గొండుమాడుసార్లు బర్మాకు రమ్మన్నారు. నే ఒప్పుకోలేదు. మీ రిప్పుడు రమ్మంటున్నారు. వస్తాను విలే - నాదొక షరతు నా పేరుతో పాపలా డబ్బులు వనూలుచేసినట్లుగాని, ఖర్చుపెట్టినట్లుగాని నా చెవిని పవళాడదు. నేను మామూలు మనిషిలా వస్తాను మామూలు మనిషిగానే నన్ను పంపి

(21 వ పేజీ చూడుడు)

రు 22/8- సెంటర్ సెకండు వాచ్ ఉచితము

అపూర్వమైన రిప్రవాచి. క్రొత్తకనెనా మెంటు, అందమైన ఆకారములు. క్రొత్తమాదిరి. స్వినమేడ్. ప్రతిది 3 ఏళ్ల గ్యారంటీ రొండ్ క్రొంకేసు 18/8 నెంబర్ నెకండ్ 22/8 స్టాంప్షేపు 4 రాళ్ల క్రొం 23/- ఓన్న నైజ 25/- 7 రాళ్ల క్రొం కేసు 27/- రోడ్ల గోల్డ్ 38/- 15 రాళ్ల క్రొంకేసు 32/- రోడ్లగోల్డ్ 58/- రెక్టాంగ్యులర్ కర్వటాన్సు (బొమ్మరొమాదిరి) 5 రాళ్ల క్రొంకేసు 30/- రోడ్లగోల్డ్ 35/- 7 రాళ్ల క్రొంకేసు 37/- రోడ్లగోల్డ్ 48/- 15 రాళ్ల క్రొంకేసు 52/- రోడ్లగోల్డ్ 60/- అలారం టైంపీసు 18/- మేరి 22/- షెడ్ 25/- పోస్టేజీ ఆదనము- 3 రిప్రవాచిల ఒకసారి కొను వారికి రు 22/8- రిప్రవాచి ఉచితము.

H. DAVID & Co,
Post Box No. 11424, Calcutta.

భారతజాతీయ కాంగ్రెసు

ప్రస్తుత కర్తవ్యము

శ్రీ ముందూరి పార్వతీశం

జయభూమ్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగా డా॥ పట్టాభి సత్యనారాయణ గారిని ఎన్నుకున్నారు. స్వతంత్ర భారత దేశంలో ప్రథమ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగా డా॥ పట్టాభి సత్యనారాయణ వడం, అంతేగాక ఒక కౌన్సిలరుగా ఎ. చంద్ర జరపం ప్రతి పక్షితుడు గర్వింపతగ్య విషయం డా॥ గంగు కాంగ్రెసుకుక్కా సత్యనారాయణ నిత్యము మునిగి తేలుతూ ఉండే కృత్రిమ మహాత్మాగాంధీ యొక్క సిద్ధాంతములకు భాష్యకారుడు మహామేధావి, విజ్ఞానపంపన్నుడు, కాంగ్రెసు చరిత్ర రచించిన చరిత్రకారుడు, రాజకీయ రంగములో 30 సం॥ల అవధిపను గలవాడు సంపాదనములలోని ప్రభావవ్యయములకు పునాది వేసి ఆ ప్రజలలో చైతన్యంగలుగజేసి ఈ నాడు సంపాదనము ఇంకొక యూరియన్ చేరు తీర్చుమాగ్గము సుగముజేసిన మహావ్యక్తి. ఇంతటి అద్భుతమైన ప్రజా అవధానకృత్రిమ డా॥ పట్టాభి గారు నేడు జాతీయ కాంగ్రెసుకు అగ్రతాంతులైన కాంగ్రెసుకు కేశమనకున్నా మంచి భవిష్యత్తు కు దారి తోచుచున్నది ఇటువంటి మహా పురుషుడు కాంగ్రెసుకు అగ్రతంత్ర వహించి నంపకలసిన సమయముకూడా ఇదే

మన నరత దేశము స్వతంత్రం పొందినను స్వతంత్రం గల దేశంగా నపడుటలేదు. దేశములో ఎక్కడో మంచిగా కలవు, దరిద్రం, భయం, అశాంతి, అసమానం, నిస్పృహయైన పడుచున్నది ఈ భయంకర పశాచములను ఏ విధముగా నంపజేయవలయునన్నదే ఈనాడు మన ప్రభుత్వమును ఎదుర్కొంటున్న ప్రధాన సమస్య ప్రస్తుత ప్రభుత్వముయొక్క అధిష్ఠాన సంస్థలయిన జాతీయ కాంగ్రెసుకూడా ఈ పీఠానములను అణచుటకు ప్రయత్నించినవలసి యున్నది ఇంతవరకు కేశములోని వివిధ సమస్యలను ఎదుర్కొనగల సమర్థత ఒక జాతీయ కాంగ్రెసుకే గలదు

కాంగ్రెసులో స్వరాజ్యం సంపాదించుటపై ఉన్న వికృత స్వరాజ్యం సంపాదించు తర్వాత దానిని నిలబెట్టుటకు వికృత్యం ఆత్మ వసరం అన్న విషయం అందరికీ తెలిసినదే అయితే ఈనాడు కాంగ్రెసు ఛాటానాయకులు లగాయతు పెద్ద నాయకులువరకు ఈ వికృత అన్నదిలోపించినది అనియే చెప్పవచ్చు

కాంగ్రెసులో మూతత్వం ప్రబలిపోయింది అధికారవాంఛ, నాయకత్వవాంఛకు హస్తపద్దులు తేకుంప ఉన్నది కాంగ్రెసువారిలో చాలా మంది గనాకాపరులయి పోయి నియమ విరుద్ధంగా సంచరిస్తున్నారు ప్రజలలో కాంగ్రెసుయందు భక్తి ప్రపత్తులు తగ్గుతూ ఉన్నవి ముఖ్యంగా రాష్ట్రములలోని కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు అసమర్థతగా ఉన్నవి పదవులు నిలబెట్టుకొనుటకు కాసనసభ్యులను కూడబెట్టుకొనుటకు పరిష్కలు అనే ఎరను వేస్తున్నారు కాసన సభ్యులు తమ కోర్కెలను చెల్లించక పోతే విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టుటకు జంకుటలేదు ఈ విధంగా కాంగ్రెసు ఛాటా భూయిష్టమే పోయింది. జిల్లా కాంగ్రెసు ఎన్నికలు దగ్గరకుంచి తాలూకా కాంగ్రెసు ఎన్నికల దగ్గరకుంచి, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు ఎన్నికల వరకు తగాదాలు అనంతంగా నున్నవి ట్రిబ్యునల్స్ (Tribunals) మితంలేకుండా వేయవలసినట్లైంది ప్రజా సేవను మరిచి పోయారు తమరు చేసిన త్యాగం, తమరు అనంబించిన శిలమును జ్ఞాపకం చేసుకొనియైన మంచి మార్గమును అనంబించలేకున్నారని ఇది ఈనాటి కాంగ్రెసు స్థితి కాంగ్రెసు వాదులు జిల్లా కాంగ్రెసు ఆఫీసును జిల్లా కలెక్టరు ఆఫీసు హోదాగా చూసుకుంటున్నారు ప్రభుత్వము యొక్క గౌరవమును చులకన చేసి వేయచున్నారు కాంగ్రెసువారు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల అధికారమును చెలాయించుట నని ప్రయత్నిస్తున్నారు ఎవరి మీదైనా పాతకములు ఉంటేగ తీర్చుకోవలెనని పట్టుదలతో వ్యవహరిస్తున్నారు. ఈ విధంగా, కాంగ్రెసు టీకా దళంలోనికి వచ్చేసిందని చెప్పవలసియున్నది.

ఇదే విధముగా 1917 లో రమ్యలో బోల్షివిష్టులపార్టీవారు రిపబ్లిక్ను స్థాపించిన తర్వాత సంచరించారు. అప్పుడు లెనిన్ మహాశయుడు తన శక్తి సామర్థ్యములతో తన పార్టీ వారిని సన్మాదములతో తీసికొనివచ్చాడు.

మనకు ఈ నాడు కాంగ్రెసు అధినేతమైన ప్రాజ్య బాలాజీలేడు మహాత్ముడే జీవించి ఉన్నట్లుంటే తాను ఏ సత్యాగ్రహము జేసియో ఏ ఉపవాస త్రతమును జేసియో కాంగ్రెసును సక్రమమైన మార్గములో నడిపించేసివాడు మన దురదృష్ట వశమువలన ఆయన హత్యగావించబడినాడు అయితే ఆయన గతించినను అంతట సమగ్ర తతో మనలను నంపగల మహావ్యక్తి లేకపోలేదు ఆ వ్యక్తి మహాప్రతిభావాలి, ఆయన నోటినుంచి మాటవస్తే అది ప్రజలమీద సమ్యాపనాస్త్రమే ఆ వ్యక్తియే మన ప్రధాన మంత్రి పండిట్ జవహర్లాల్ నెహ్రూ ఈ నాడు నెహ్రూ ప్రభుత్వ కార్యభారములో యునిగి ఉన్నాడు ఆయన కాంగ్రెసును ప్రభుత్వమును నడుపుట కష్టము నెహ్రూ పండితుడు మాయవలసిన కార్యభిజ్ఞుడు డా॥ పట్టాభిగారి భుజస్థంభముపై పడినది పట్టాభిగారు తన వక్రత్వముతో, తన మోధా శక్తితో కాంగ్రెసు సరిదిద్ది నడిపించగలడు. ఈయనకు నెహ్రూ పతేలుల సుక్కు సహకారము తప్పకగలిగిచుతుంది అందుచే మన కాంగ్రెసు ఇకనుండు తప్పుడు త్రోవలోనుంచి బయటపడగల దనే ఆశిద్దాం

కాంగ్రెసు ఇక ఏ విధంగా ఆచరిస్తే బాగుంటుందో తెలుసుకుందాం ప్రస్తుతం ప్రభుత్వానికి కాంగ్రెసుకు మధ్యసంబంధం అతి సన్నిహితమైనదిగాను, యోగ్యమైనదిగాను ఉండాలి దేశంలో ఆహారపరిస్థితి అధిక పరిస్థితిగానుండు లేదు తిరిగి రెవనింసి అమలు పరుస్తూన్నారు అధిక నోట్ల చెలూపుతే తగ్గించుటకు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు ఇది సక్రమంగా జరుగలే నంటే ప్రజలలో సహజమును, సామూహిని కలుగజేయాలి ప్రభుత్వ ఉద్యోగులను ప్రజలలో బోధించేది ప్రభుత్వ అధివాన సంస్థ అయిన కాంగ్రెసు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాన్ని స్వీకరించినది లగాయతు ప్రభుత్వ వర్గంవారిలోరణివేరు, కాంగ్రెసు సంస్థముక్క ధోరణి వేరు ప్రజలలోరణి వేరుగావున్నది ఎవరికి వారే యసునాతీరే అన్నట్లుగా ఉన్నది ముఖ్యంగా మహాత్మాజీ హత్య తరువాత కాంగ్రెసు సంస్థకు ప్రభుత్వ వర్గాలవారికి సన్నిహిత సంబంధం క్షీణించి పోయింది తిరిగి యిప్పుడు సంబంధము పెంపొందించున కొనవలసియున్నది కాంగ్రెసు ఇంత వరకు పొగొట్టుకొన్నటువంటి పరువు ప్రతిష్ఠలను సంపాదించుకొనవలయున కాంగ్రెసు వాదులు ప్రభుత్వముయొక్క వైసందిన క్యోహారములలో జోక్యము కలుగజేసికొనగూడదు కాంగ్రెసు ఉభ్యులు ఎవరయినను ప్రభుత్వ క్యోహారములను గురించి విమర్శనలు జరుపవలసినవైనను, ప్రజాభిప్రాయము తెలుపవలసినవైనను ఆ క్యోహారముతో సానిక కాంగ్రెసు ద్వారానే జరుపుట మంచిది ఎవరిప్పుడు వచ్చినట్లు వారు మాట్లాడుటకు హక్కులేదు ఒక సంస్థకు బద్ధమయి ఉన్నప్పుడు ఆ సంస్థ ద్వారానే పనిజేయించుటకు ప్రయత్నించవలెను

కాంగ్రెసు తన ఆశయములను కాంతియుముగా సాధించుటకే ప్రభుత్వమున శేషతైను ప్రజలకు జేసిన వాగ్దానములను చెల్లించుకొనవలసియున్నది నూతన రాజ్యాంగ ప్రణాళిక ప్రకారం ఎల్లవలలు ఒక సంవత్సరములో రావున్నాయి ఈ ఎల్లవలలో కాంగ్రెసుకు విజయములభించిన తప్పక తన వాగ్దానములను తెల్లించుకొనగలదు విజయము సాధించుటకు కాంగ్రెసు ఇప్పటినుంచి కృషి చేయవలసియున్నది. దేశంలో కొన్ని దుష్ట శక్తులు విజృంభించి ప్రజలను దోర్లజ్జ పొలితులుగా జేసి తమ ఆశయములను సాధింప సంచాయ ముఖ్యంగా కమ్యూనిస్టులు తమ ఆశయములకొరకు దోర్లజ్జమునకు దిగుతున్నారు ఆసియా ఆగ్నేయ భాగదేశములైన, మలయ, ఇండోనేషియా చైనా, బర్మాలలో కమ్యూనిస్టు విప్లవములు సాగుచున్నవి.

మన దేశములోకూడా సాగించుటకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. కాంగ్రెసు సానికవాద సంస్థ అని ఓరు చెప్పుతున్నారు. కొంతమంది కాంగ్రెసు సంఘాల ప్రవర్తనలను చాల మంది ప్రజలలో కాంగ్రెసు సానికవాదసంస్థ అనే వాడు ప్రబలిం కాంగ్రెసు ప్రజా సంస్థ సానికవాద సంస్థ అన్న టిక్కెట్కానేరదు కాంగ్రెసు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ పం గాను మార్పుకోవాలి కాలమునుసరించినదనవలసియున్నది. కాంగ్రెసు ఆర్థిక విధానమును త్వరలో చక్క తెట్టులనియున్నది కాంగ్రెసు ప్రభుత్వములు గారి, సంస్థాని జాప్యము జేయుటకు పొలులేదు జాప్యములను పరిశులు చేయివాటి పోవు మనకు స్వతంత్రం రావంతో తర్రుకాలించి అవధివిస్తున్న కష్టాలు గట్టెక్కలగని ప్రజలు ఆశించారు మన ప్రభుత్వము ఆర్థిక విధానములను చక్క తెట్టుటకు పొలులేకుండా కాండికసమస్య, కాక్కిరు యుద్ధం, కార్మిక సమస్యలు, అధికారవాంఛా పశులైన కాంగ్రెసు వాదుల చర్యలు ఆడు తిగి లినవి మన ప్రభుత్వం ఆతి సమర్థనీయుగా వీటిని ఎదుర్కొన్నది కాక్కిరు యుద్ధం ఈ సంవత్సరములో తేలిపోయ్యు మన ఆర్థిక విధానమును వెంటనే మార్పులకు ప్రయత్నించవలెను ప్రజలు ఈ కష్టములను అనుభవించలేరు కష్టము లనుభవించుటలో రోజు ఒక యుగమునలెనుండు సుఖము లనుభవించుటలో యుగము ఒక రోజునలె వుండును ఇదిలాకములో సహజము ప్రజలయొక్క ఓర్పు సహజము సన్నగిల్లకముందే మన ఆర్థికవిధానం మార్పులయిన ఈ ఆర్థిక బాధలనలన ప్రజలలో కొంతమందికమ్యూనిస్టుల మాటలను నమ్ముచున్నారు కాని తిరిగి మనం బానిసలు కావలసినవచ్చు నేమనని ఈ అమాయకప్రజా నీకము తెలియదు మనకు యుగోష్టో వి యా ఒక పాఠమును జెప్పింది ఆ దేశము ఈనాడు పెండు రకములైన ఆర్థికవ్యవస్థల మధ్య నలిగి పోతుఉన్నది దానియొక్క బ్రతుకు త్రిశంకు స్వర్ణము వలెనున్నది మన దేశము ప్రపంచములోని దేశముల కెల్ల స్వేచ్ఛగలదిగాను సుభిక్షముగాను నంపవలెనంటే సహకారపద్ధతిని అమలు పరచాలి ఈ సహకార సంఘములు ఉత్పత్తి దార్లకు వినియోగదార్లకు కలసి ఉండాలి. వ్యవస్థయొక్క పర్తక వ్యవహారములలో జోక్యముకలు గజేసికొనకుంపవారిని ఒక వార్డు కులోబడియే లాభములను పొందుటకు వీలుగా మనవాణిజ్య క్వరన్టను మార్పులయిన గ్రామ పంచాయితీలను ఏర్పరుచుటకు ఒక ప్రణాళికను తయారుజేసి అది స్వయంపోషక మగుటకు పంచాయితీలు విరుచుతిపన్ను వేయుటకు హక్కును గలుగజేయాలి కాంగ్రెసు సంస్థ తన నిర్ణయములను ప్రభుత్వముచే అమలు చేయించుటకు ప్రయత్నించవలెను ప్రభుత్వములోని కాంగ్రెసు సభ్యులు కాంగ్రెసు ప్రణాళికను అమలు పరచక పోయినచో కాంగ్రెసు సంస్థ సరించుటచే గాకుంప దేశముయొక్క స్వాతింత్ర్యంగా గోల్పోగలదు కాంగ్రెసు యొక్క ఆర్థిక విధానం సామ్యవాద పద్ధతిలోనుంపవలెను మన ముఖ్య పరిశ్రమలలో ఓయ్యూ ఫాక్టరీలు, బట్టల మిల్లులు ఒకై యున్నవి వీటిని ప్రస్తుతం జాతీయం చేయవలె ఆహారపుకారత, బట్టల కారత తీరకు వీటిని జాతీయం చేయుటకు ప్రభుత్వం దగ్గర తగినంత ధనము లేదగనుక మిల్లు యజమానియే ధర్మకర్తగా నేంచి అందులో అతనికి హేను వంతు భాగము ఇచ్చి మిగిలిన నాలుగు భాగములు ప్రభుత్వము తీసికొనవలయును ఇంత వరకు మిల్లు యజమాని ఏ విధముగా తన ధనముతో నడుపుచున్నదో ఇప్పుడుకూడా అదే విధముగా నంపవలయును ప్రభుత్వముకూడా భాగస్వామి గనుకను కొంత ధన సహాయము జేయవచ్చు. లేక ప్రభుత్వమే స్వాధీనం చేసు

కొని మిల్లులోని లాభమును ప్రతి సంవత్సరం నష్ట పరిహారము క్రింద ఇవ్వవచ్చు కాంగ్రెసు తన ఆశయములు కీలక పరిశ్రమలను జాతీయం చేయుటచే తోడ్పడవలెను కాంగ్రెసు సంస్థకు అనేక మందిదినికము ధనం సహాయం వేస్తామని అయితే ఇప్పుడు వారిపట్ల మనం సుగమాటం చూపవలసి వచ్చును

రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘములకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు మధ్యసంబంధం అతిసన్నిహితమైనదిగా నుంపవలెను రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు సాంఘిక ఆర్థిక విషయములలో రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘములయొక్క సలహాలను పాటించి చట్టములను చేయవలయును కాసనసభాసభ్యులు, మంత్రులు, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘములు ముఖ్య నిర్ణయములందు, ఏకాభిప్రాయమునకు వచ్చిన తర్వాతనే ముఖ్యమైన చట్టముల చేయవలయును ప్రభుత్వ నిర్ణయములను కాంగ్రెసు సంఘమువారు విమర్శించుచు ప్రభుత్వములోని వారు కాంగ్రెసు సంఘములోనివారిని విమర్శించుచున్నట్లుంటే ప్రజలలో ప్రయత్నం, కాంగ్రెసు సంఘములు చులకనగా చూడతాయి అందుచే సమిష్టినిర్ణయములను అమలుజేయుటకు కాంగ్రెసు మహాసభ నిర్ణయముజేయవలయును సంస్థలోనివారు ప్రజల మధ్యన తిరుగుతూవుండడంచేత ప్రజల అభిప్రాయములను తెలిసికొని ప్రజాసరములను తెలిసికొని ప్రభుత్వమునకు నివేదించి అమలు పరచుటకు ప్రయత్నించవలెను రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు కాంగ్రెసు సంఘముల కలసి కట్టుగా పనిజేయవలె నంటే ముందుగా భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రములను ఏర్పరచవలయును ఒకే రాష్ట్రములో నాలుగు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘములున్నట్లుంటే ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘములతో ఏ విధంగా సహకరించగలదు? ఎవరి కోర్కెలను తీర్చగలదు? ఎవరికివారికే తమకోర్కెలను ముందుగా తీర్చాలి అని ఉంటుంది సమిష్టి బాధ్యతకు భంగం కలుగుతుంది వివాదములకు వారి తీస్తుంది అంతేగాక భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రములు వెంటనే అమలు జరిపించుటకు ఒక కారణమున్నది ఒక ప్రాంతము వారిమీద ఇంకో ప్రాంతము వారి బలమును పుష్కయోగించుచున్నారు ఇది ప్రజలు సహించజాలరు మన కాంగ్రెసు మహాసభ ప్రస్తుతం ప్రజాభిప్రాయమును గుర్తించి రాష్ట్ర విభజనకు ప్రభుత్వముల ఒత్తిడి చేయవలసియున్నది అంతేగాక కాంగ్రెసు ఆర్థికవిధానమును వెంటనే బాగుపరుచుటకు ప్రయత్నించక పోయినట్లుంటే దేశం అంతః కలహములతో నిండిపోగలదు ప్రపంచములో ముఖ్యంగా ఆసియా ఆగ్నేయ భాగదేశములలో బయలుచేరిందే ఇది మన దేశములో ప్రాకమన్నది ఏ కొద్ది నుందిని జైలులో వుంచిన ఈ నలుగురు అరికట్టలేరు ఆర్థిక విధానమును బాగు పరుచుటయే దీనికి విరుగుడు

కాంగ్రెసు సంస్థ, ప్రభుత్వవర్గంలోనివారు దేశవిభజనపపడు స్వతంత్ర నిగ్మాణంలోను ఏ కాగిప్రాయానికి రాజాలక పోయారు. ఆ కారణంగా ఈ నాటికి మనం ఆ దుష్కలితములను అను భవించుచున్నాము ఇక ప్రస్తుతం మన కాంగ్రెసు ప్రయత్నంగంవారు, ఆర్థిక విషయములందు సాంఘిక రాజకీయ విషయములందు, రాష్ట్ర విభజనపట్ల ఏకాభిప్రాయములై మనలను ఉద్దరించగల రని ఆశిద్దాం ఈ కరువుకాటకము లలోనుంచి ఈ అశాంతివాతావరణంలోనుంచి బయటపడగల మని, కాంగ్రెసు సంస్థ నిర్మాణాత్మకమైన కృషి చేయగల దని విశ్వసిద్దాము.

నెరసిన వెంటుకల బెషదము

రంగుపాయనక్కరలేదు అయ్యెడవికిత్తు తెల్లని రంగును మార్చి కాళకముగా వెంట్రుకలకు నచ్చు నిచ్చును గుణం కావివో. దబ్బు వాసుచేయబడును తెలుపు కొంచెమై యుండిన రూ 3.0.0 మధ్యరకమై యుండిన రూ 3.8.0 పూర్తిగాయుండిన రూ 5.0.0 గమ్యింపు — ఇది మెదడుకు కంటికి మంచి పోషా నిచ్చు బెషదము

Keshi Ranjan Aushadhalaya,
M. 63. P. O. Raniganj (Burdwan).

కులాసా కబుర్లు:

“కేతిగాడు - బంగారక్క”

శ్రీ జి. యస్. సూరి

చింత చచ్చినా పులుసు చావడం చితికి చిందరిందరఅయినా జపాను రంగములో ఒక విచిత్రనాటకం ఈమధ్య ప్రదర్శనయ్యింది గౌరవనీయుడైన ఆర్థికమంత్రిగారు కేతిగాడి పాత్రధరించాడు వయసుమల్లిన ఒక పార్లమెంటు సభ్యురాలు బంగారక్కగా నటించింది. అత్యద్భుతంగా ఆట రక్షిట్టింది. క్రేతుకుల హర్ష ధ్వజాలు ఇప్పటిరకూ మోగుతూనే ఉన్నవి రంగం నుండి ప్రదర్శించే నాటకాలు ఈ ప్రత్యక్షనాటకమంత రసవంతంగా ఉండవు ఈ ఏకాంకికను మూడురంగాలుగా విభజించుచు తొలినాటగా పార్లమెంటు మావేశం బడ్జెట్ అంశాలపై తీర్మాన చర్చలు; విలంబపాద నలు, అంతులేని ఆద్యప్రశ్నలు, విసుగుపరచే ఉపన్యాసాలు జరుగుతూ ఉంటవి ఆర్థికమంత్రి గుక్కట్రపుకోశక నాలుగుమారు ఆలించి తుణుంటే పస్తానని నిష్క్రమిస్తాడు తెరపడు తుంది ఇది మొదటి రంగం

తొలి తెరన తగా పార్లమెంటు భవనపు వరండా రాత్రి గొండుగంట వేళుతుంది సకల పక్షపు చంద్రుడు వెన్నెలలను చదజల్లుతూ ఉంటాడు చల్లని మలగుమారతం వీస్తూ ఉంటుంది ఉపన్యాసాలు దూరంనుంచి స్వడిగా విసవతుంది ప్రవేశం ఆర్థికమంత్రి బాజ్ సవరించుకొంటూ వరండా పట్టుకోడమీద మోచేతులు పెట్టి ప్రకృతిరామణీయకతగా మాసి ఆనందగూడుంటాడు అంతకుముందుగా కాంటి నుల్లో నేలించిన స్క్రీ ఒకవిధమైన ఆనందాన్ని ముషారుకు కలిగిస్తూ ఉంటుంది. ఇంతలో దూరం నుంచి అడుగుల చప్పుడు; అత్తగారు ఘుమ ఘుమ. వ్యక్తి సమీపిస్తుంది మంత్రిగారు ఇంకా వరలోకంలోనే ఉండి తిరిగి చూడకు సభ్యురాలు కొంచెం దగ్గును ఆగ్నేయించగా తృప్తి పడి ఆమెను చూస్తాడు మంత్రి ఒక చిగునవ్వు విసురుతాడు సభ్యురాలు—ఎవరో అనకున్నాను మంత్రి గారే! పరాకుచి తిరిగిస్తూ ట్లున్నారు

మంత్రి—ఓహో మీరా! దయచేయండి కాసేపు చల్లగాలిలో విరామం అనుభవితామని ఇలా వచ్చాను.

సభ్యురాలు—ఉపన్యాసాలు వినివిని విసుకు పుట్టి, నేనూ అందుకు ఈవైపుకు చేరుకున్నాను మీ ప్రశాంతికి అంతరాసుం కలిగించకుండా ముఖోహాటికి పోతాను శలవు.

మంత్రి—ఎంతమాట! ఎంతమాట! మీ రీ వైపుకు రావటమే అద్భుతమనకుంటున్నాను. ఇక్కడ నిలబడి చూడండి, ఆమంచుకప్పిన అగ్ని పర్వతం ఎంత రమణీయంగా ఉన్నదో.

సభ్యురాలు—(సమాపంగా నిలబడి) అవును. నేత్ర పర్యంగా ఉన్నది ఏమి వెన్నెల! చంద మామ ఎంత చక్కగా ఉన్నాడు!

మంత్రి—మీముఖం చూడనంతవరకు నేనూ అలాగే అనకున్నాను. మీముఖతేజస్సు ఆ సరీర మైన శీతలచంద్రుణ్ణి అన్నివిధాలా అతిశయిస్తుంది

సభ్యురాలు—(కొంచెం జంకుతూ) మీ మాటలు మీసహృదయాన్ని నూచిస్తున్నవి అంతేగాని నే నెక్కడ, చందమామ ఎక్కడ?

మంత్రి—నేను అన్నది యథాం. ముఖ క్రితిగా (ఆతుంతతో) ఏదీ! మీ ఆపురూప సౌందర్యాన్ని కళ్లారా చూడనివ్వండి (అని ఆమె గడ్డం పట్టుకుంటాడు)

సభ్యురాలు—(మనకక తగ్గతూ) తమిం చాలి నే నీక సభలోకి వెళ్తాను. శలవ ఇప్పించండి.

మంత్రి—అసంభం మీరు వెళ్లటమే! (ఆకేశంతో) బడ్జెటు గిడ్డెలు ఏమై గయినా సరే మీముఖం నేన ఇంతా అంతా అనటానికి ఓటులేంతగా క్రేమిస్తున్నాను. కటాక్షించరూ! (అని కొలిచుకుంటాడు ఆమె కెకలు వేసి విడి లించకుని పారిపోతుంది హతాశుడై జారిగిల బడతాడు మంత్రి తెర)

ఇకమూడవరంగాన్ని టూకీగా చెప్పేయ

వచ్చు తెరన తగా పార్లమెంటుసమావేశం నలు దిక్కులనుండి ‘రిజలెట్’ ‘రిజలెట్’ అను కేకలు, కోలాహాం ఒక కుర్చీలో తల వంచుకుని సభ్యురాలు కూర్చుండి ఉంటుంది ప్రధానమంత్రి వేదిక పైకి తాగుగా ఎక్కి నమస్కరిస్తాడు కోలాహలం ఆధిక వపుతుంది బ్రతిమాలగా నిశ్శబ్దం ఉపన్యాసం ఆరంభిస్తాడు నిషాలో ఉండేందుల్లో ఒకటి తెలియక ఆర్థికమంత్రి ఆవిధంగా ప్రస రించాడు గాని పార్లమెంటుకుగాని, సభ్యురాలికిగాని అమానం కలిగించటం ఆయన ఉద్దేశం కాదనీ, జరిగిన పరిస్థితులకల్లా రాజీనామాను తిలకు అందచేశాననీ తెలియచేస్తాడు నూర్ష్యులు మిన్నుమొట్టమీది మందగమనంతో తల వంచుకుని ఆర్థికమంత్రి నిష్క్రమిస్తాడు నెమ్మదిగా తెర పడితుంది

ఇది కల్పితకథగాదు యథార్థంగా జరి గింది పత్రికలలో ఈపాటికి చదివే ఊహారు దీనికి నవ్వలసిఉంటుంది, విచారపడాలని ఉంటుందో చెప్పటం కష్టం మంత్రిగారి పత నానికి మూడు హేతువులను చెప్పవచ్చు తొలినాటి మొనటిది ప్రకృతిశోభ గొంతుది. సభ్యురాలిగతగుం చూడండి వీటిలో ఏ ఒక్కటి లోనంచినా పరిస్థితులు ఈ విధంగా విషమించేవి కావు చూడూ కలిసి మంత్రిగారి ఉద్యోగానికి

రాజ్యాంగ ప్రణాళిక

భారత రాజ్యాంగపరిషత్ ప్రాథమిక వాక్కుల చర్చలను ముగించు కొని, ప్రణాళికలో యూనియన్ రాజ్యాంగ స్వరూపము నిర్ణయించు పంచమాధ్యాయపు చర్చలను ప్రకటించింది

మతస్వాతంత్ర్యనిషేధంలో పరిమితి భ ఈ సూత్రాల నామోదించింది

“ప్రజాక్రమశిక్షణ, నీతి, ఆరోగ్యసూత్రము లకు లోగి, సర్వస్వక్రమం, తమ అంతరాత్మను స్వేచ్ఛాముతముగా అనుసరిస్తూ, తమ స్వమత మును బాహ్యముగా ప్రకటించుకొని, ఆచరించు కొని, ప్రబోధించుటకు, సమానమగుహక్కు గల వాడై ఉన్నాడు

ఈ సూత్రములోని నిర్వచనము లేవీ కూడా, ఆచరణలో ఉన్న చట్టములను వ్యత్యాస మైన రృపు ప్రభుత్వము—ధన, ఆర్థిక రాజ కీయ, వ్యాసంగములను లేదా, మతసంగల విహికవ్యాపారాలను, సంఘశ్రేణిసాధ్యమై తోనూ, సంఘసంస్కరణదక్షిణనూ, సక్రమ మొనగ్గుటకుగాని, సంకుచిత మనగ్గుటకుగాని, లేదా సర్వప్రజాతత్వముగల హిందూమత సంస్థలను సర్వప్రజాతత్వము ప్రవేశార్హ మైన రృపులకుగాని, ప్రభుత్వము చేయలసినవే, చట్టములకు వీటికిరూడా ప్రణాళికలోని ఈయ త్రిము అభ్యంతరముగా నిలవజాలను”

కృపాణధారణము, నీఖుమడకులకు అచ్చార యోగ్యముగా ఈ ప్రణాళికా సూత్ర ములో ఆమోదించబడినది

తర్వాత ప్రణాళిక 14 వ సూత్రముపై చర్చజరిగి, సూత్రమును ఈక్రిందిరూపములో సభ ఆమోదించింది

“ఏ ఏక్కిని గాని, అతని చర్యకై శిక్షించు నపుడు చర్యజరిగిన కాలమున అమలులో లేని శిక్షాస్ఫూర్తికారకము దండించుటకు వీలు లేదు. ఆనాడు అమలులో ఉన్న శిక్షాస్ఫూర్తి ప్రకారము విధించబడియున్న శిక్షను మించి శిక్షావిధించరాదు ఒకే కేసునకు ఏ ఏక్కినికాని ఒకమారు కన్నవించి, నేరారోపణ మొనగ్గుట గాని శిక్షించుటగాని జరుగరాదు ఏ ఏక్కిపై ఏవిధమైన నేరారోపణ జరిగినను, ఆ ఏక్కిని స్వయమాతముగా సాక్ష్య విమర్శన బలంతము చేయుటకు వీలులేదు”

మోసం తెచ్చివేసి, అంతా కంక్రెటు అన్నీ నిమిత్తమాత్రం

ఇటువంటి సన్నివేశాలు జరుగుతాయేమోననే భయంతోనే తాగుడుకు మన ప్రభుత్వం స్వస్తి చెప్పింది సమావేశాలను సాధ్యమైనంతవరకు రాత్రింతగా జరగని వ్వంలేగు కాని శాసనసభ్యు లలో స్త్రీలు లేకుండా చేయటంమాత్రం సాధ్యం కాంటంటేరు ఆలాంటి ఉద్దేశాన్ని మన ప్రధాని వెలిబుచ్చిన మగుతనంలో దేశమంతటా గడ్డలు బయలుదేగుతుంది మహిళాసంఘాలు తీవ్రమైన ఆందోళనచేసి, సమ్యక్తు ఫరీకొల్పు తాగు సంపాదకీయశ్రేణులు స్త్రీలకు జరుగు తున్న అన్యాయాన్ని, అ మానాన్ని నిరసిస్తూ, పత్రికలను వింపివేయగలవు

ఏవిషయంలో ఎల్లా పున్నా పిట్టలు ఈ విషయంలోమాత్రం మన సృష్టికర్తలను అనక రించాడు స్త్రీల దరికి వంటిఇంటికి, పతక టింటికి పట్టా పేకం చేశాను బొమ్మన్నాడు తక్కిన విషయాలతో వారికి ప్రమేయం ఉండ గూడదని శాసించాడు ఈలాంటిది మరొక దేశంలో ఈనాడు జరగటానికి ఎక్కడా అవ కాశం లేదు పిట్టలు, పిరణ్ణకశిఖులు అన్ని చోట్లా అన్ని వేళ్లా అతిరించరు

మహామంత్రి శ్రీ ఇటువంటి వికారాలకు గురి అవుచున్నప్పుడు సర్వస్వముగాని సర్వసాధార ణుల విషయం ప్రత్యేకించి చెప్పనక్కరలేదు సమానహక్కుల సూత్రాన్ని అనుసరించి స్వత్రా స్త్రీలు వ్యాసకం అవుతున్నార బొమ్మపీటలు స్త్రీలు, స్వేచ్ఛేమన గో స్త్రీలు, ఆక్సీయన్ స్త్రీలు, కోట్లలో స్త్రీలు, అంతటా స్త్రీ ఇన్నాట్లా ప్రగళము విరవి శాసించిన ఆకాశాలు నిర్వహిస్తున్నాడు

దేశాని కంటికి మేమే అగ్రగణ్యులమని భీమా చూపిస్తూ మన ప్రభుత్వంవారు ప్రయాణీకులలో గిన్నెలలో ఆహారంపట్టరనుగూడ నియోగిం చారు తక్కిన చోట్ల స్వేచ్ఛకు మాత్రమే జపానుమంత్రికి పట్టిన దురదృష్టం పట్టవచ్చు. కాని బస్సుల విషయంలో ప్రజలకే అపాయ కరంగా పరిణమించవచ్చు బస్సు డ్రైవర్లు ముందుకు మాహానికి బదులు బస్సు క్రి తుణుంటేపు మానంనుగల్గ ఎటువంటి ప్రమా దాలు సంభవించవచ్చునో ఊహించుకోవచ్చు

అయితే అన్ని సందర్భాలలోనూ మగవాడే వికారాలకు గురి అవుతున్నాడని అనకోటం కేవలం పొరబాటు రంభమే ఉద్దేశించి శాస్త్రోత్త ములు క్రతువులు చేసినమాట నిజమైనప్పటికి ప్రపరమమిం చినవాళ్లు ఆశక్తులు ఉన్నారని మగచిపోగూడు రూపాధియు చతురంగబలా లతో దండయాత్రకు బయలుదేరినప్పుడు, అంతంతమాత్రపు ప్రపరమం ఉక్కిరి విక్కిరి అయితే ఆశ్చర్యపరచుకర్తలకు కాల్గి ఎవరూ వెనక్కుత్తివులేరు ఈ యుగంలో స్త్రీ పురుషులు సరిసమానంగా వ్యవహరించక తప్పదు. ప్రపత పరిణామదశలో ముందు చెప్పనటువంటి అ కతకలు జరిగితీగతవి అయితే పాపాలకల్లా ధైర్యుడు మగవాడేనని అన్ని సందర్భాలలోనూ నిర్ణయించుకొంటుంది అప్పుప్పుడు అక్కడక్కడ ఈలాంటి కేతిగాడు బంగారక్క ఘట్టాలు జరిగి నంతమాత్రాన లోకం ముడిగి పోతున్నట్లా భావించటంలో ప్రయోజనం ఉండదు ఇటు వంటి సన్నివేశాలు శకపోలే జీవితం ముందంగా ఉంటుంది సరదాలేకుండా కాలం వెళ్లదీయట మంత యమయాతన మరొకటి లేదు

విద్యార్థుల నడుపబడు విద్యాసంస్థలలో వేటిలో వైన, శిక్షణానకుంప అభ్యంతరపెట్టటం ఎంత మాత్రమూ కూడదు

(1-a) భూమి, మతము, కులము, రీత్యా ఆల్పసంఖ్యాకవర్గులుగా ఉన్నవాళ్లనా, తమ అప్రమేన విద్యాసంస్థల స్థాపించి, నిర్వహించుకొంటుకు హక్కుగలిగియున్నారు.

(b) విద్యాసంస్థల ప్రభుత్వం సన సహాయము చేయునపుడు, ఏకంధునైన, భాష, మతము, కులములలో వీటిరీత్యానైనా ఆల్ప సంఖ్యాకవర్గాలవారి యాజమాన్యమున ఉన్న దన్న కారణంచేత ధనసహాయము చేయుటలో విచక్షణ చూపరాదు

సర్వపౌరులకు రాజ్యాంగప్రణాళిక ఒసగిన ప్రాథమికహక్కులను అవకాశ చరణలో శి త్పించటానికిరాను ఏ వ్యక్తియినా క్రమ చర్యవ్వారా సుస్రంభోర్ధువు అప్పిలు చేసుకోగల హక్కునుకూడా రాజ్యాంగపరిషత్తు భవారు ఆమోదించారు

ఆంధ్రవాఙ్మయ చరిత్ర

కర్త: కళాప్రపూర్ణ

కీ॥ శే॥ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు

సరికొత్తపద్ధతిని, సంగ్రహరూపంలో నడిచిన సమగ్రసూక్ష్మ. వెద్యేండ్ల వాఙ్మయ చరిత్రకూ విశుద్ధదర్శణం.

పాఠచరిత్రల నన్నిటిని అవలోడనచేసి, సరిగా సమున్వయించి క్రోడీకరించిన సిఫలయిన చరిత్ర. శాసనాలలోనూ వాటిలోనూ అన్యక్రవ్యరూపంలో ఉండిఉండి, నన్నయ ధర్మమా అతి ఒక్క ఊపున దివ్యాకారంతో బైబిలి, నానాటికి నవనవోజ్యలంగా వికసించిన మన వాఙ్మయం పోయిన పలుపాకడలను పోడిమతో చూపెట్టజాలని ఉత్తమోత్తమ గ్రంథము.

వెల గూపాయము 2.
*పాపాఖ్యు 0-4-0.

గనోక్స్

అన్ని సెగలకు గంటలలోగుండుము

ఈశ్వరపార్వతిరాజమండ్రి

అణుశక్తియా-ఆత్మశక్తియా (17-వ పేజీ తరువాయి)

చేతనే, ఏమానవునీకూడా, అతనిజీవితకాలంలో మానవజాతి కోటాన కోట్లుగా గాంధీ నివలె అనుసరించలేదు. ఆతనిమృతికి, కోటానకోట్ల జనలు - యాత్రాప్రపంచపుమారుమూలాల - విలపించినంతగా - మరే మానవునిమృతికి విలపించలేదు.

గాంధీ "అణువు-ఆత్మ"ల శక్తుల సంఘర్షణను మనకు దృష్టాంతర మొనరింపజేసినట్లాడు. మానవాత్మనూ, ఆత్మ నిర్మించుకొన్న సర్వస్వాన్ని- అణుహృదయాంతరమైన శక్తి నాశనం చేయున్నదా? లేక "ఆత్మబలమే" - "అణు" బలాన్ని అధిగమించి తెచ్చుకొని, సర్వలకూ ఒక నూతన ప్రపంచం నిర్మించేందుకు తోడ్పడుతుందా? - రండి టి శక్తులనూ మనము కట్టారా చూచాము. హిరోషిమా నాగసాకిలను, నేలగుట్టమైనర్చిన అణుబొమ్మలను చూచాము. ప్రపంచంలో ఐదవ వంతు మానవజాతిని దాహ్యమైతల చేసి, సృష్టితానంతరము విభజింపలేని కారంగా పరస్పరం చెడుకొన్న గూలూమూల్ని, శత్రుభి తమైన మానులొక్కొక్క ఒకొక్క ఆత్మల రక్త త్రవ్విన, ఆ ఆత్మల శక్తిని-యహాత్మాగాంధీని చూశాము "అణువా-ఆత్మ" అన్నదే ప్రశ్న.

ప్రపంచంలో ఏనాడూ ఎవరూ లేనంత, బలవ్రాభంతో, అణ్వీకృతహింస శక్తి సంపదతో, మహాధికారంతో, నవీన "యాజ్ఞేయ" అధ్యక్షుడు చి బొయినవార్తి వివరాలు - "అయిదే ఇక్రూన్-స్టాన్-హుట్" అనే నా కనిపించింది మహాత్మాగాంధీ మరణవార్త వివరాలు "అయిదే ఒక నూతన శతాబ్దం పైన దన్నమాట" అని నా కనిపించింది కారణం మహాత్మాగాంధీ - ఒక నూతనమాన్వాన్ని - ఒక నూతన ఆశాజ్యోతిని - మనకు చూపించాడు - ఆ నూతన త్యాగే ఆ నాడు ఏడు శ్రీస్తులో చూశాము - ఈ నాడు నిరాయుధుడై, నిరాశ్రయుడై, నైవాళ్యం లేకుండా, అధికార ప్రభాలు లేకుండా, "మానవుడు" కేలం, సర్వజన ఆలంబనంగా, మానవులతోసంబంధించి నిర్దమైన త్యాగం ఆధారంగా, "మానవుడు"గా పునరుజ్జీవితుడై, ప్రాకృత్యుల కంటిలో నూ మానవమృదచూలను వాలించగలిగాడు.

"అపకారికి నపకారి"మన్న మహాత్మాగారు మూత్రాన్ని, ఏనుక్రీస్తులో చూచిగూడా, దాని అంతర్యామిని నన్నిటిని తోసివేసుకొని, "ఏను వైవతాండు మహంకాము" అని సమాధానం చెప్పకొని తిప్పించుకో చూచాము-"మానవుడు"గానే అతను తన శక్తిని వినియోగించాడన్నమాట విస్మరించాము. ఈనాడే పరిక్ష-అదే ప్రశ్న-మరొకమానవునివద్దంచి - కేలం మానవుడ, సహజంగా పిరి, ప్రత్యేకవిశిష్టత లేమీ లేవు మనవలెనే సంకుచిత లన్నయి - మనలాగే విధికి లాంగిపాయేవాడు-కేలం నూత్రాధారంగా "అపకారికి నపకారి"మన్న జీవితపు మెట్టుపై బ్రతుకుదా మన్న పట్టుదల తప్ప మరే ఇతరప్రజ్ఞగా లేని "మానవుని" వద్దించి-మన ప్రశ్నార్థకం వినబడింది ఒక చిన్నగూల, దక్షిణాఫ్రికాలో, స్వల్పపరిమితిలో ఈనూత్రం అవలంబించాడు నేగ్గాడు! మానవజాతిలోకల్ల పెద్దజాతివరంగా-భారతదేశంలో ఈ నూత్రం అవలంబించాడు! ఇప్పుడు-యావన్నానవ కోటిలో అంతర్వాహిగా ఉన్న వికృతస్వరూపానికి అందచేసాడ-జగము డాక్టర్లు మహాత్మాగాంధీలో ప్రదర్శించిన శక్తినిగూ- ఆయుధశక్తియూ, వైకళ్యం-అన్నీ కూడా సీమలువాకాయ మూరి-అర్ధంపరంతేని చిలిపి శక్తులుగానే కనపడతాయి.

ఆయుధ శక్తితో, అల్పావ్యవైన మహాయుధాల శక్తినంతా గతి యాదంలో యూనియన్ వాడాయి ఫలితం శాంతిగా కేలం-నరకము! ఈనాటికి శాంతిశ్రమ రావకోలేక పోయాము అంతకన్నా నికృష్టవిషయం, గత యుద్ధఫలితంగా మిగిలిన యుద్ధానికి తనూ రవుతున్నాం ఈనాడు "యావ" "నరకం" ఖాది నరకంలో మనసు నింపే, ఏవర్సయినా-ఈనాడు ఆ యూరప్ "నరకం"

మిగిలిన మనందరినీ అనరకంలోకి గ్రంథిలూ తొంది-అట్టి ఏలాంటి ఐద్యయినా, అతి నీరసత్వంగా, అమిత మాధ్యంగా అవుతుంది తప్ప వేరేమీ కాదు.

యేసులో "ఆత్మబలం" మనకు దార్శనికమైనా ఇంతకంటా "ఆత్మబలం" విషయం తెలియదని మనం వాదించి ఉండవచ్చును. కాని మహాత్మాగాంధీ మన కళ్లనుగూ, బ్రహ్మాండమైన స్వయాపంగా-ఆత్మబలంకల్ల శక్తి స్వరూపాన్ని మనకు సుస్పష్టంగా ప్రదర్శించి చూపాడు.

"ఆయుధంకన్న ఆత్మ బలమే"దని తన ఉత్కృష్ట విజయదినాల్లోనే నెపాలియన్ ప్రవలించాడు. "అణువు" కన్నా "ఆత్మ" శక్తి కంటేమైన దని మహాత్మాగాంధీ ప్రత్యక్షంగా మనకు నిరూపించాడు.

విలయముఖంగా గురునాన్న ఈ యుగానికి వైఖరిని సందేశస్వరూపమే మహాత్మాగాంధీ. ఆయుధ శక్తి పాపకరులు "అణుబాంబు"ని విశ్వకేళిరంగంలో ఝల్మిపెట్టే - పరమాత్ముడు మహాత్మాగాంధీని తన మహాత్మాగా ప్రపంచ రంగంలో ప్రవేశించాడు ఆ కాలము, ఈ కాలము, అనక, పురాణకాలం ఏ పరమాత్ముడు మానవునికి "మానవుని"ద్వారా ఈ సంశయంకన్నానే ఉన్నాడు ఈనాడు ఈ బక్కవనిపి - ఆనాడు అధిగమించని కుమారుడు - "మానవుడు" - ఒక్క విషయమే - వ్యాధి "శాంతి సమకూర్చగల విషయము" - "అణువు"లతో లేవు - ఆయుధాలతో లేవు - ఆత్మబలంతోనే - అణువును ఆత్మ, సర్వమానవ కల్యాణార్థమై అధీన మొనర్చుకోటంతోనే ఉన్నాయి.

(వరొడు ప్రాన్సిజోన్స్, మహాత్మాగాంధీని గుర్తించి రచించిన నూతన గ్రంథము తది అధ్యాయమునుండి).

పట్టాభి అధ్యక్షోపన్యాసం (9 వ పేజీ తరువాయి)

పని గనుక, మామూలుగా ప్రభుత్వశాఖల ప్రతి బంధకములతో అనరమలేకుండా టి వి ఎ వంటి సంఘం కాంధీకుల పునరావాసము కృషి నిమిత్తం ప్రభుత్వం నెలకొల్పాలెను.

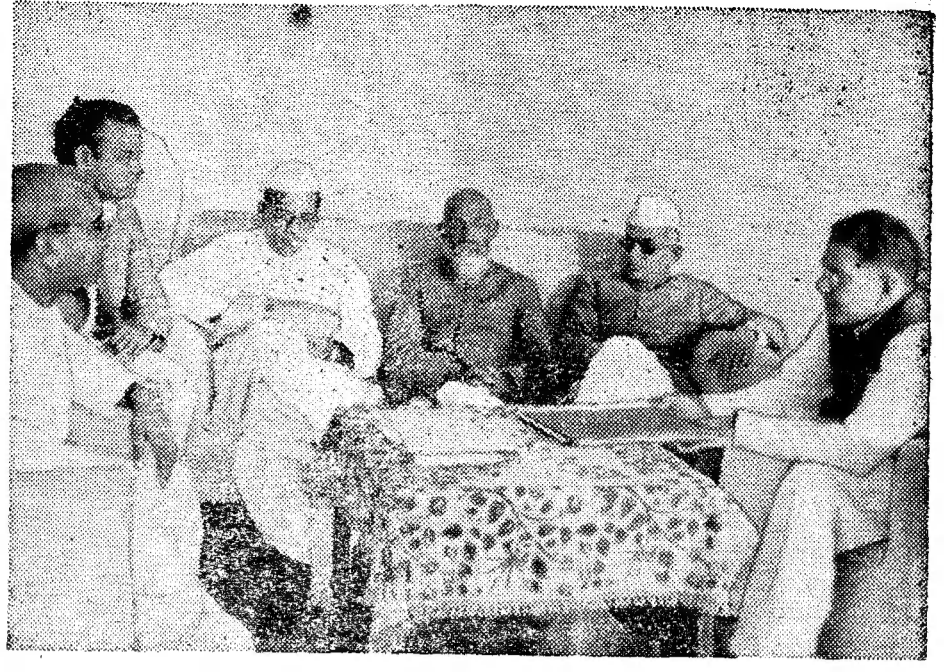
అపహృతశ్రీల సమర్థన విషయంలో గూడా మనం యే మాత్రమే ఉదాహరణగా పరిగణించాలి. మన తాలూకు యిద్దగు అపహృతశ్రీలు ఉన్నారని భారత యూనియన్ లో ఎవరూ ఒక్క అపహృత సోదరినిగూడ అట్టి పెట్టుకో వీలులేదు వైతికధర్మ సిద్ధాంతమునకు సంబంధించిన పనలు మారక వ్యాపారముచేయు వస్తువులు గావు. నీతిగా గాని, అవినీతిగా గాని చేయువనలు, సంస్కృతి, మానవదైవాంశకు చిహ్నము.

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము

ప్రభుత్వమునకు, స్వేచ్ఛగా ఆలోచించు వారి సహాయము అవుననియు ఆ అవునమును కాంగ్రెసు తీర్పున ఇంతేకాక, కాంగ్రెసు ఇటు దృక్పథము, మారదృష్టి, వాస్తవిక జ్ఞానము లేని ప్రజాభావాలశ్రమను అటు కంటక కిరీటధారులై పరిమితులకు లోబడి వ్యవహరించలేని మంత్రులనుగూడ సన్నిహితపరచి, ఉభయాలకు సామరస్యము కూర్చును ప్రజాభావాలశ్రమ విపరీత కోరికలను తగ్గించుటకు, ప్రభుత్వ నిర్వాహకులు మందలాడి పంకుంకాం. ఇది కృషి చేయును ఈ విధమైన అజమాయిషీ చేసినప్పుడే కాంగ్రెసు తన వాంఛించిన ప్రజావాస్తవ్య పరిపాలనను సరివృత్త మొనర్చగలదు.

కాంగ్రెసు నూతన విభాగనావళి

ఈ ప్రమాణము సాధించు లక్ష్యముతోనే, కాంగ్రెసు నూతన నిబంధనా లి తయారైనది. భారత ప్రజాభావాలశ్రమయొక్క ప్రేమాభ్యున్నతులు, అందరికీ సమాన అంశాలకు, ఆర్థిక, సాంఘిక రాజకీయసామ్యము వీటి ప్రాతిపదికపై పరస్పర సహకారబద్ధమైన ప్రజారాజ్యమున శాంతియుత సక్రమగర్భములద్వారా భారతదేశములో నిర్మించబడును, ప్రపంచశాంతికి, విశ్వమానవ సామ్రాజ్యానికి ప్రయత్నించబడును లక్ష్యముగా స్పష్టికరించబడినది మహాత్మాజీ దేనికొరకు జీవించి, దేనికొరకు మర

పంజాబ్ ప్రాంత జయంత్యుత్సవ గ్రంథమును తయారుచేసి ఈసారి జన్మదినోత్సవమున ముద్రించుటకు ఏర్పడిన సంఘము

జేం-కా ఆ లక్ష్యము ఈ తీర్మానమున ఆరు మూలలలో ఇచ్చబడినది

కాంగ్రెసు ఎంతో మహాత్మ్యమైన పని చేయాలనిచూస్తుందని తెలిసిన పిమ్మట, అది సాధించుటకు, ముందు కాంగ్రెసు తనను పరిశుద్ధ మొనర్చుకొనాలి అంటు మనము అంగీకరించు కప్పుకు లెట్టయే ఇందుకు మార్గమే సర్వస్వము ఎంచుకోగలవాళ్లగు నిత్యము బద్ధగు నించునాడే ఉండవలసి, నిర్మాణకౌశ్లికమాంశాల నాచరించువాడై వుండవలె ననుటలో అసంగతి మేమున్నది. సర్వలంధరు కట్టుకుంటు, నిక్కచ్చి అట్టివాడైనప్పుడు అమోఘ ఫలితము సాధించబడును నిజమైన సర్వరాజ్యమునకు అది మార్గము అది సాధించిన నాడు ౨0 కోట్ల భారతీయులు భారతదేశమున స్వయంపాపకము, ఆత్మగౌరవయుతము, అయిన దేశముగ నొనర్చి, ప్రపంచరాజ్యాలలో ప్రధానస్థానమును ఆక్రమింప జేయగలరు.

సంప్రదాయములు, కదలిక లేకుండా ప్రపంచమే ఉండు. యుక్తులు భవిష్యత్తుకు ప్రతినిధులు, మామితాధియునకు వారసులు పెద్దలు భూతకాలానికి ప్రతినిధులు ఆ ఆస్తి ఇప్పుడు వారి స్వాధీనములో ఉన్నది తమవంతు పూర్తి కాగానే పెద్దలు యువకులకు చార్జీ అప్పగించి వేయవలెను వీరు ఒకరి నొకరు నిర్లక్ష్యము చేయుట సాధ్యము కానిది

నే నెరిగిన పట్టాభిగారు (18 వ పేజీ తరువాయి)

వేగూలి అన్నార. జాతీయ గౌరవంకోసం, జాతీయ నాయకులయందు లక్ష్యం ఏర్పడడంకోసం కాస్త హడావిడిచేయడం ఆర్థికంగా ఉన్నతమైనది అన్నాడు నేను నావిషయంలో అలాంటి వేదీ పనికిరావన్నారు ఆఖర్ నూ ఒందగు ఇసుక పరల్చి చూడానికి కూడారండీ - ఛార్జీగా అని సంభాషణ ఆపివేశారు! కృతజ్ఞతను కృతకపరమైన నేను లేచాను శ్రీ పట్టాభిగారు సామాన్యంగా అధిక ప్రసంగానికి ఏగరు చిన్నచిన్న ప్రశ్నలువేసి ఎదటి వారిలో ఉన్న సగుకుని బయటకు లాగుతారు శ్రీ పట్టాభిగారి విమర్శగృహదయం, ఆత్మగౌరవంకోసం పనులుచేసి ఏరి విరాగిత్యం నా కెంతో ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది

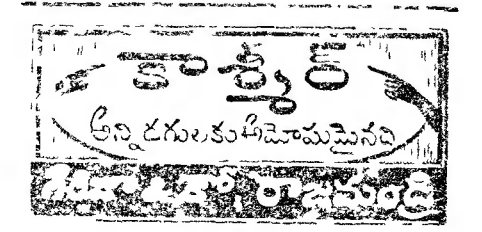
మరొక చిన్న విషయం 1924 - సం కాకి నాల్గో జరిగిన కాంగ్రెస్ కు నేనున్నా, విశ్రులు మదనశర్మ (పెగు దక్షిణాఫ్రికాలో ఇంటాయు ఒసేనియను పత్రికా సంపాదకత్వమున మహాత్మునికి కుశభుజంగా వుండి పుచ్చేసిన) గారున్నా, రింగు-కా డెయిలీ గార్డన్ సంపాదకులుకూడాగారన్నా ప్రతినిధులుగా-గ్లాం కాకినాడ కాంగ్రెస్ చంద్రా తి కడైనది

మొదటిసారి న ఆహ్వానసంఘాత్తులగు శ్రీ దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి ఉపన్యాసంతో మహాసభ ప్రారంభమయింది తరువాత మామూలు పట్టిగారి అగ్రణీపన్యాసం వారి ఉపన్యాసం పెద్ద గ్రంథం అచ్చువేసినకాపిలు రించారు అచ్చులో మూడువందల పేజీలకు

తప్పకుండా ఆ ఉపన్యాసాన్ని వాగు, గంభీర స్వరంతో గొప్ప ఆవేశంతో చదవడం మొదలుపెట్టా మువ్వయ్య శీజిలు దాటయ్యగా, దాటవెయ్యగా ఎండ్రి కావడానికి గూడుంటు పట్టింది ఆ మాడుగంటల్లో కాఫీయో, వేడిరీళ్ళో చెప్పలేమిగాని చందకప్పులకు తిక్కుత తగివుండగు వాగు పిమ్మట మోతీలాల్ నెహ్రూ, చిత్రరంజనదాసు, నాయుడు సగోజినీదేవి, విజయ రాఘవాచారి గారు ఉపన్యసించారు (ఆ పిమ్మట మహాత్ముడు కృష్ణ జన్మస్థానములోఉన్నా) రాజగోపాలాచారిగారి పంతు వచ్చింది ఉపన్యాస వేదిక ఎక్కారు అంతలో పట్టాభిగారు నాయకుల వేదికపైనుంచి లేచి చ్చి రాజగోపాలాచారిగారి సరసము నిలుచున్నా అదే, నేను పట్టాభిగారిని తొలిసారి చూడం నా గొంతు బొంగుగు బొయింది నా ఇంగ్లీషు ఉపన్యాసాన్ని పట్టాభిగారు తెలుగులోకి తిరుమాచేసి చెప్పవలెను. అని రాజాజీగారు అన్నారు. రాజగోపాలాచారిగారి కంఠస్వరం చెప్పి వారి ఉపన్యాసాన్ని తిరుమాచేసి చెప్పేభారం నామీదపడ్డది. వారి భావగాంభీర్యం, పదాలిత్వం ఎక్కడైనా తరుమాలో లోపిస్తుండేమా అని పట్టాభిగారు ఛార్జీగా అన్నారు నాకా శింక మీయెలలేదు. అని సగోజినీగారు రాజాజీగారు. రాజాజీగారు ముక్తసరిగాఉపన్యాసాన్ని ముగించారు ఇక్కడ చప్పుచిచ్చి దేమిటంటే, ఎప్పుడైతే పట్టాభిగారు తిరుమాకై రాజాజీగారి ప్రక్కకు వచ్చి నిలబడారో సభంతా ఒక విభముగా ఉత్తేజితమయింది. మారు కాస్త ఊరములోవున్న ఉత్తర హిందూస్థాను ప్రతినిధుల గ్రూపులోనుంచి "ఏయ్ తో పట్టాభి నేతా జోకా అంధర్ మే బడా మగజోవాలా" అంటూ కొందరు నీక్కినీక్కి చూడం ప్రారంభించారు. నా శరీరం పులకాంతి మయింది అంటే పాతికేళ్ల క్రిందటనే శ్రీ పట్టాభిగారు రంతటి ప్రజాగౌరవాన్ని, యావద్భారత ప్రసిద్ధిని ఆర్జించారన్న మాట మనం మరుగునానిది

శ్రీ పట్టాభిగారి విజయకారణంగా ఆంధ్రుల ప్రాక్తన వైభవంగా, ఆంధ్రుల యశశ్శృంగ్రహ దిగంత విశ్రాంత విరాజితంబయి విరాజిల్లుగాక యని ఆశించుచున్నాను.

నారసింహలేఖ్యము
గంగాది దేర్ఘదినది మేము. విశ్వాక్ష, విశ్వాక్షులను మును సూరించి విలమను కొండపీఠి వృద్ధి కలిగించు వరప్రసాదము -
ఆదిత్యుని పుట్టి పోనెడి 1948
కె.సి. ఏ నరకం పో చుక్కెము నెమర
1948 7 కేసుముద్రీ విధి, మద్రాసు

వెలుగులు

శ్రీ సరసిహం పంతులుగారు

అయ్యా,
ఆంధ్రదేశములో శ్రీ సరసిహం గారి పేరు వినని ఆంధ్రుడూ గాని, వారు ఉపన్యసించిన ఊరు, కార్యక్రమముగాని లేదనరచ్చు.
యీ రోజుకు ఆయన ఉపన్యసించిన వేదిక పై మరొకరుపన్యసించి సభికుల రంజింపజాలరు. వకప్పుడు ఆంధ్రప్రభవాసినట్లు ఆయన నాయకుడగుటకన్నా నాయకులచేయుటలోను, వారిని చేతమున కర్పించుటలోను వారు పొంగు ఆనందం వర్ణనాతీతము. ప్రతి ఆంధ్రునికి సభాస్థితిసంపాదనలో వారి హృదయాంతర శ్రీగూర్ధరహస్తములను చూచుచు సాహసమును ఉద్బోధనలో నూరిపోసిన ధీమతు.

యా కొడుకూ పాల్గొనని రాక్షసరాజ్యముగాని, సాంఘికోద్భవముగాని లేదనట అతిశయోక్తి గాదు.

కుటుంబజీవనాధారమును యిష్టానుష్ఠానముగా ఆంధ్రులలో ప్రచారముచేసిన ఆంధ్ర కుటుంబజీవనము.

సహకారసంఘావళ్యకర్తలు గుర్తించి, ఆంధ్రులకు బోధించిన ఆంధ్రసహకారము.

మహాత్ముని ఆడుగుజాడలలో వసించి తానొక గ్రామ మహాత్ముని బోధించి ఆచరించిన ఆంధ్ర సత్తాగ్రహి.

బుద్ధోద్భవములో తన సహజమగు వాగ్దర్శితో ఆంధ్రులలో వికాసము వికాసము కల్పించి తదనుసారపరులుగా చేసిన ఆంధ్ర మాతృప్రియపుత్రుడు.

నాయకుడనిపించుకొనట కిష్టపడక యింకా కరి అభ్యర్థి గున నడుచుచున్నట్లు నటించిచేక నాయకత్వములోని మహాత్ముని ఆచరణలో చూపిన ఆంధ్రనాయకశిఖామణి.

తన ఉపన్యాసములలో ఆంధ్రులకే ప్రాధాన్యత నిచ్చి పుట్టి నిచ్చిన పక్కా ఆంధ్రదీరుడు.

ఈయన ప్రచారముచేయని ఉద్యమములుగాని, ఆచరించని ప్రజోపయోగకార్యముగాని లేదు.

ప్రప్రథమగు మహాత్ముని శంఖారావముతో బయలుదేరి హరిజనోదరణకారకు పాటుపడిన ఆంధ్రవారిజమడు.

యీరోజు మన దేశమున చేయు పండుగలు, కొలుపులు మొదలగునవన్నియు మన పూర్వ పిత సత్కరణ మాత్రమేనని మరువకుండుముగాక.

వీరుని మరణానంతరమే యీవిధముగా సందు గలుచేసి ఆనందమును అనుభవించు మనము, సజీవ వీరుల నారాధించి యింగలి తక్మయిత ఆయానందమునకు వేయిమడుగు లెక్కుడని గ్రహించెదముగాక.

తల్లిదండ్రులు సజీవులుగా సంపాదించిన కష్టమును వస్తువులతో తృప్తిపరచుటగల ఆనందము వారి అనంతరము వారి స్మరణతో, వారి శ్రేయోతో యింకాకరికె డెట్టికనందించుటలోని భేదమును మన మిప్పటికైనను గుర్తించునట్లు చేసిన, శ్రీ సరసిహం గారి సన్మానసంఘము నకు నా కృతజ్ఞత.

శ్రీ చెరుకువాడ సరసిహం పంతులుగారి లాంటి వీరపురుషునారాధించుట ప్రతి ఆంధ్రుని కనీససర్వముగాన ప్రతి ఆంధ్రుడు వారికి తోచిన రీతి సన్మానసంఘముద్వారా సత్కరించి తిర్యారా వీరారాధన జరిపి ఆనందించురుగాక యని ఆశించుచున్నాను.

వే. కూర్మయ్య,
మద్రాసు ప్రభుత్వ హరిజనమంత్రి.

హిందీవిద్యార్థుల గోడు

అయ్యా,
నిన్నయో యేండ్లనుండి మనకు స్వాతంత్ర్యములభించున, జాతీయ భావయగు హిందీకిని, హిందీ పండితులకును భాగ్యోదయము కలుగునని గంపెడాతో నీరీక్షించుచున్న హిందీ విద్యార్థుల ఆశలన్నియు నడియాసలైనవి. ఇటీవల ప్రభుత్వము ప్రచురించి అమలులోనుంచిన రివైజ్డ్ స్కేల్తో వారికి మరింత అన్యాయము

జరిగినది ఒక నైపు జాతీయ బహుమతి ప్రాప్త హుచ్చుచున్నామనినడుపుచు, ఆ హుచ్చోధకులకు తగిన వేతన ప్రతిపత్తులు కల్పింపకుండుట కడు శోచనీయును.

ఈ క్రింది సంతులు గమనింపదగినవి

(1) 1920 తర్వాత హిందీ ప్రచారోద్యమముతో హిందీ నభ్యసించి హైస్కూల్లో పనిచేయుచుండువారిలో చాల మంది జాతీయవాదులు, అనేకసార్లు సెలవు పోయినవారు. నాయకుల ఉద్దేశ్యంతో హైస్కూల్లో చదువుకు స్వేచ్ఛ కల్పించువారు కను పైగా వేదవారి. బొంబాయి ఉత్తర హిందూ కేశవునకు అయి పరీక్షల సాధించినవారు కలసి

(2) 1929 ఆవ్రాంతములో బ్లూమ్స్ బెర్గ్ లో ఉండి ప్రవేశము లభించినపుడు వీరికి నెల 1 కి 35 రూ ల పన్న జీతము నిర్ణయింపబడినది. స్కేలరు యివ్వలేదు. పైగా బొంబాయి రాజావారి హయాంలో దానిని 20 రూలకు తగ్గించిరి. 37-38 లలో కాంగ్రెసు మంత్రి వర్గముగా మరల సెల రూ. 8 మార్చి వేసి, న్యాయము చేసిరి. కాని వీరికి 1939 వరకు యేదైనా యివ్వలేదు.

(3) ఎన్నో స్కాలర్ షిప్ సౌకర్యములు మొత్తం బ్రహ్మకానగా ఇతర భాషాధ్యయనమునకు మాత్రము ప్రోత్సహించు లున్నవారితో సమానమున వేతన మివ్వబడునని చెప్పబడిన, చాలాంది ఆసక్తి మలగునది తెలుగు ఉద్ధా గాకుండానే వీరికి 15/- 3-7 రూ ల గ్రేడును నిర్ణయించి యిచ్చిరి. దానిలో వారు 34 ఎన్.ఎస్.సి.లకు తీసికొనిరి.

(4) ఇంకొక ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి అమలులో తెచ్చిన రివైజ్డ్ స్కేల్లో ఇతర ఉపాధ్యాయులకును, పండితులు, మున్సిల్లరును 60/4/100 గ్రేడు నిచ్చి, కేవలము హిందీ విద్యార్థులకు వేరు చేసి వారిది మరి కనభవించుచున్న సమానప్రతిపత్తిని కల్పించి 40/11/70 గ్రేడు లోనికి గించిరి. ప్రభుత్వము ప్రచురించినదే తప్పగా బ్లూమ్స్ బెర్గ్ లో క్రొత్త స్కేల్ను ఎరికో విచారణ చేయుకుండా, హిందీవిద్యార్థులు పెట్టుకొనిన అరీలు విచారణచేయుటకు వీలులేదని తీర్పుపంపిరి.

(5) ఉపాధ్యాయ పండితి పరిషత్తు వారు ఈ అన్యాయమును తొలగించి హిందీ విద్యార్థులకు కూడ యితరభాషాభ్యధకులవలె వేతన నిర్ణయము చేయవలెనని తీర్మానించి ప్రభుత్వమునకు రాయబారములుకూడ తీసికొనిపోయిరి. కొందరు హిందీ విద్యార్థులను మంత్రివర్గము రౌండ్ టు రాయబారములంపియు ప్రయత్నించిరి. కాని ఫలితము మాత్రము శూన్యము. కొన్ని జిల్లా బోర్డులు తమ హిందీవిద్యార్థులకు 60/4/100 స్కేలు నిచ్చుటయు కొన్ని జిల్లాబోర్డులు నిరాకరించుటయు చూడవీ భేద పెక్కడనున్నదా, తెలియకున్నది ప్రధానమంత్రిగారికికూడ యీ విషయము ఆశ్చర్యము గలిగినది.

(6) టిటిఘ ప్రభుత్వము ప్రాచ్యుపట్టులు గల విద్యార్థుల నందరిని ఒకే తరగతిలోనుంచి, ఒకేవేతన క్రమమును నిర్ణయించినది. జాతీయ ప్రభుత్వముయొక్క మన ప్రభుత్వము హిందీ విద్యార్థులకు ప్రత్యేకించుట అన్యాయము అసంగతము. ఇక హిందీలో విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు గౌరవము సున్నయే గదా!

(7) వానీ దక్షిణదేశములో హిందీప్రచార భార, బాధ్యతలను వహించిన ద ధా హిం ప్రచారసభవారి అన్యాయమును గుర్తించి, తాము హిందీవిషయములో ప్రభుత్వమునకు సలహా దారు గనక ఏమైనా సహాయము చేతుకోమనని విద్యార్థులందరు ఆశించిరి. కాని వారనూ తమ, విశారద ప్రచారక, రాబోవుప్రతిజ్ఞాది పరీక్షోత్తి గ్గులకును విద్యార్థులకును గూడ ఒకేరీతి వేతన క్రమ ముండవలెనని సలహా చెప్పిన టు ల వినుచున్నాము.

(8) అట్లు నిర్ణయించినను యి క ముందు రాబోవువారి కి నీయమును వర్తింప జేయుట అన్యాయము గాని, యిదివరకే సమాన ప్రతిపత్తి

ననుభవించుచున్న వారికి ది వర్తింపజేయుట మిక్కిలి అన్యాయము.

(9) కావున ప్రభుత్వమువారు రివైజ్డ్ స్కేలను హానికరంపడవ్వరాక, ప్రభుత్వముద్వారాను హిందీ విద్యార్థులకు జరిగిన అన్యాయమును తొలగించు వేడుచున్నాము. పక్షాలలో ప్రచురింపవలసి వచ్చిందకు విచారించుచు, న్యాయము కలుగజేయ కాంగ్రెసు మంత్రివర్గమును వేకుచున్నాము.

ఇట్లు,
యట్టమిల్లి కామేశ్వరరావు,
(హిందీపండితుడు)

జావావీరుడు 'సోకర్నో'

(6-వ పేజీ తరవాయి)

సహాయంతోకుండా అత్యంత కృషిచేయుట బాగా నేర్చుకొన్నాను. అందుకు ముఖ్యంగా కావలసిన ఐకమత్యంతోనూ, నాటిక కర్త ప్రలకు, సోకర్నోకు సహస్వరం, మూర్తివిశ్వాసం కుదరించి కంటే సర్వరాజ్యసంవాదకు నడుము కట్టినాడు. సోకర్నో.

జావావీరుడుమాత్రం, మును తినడం లో సామాన్యులకంటే ఈగూడ, యింటింటి ల ఆహారపదార్థాలకు కొలగట్టికొనిపోయినారు. ఆవులు, కోళ్లు, పైతము విలివిపోవారి ఆకలికి ఆహారమైనవి ఎటువూ నా ఆకలినుంటులు, కలవు, పప్పులు, కన్నీటిపల్లు, కటికపరిధిం తప్ప వేరేమీలేదు. ఇది అవినీతి. ఈ విధంగా నా ముఖంతో మీర పలకం చేసిన ప్రచారం సాగించినాడు. నున్నా సరియైన సమయం చూడ గ్రామ కమిటీ సభనాడ ఆగమ్య సామగ్రి తరవ్వ మండినది కాబట్టి యింకా సేద యనలు విచ్చించి సేదనారు. ఒకసారికాదు - అయిదారుమార్లు జరిపినది ఒకసారికాదు. తన రాక్షసకృత్యాలు ప్రచారించినారు. అసలు స్వాతంత్ర్యోద్యమాన్నే సమాలంగా సకంప శత్రువులకు ప్రయత్నించినారు - ఫలితం దిక్కలేదు. ఒక-ఒక సంది రాయబారాలు సరువుతూ, మరొకవంక దేశభక్తులు బందిఖానాలకు పంపినారు. సోకర్నో స్వయంగా టోకియోకుపోయి ఒకసారి ప్రభుత్వంలో రాయబారాలు జరిపినాడు. అదిగో, యిదిగో అంటూ సవాలు ప్రభుత్వం కాలహరణం చేస్తూ వచ్చింది.

అంతలో ఆటంబాంబు పడింది. జపాన్ పూర్తిగా అణిగిపోయింది. జపాన్ బ్రిటిషు వారికి లాంగడానికి మార్గమే సోకర్నో తన దేశంలో స్వతంత్రపతాక ప్రతిష్ఠించినాడు. 15-8-45 నాటికి తమ పతనాన్ని తెలుస్తారం చేస్తూ 17-8-45 నాటికి బహిరంగపడినది. జపాన్ ప్రభుత్వం అంతకుముందే యింకా సీషియన్లు ద్వీపాలు స్వతంత్రమైన వని ప్రకటించి దేశం యావత్తు తన స్వాధీనంలోకి తెచ్చుకొన్నాడు. గొప్ప వైస్రాయ్ని తయారు గావించినాడు. ఆ ద్వీపాలలోని జపానీయుల సంతా ఎదిరించి వారి అప్రత్యక్షస్థాని లాక్కొన్నాడు. బ్రిటిష్ వారికి చెందలేనిన ఆయుధ సంపత్తి చాలామట్టుకు సోకర్నోకే చెందింది. జావా యుద్ధసామగ్రి అంతా యింకా సీషియన్లు దక్కించుకొన్నారు. సురభాయా, సోమరంగం, గాంక్ యింగ్ మొదలగు చోట్ల జపాన్ సేనలు మొదట యింకా సీషియన్లకు లొంగి, తర్వాత బ్రిటిష్ సేనలకు లొంగినవి.

ఈ విధంగా 350 సంవత్సరాల దాస్యశృంఖలను 15-8-45 నాటికే సోకర్నో పటాపంచలు గావించినాడు. ఆ గురువులు గురించు అధికారంకూడా యివ్వని దచ్చినారు. మగల "మా కాలిలు మాకు కావాలి" అంటూ వచ్చినారు. "మా దేశం మాకే - పరదేశీయులు పారిపోవలసింద" అని పరంపరులు చూపినాడు సోకర్నో.

ఏది యెట్లున్నా రెండవ యుద్ధఫలితంగా ప్రపంచం - ముఖ్యంగా ఆసియా పేల్చాన్నది. ఇదివరకు అనుభవించిన ధీర్వ నిద్రనుండి లేచినది. స్వాతంత్ర్య సమరానికి శంఖారావంచేస్తూ పూనుకొన్నది. ఇక ఆసియా ఆసియావాసులకే.

ఇదంతా చూచిన ప్రభుత్వం పలుకుకుండునా? దేశంలోని ప్రజలకు విడిదీయ ప్రయత్నించింది; ఫలితం లేకపోయింది. సభలకు

రద్దుచేసి, సమావేశాలను చెదరగొట్టినది; ఫలితము లేకపోయింది. శాసనాలు సృష్టించినది, ఫలితం లేకపోయినది. వినరకు మామూలు ధోరణి ప్రయోగించి, సోకర్నో మీది రాజకీయ నేరము మోపి, యెదో విచారణ జరిపినట్లు జం, బాంజో యింగ్ చెర కంపినది ప్రభుత్వం అప్పటి కతడు 29 యేండ్లవాడు. కైలుకు బాతూ గాంధీగారిని, ఎరవాడా కైలునూ తలుచుకొన్నాడట. అచ్చటనే నాలుకం కలిగిపోయి నలిగినాడు. సోకర్నో దేశభక్తులకు చెరకంపన, ఎంత తీయ ననుకొన్న ప్రభుత్వాలకి ఆరాధంగం కలిగింది. సోకర్నో రిసూర్సెస్ స్వాతంత్ర్యోద్యమము ప్రజలహృదయాలను ఆవరించినవి. దేశభక్తులు తండ్రిపతం వాలుగా బయలుదేరినారు. రాజుకు భయపడక, శాసనాలను గ్రహించి చెల సాలను నింపేసినారు. ఈవిధంగా పోరాటం నాలుకేండ్లు నడిచి ఇంతలో సోకర్నో విడుదల పొందినాడు. అంగ్కొన్నాడు. క్రమం పేగం గాల్పించి పుష్కమం అనే సమయంలో మహాశంఖా శ్రవణసత్తాగ్రహం సరిగింప 1933 సంవత్సరం సోకర్నోకు కంపన సారి చెర నాలు లభించింది. అంతలో ప్రజల హృదయాలలో అట్టుడికిపోయింది. అగ్గిదెలకేగింది. ప్రభుత్వం గాభరాపడింది. సోకర్నోను Timur ద్వీపప్రాంతాలలోని Flores ఆవహేల చెర బెట్టినారు. ఆ ప్రదేశం మలేషియాకు పేగు పొందనది. అచ్చట మలేషియాతో మరణిస్తాడను కొన్నది ప్రస్తుతం కాని సోకర్నోకేవల గట్టి కాబట్టి బడికినాడు. అచ్చటనుండిన్నీ ఆ నాయకుని గౌరవంగా ప్రజలకు ప్రబోధం చేస్తాడు. అందుకు ఫలితంగా ప్రజలు సోకర్నో విడుదలకు పుష్క ఆందోళన గావించినారు. అచ్చటండి ప్రభుత్వం ఆత్మగత శోకాల్ (Bencoolen) ఆవహేల బందిగా పంచి నారు. అచ్చటండిన్నీ సోకర్నో తన దేశవాసులకు వీరావేశం కలిగిస్తూ చెప్పాడు. "వేకంజు వేయవద్దు. త్యాగం వృథాకాదు. విడుదల నిశ్చయం" అన్న సహాయవార్తలు అందిచ్చినాడు.

యూరపు యంత్రం "హిట్లర్" అన్న అగ్ని పర్వతం విజృంభించి పోలండు, హాలండులకు పాట్లబెట్టుకొన్నది. అటు యూరపు జర్మను ధూతముయొక్క పిడికిలి కంపించుచు, యిటు ఒకా-ఒకలో హర్షగును ఫెర్ ఫెర్ లాడించింది. తర్వాత మలయును తనకంశం కావించుకొని, యింకా సీషియామిదికి వచ్చింది. దచ్చినారికి తమ ప్రజలకు రక్షించడం చేతగాలేదు. సున్నా యాసంగా జపానుసేనలు యింకా సీషియాకు వశపరచుకొన్నది. 1942 లో యింకా సీషియాలో జపాన్ జండా ఎగిరింది. జపానువారి దుండగులు, యింకా సీషియన్లకు నచ్చలేదు. జపాన్ సేనల రక్తదాహానికి భయపడి అప్పటికి తిలస్థంగా వుండినారు. జపాను ప్రభుత్వం సోకర్నోకే కట్టుబట్టులు కల్పించింది. తత్ఫలితం లో ఆయన తీవ్రంగా యోచించి జపాను వారితో సవ్యంగానే ప్రవర్తించినాడు. "ఆసియా ఖండం ఆసియావాసులకే" అన్న ప్రచారం సాగించేవారు జపానువా రాజాజుల్లో సోకర్నోకు, అతని ప్రజలకు అది నచ్చిందా? దాన్ని పురస్కరించుకొని అతడు "ఇంకా సీషియా, యింకా సీషియన్లకే" అన్నవాత్త లేవదీసి, ఆ మాగ్గంలోనే ప్రజలకు నడిపినాడు.

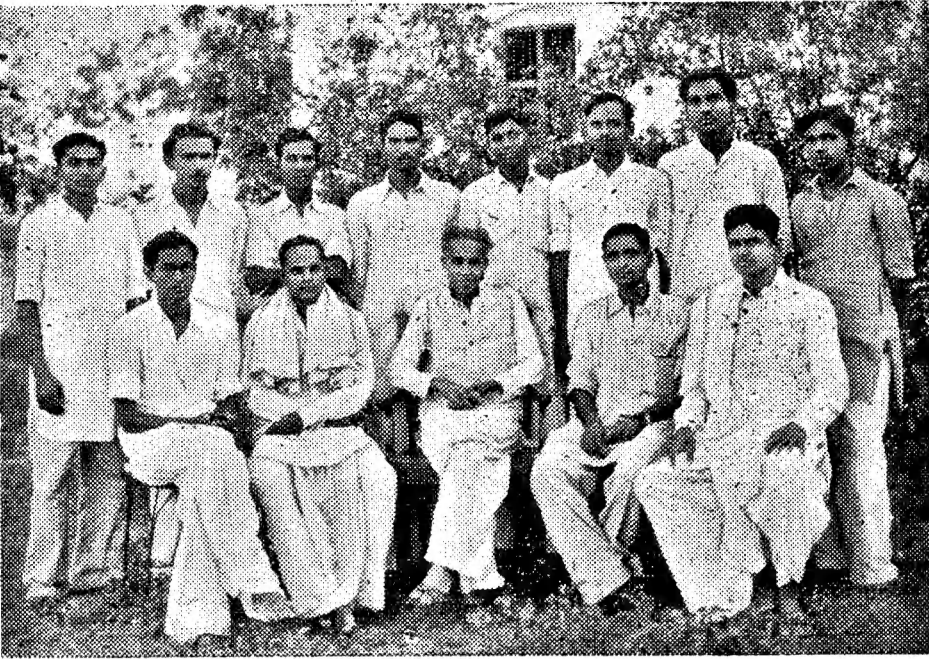
సరిగా యీ సమయానికి సుభాష్ చంద్ర బోసు, ప్రభుత్వం కను గప్పి, జర్మనీ వెళ్లి, జపానీయుల సాయంతో కోకోకు వచ్చి, "అజాద్ హింద్ పాజు" (I N A) సాపించి, "ఫలో ధిల్లీ - జయహింద్" అనేకాడు. సోకర్నో, సుభాసులు గొప్ప స్నేహితులైనారు.

నిన్న మొన్న సోకర్నోతోటి సంగి జలవడిన వీర వాక్కులతో శివాధ్యము పూర్తిగావితము. "శ్వేత్యురుడున్నాడు. అంతర్జాతీయముద ప్రతిస్పందనంలో స్వాతంత్ర్యకాంక్ష కర్త మత్తే దేశరక్తం మలో పారుచుండువరకునూ, మాపతాకాదింపము మాదేశాన్ని కాపాడి తీరుతాము. దేశభక్తులకు దేవుడు గోడ్డుడు. మాతృ భూమి వల్లెలుగాక."

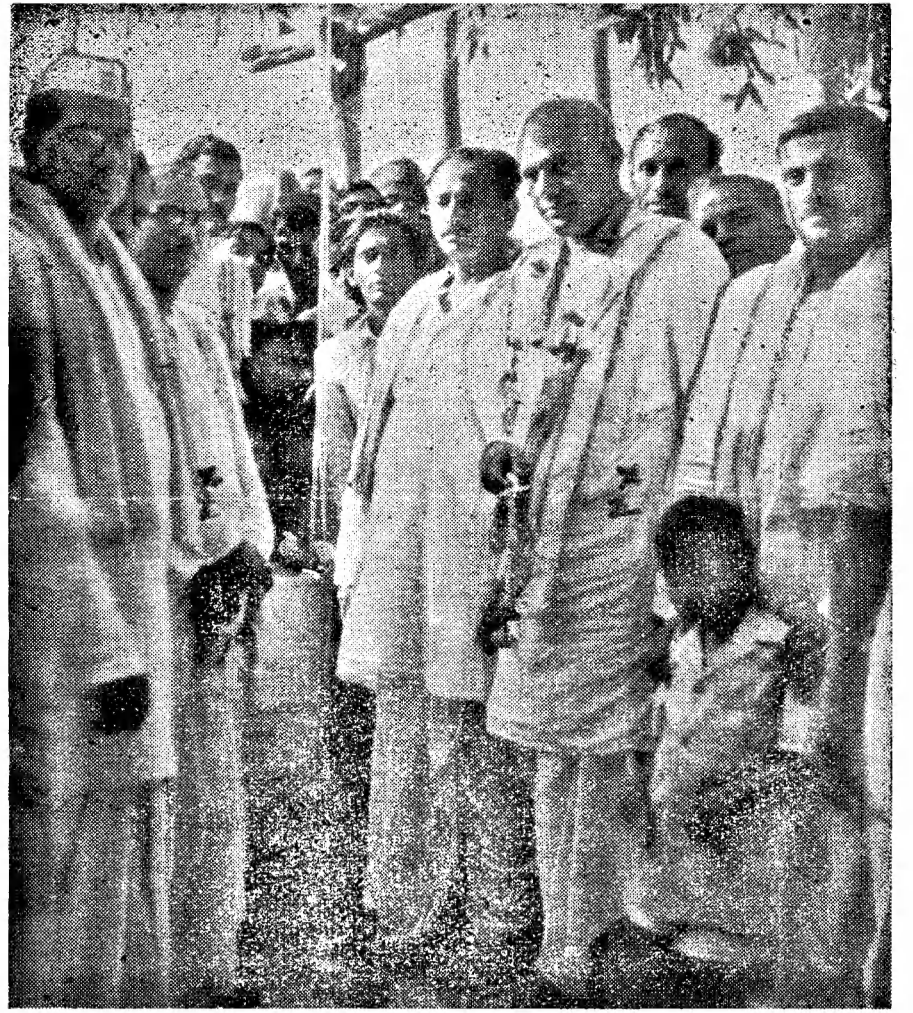
ప్రతిభమున శ్రీ యోగి శుద్ధానందభారతి వ్యాసమునుండి గ్రహించి అనువదించినది.

—రచయిత—

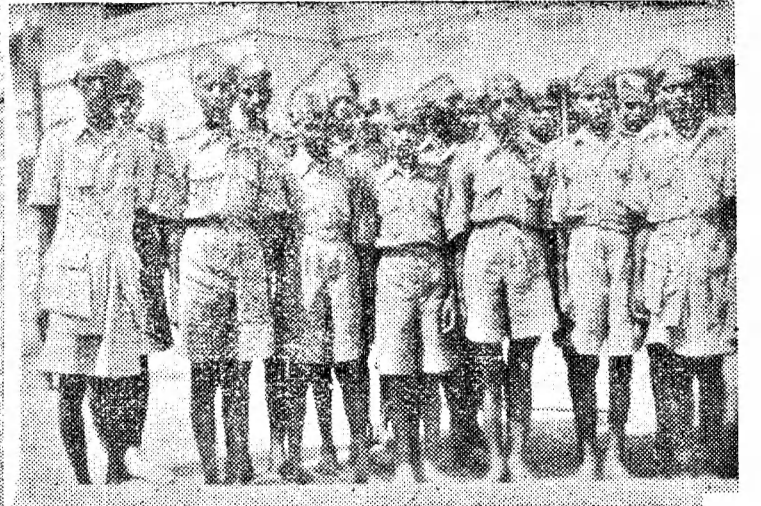
రాష్ట్రవార్తలు

అనంతపురంలో రాయలసీమ విగ్యారిమహాసభ సందర్భమున సోపలిస్తుపత్తు ఉపాధ్యక్షుడు మినాకాగారికి స్వాగత మిచ్చినప్పటి చిత్రం

ఓవిమ్యూనుంత్రి కళా వంకట్రావుగారు నెంబూ, జంస రోడ్డు లో 'బాపూజీనగర్'కు శంఖుస్థాపన జరిపినప్పటి చిత్రం

గౌ|| శ్రీవసాయశాఖామంత్రి మాధవమినకాగారికి తెనాలి పశువైద్యకళాశాలవారిచే స్వాగతసందర్భమున తీయబడిన చిత్రము. మాధవమినకా, మంత్రిన వెంకటరాజు ఎం.ఎల్.ఎ., కళాశాలాస్థాపకులు శేజర్ల శ్రీరాములుగార్లు మధ్య నున్నారు

రాయలసీమ సభలో వలంబేరుదశము

కర్నూలుజిల్లా ప్రథమ మహిళాసభ నవంబరు 29-వ తేదీన కంద్యాలలో జరిగినప్పుడు తీయబడిన చాయాపటము. మహాసభాధ్యక్షురాలు:- ఎడమచుండి రి-న వారు శ్రీమతి కైఫ శేవమ్మగారు

భారతి

రజతోత్సవసంచిక

ఉత్తమోత్తమమైన వ్యాసాలతో ★ మంచిమంచి కథలతో ★ రమణీయమైన చిత్రాలతో,
అందమైన కూర్పు తీర్పులతో ★ 300 పేజీల ఉజ్వలసంపుటము.

1949 జనవరి 7-తేదీన వెలువడుతుంది.

వెల రూ. 2-8-0 పోస్టేజి అదనం

ఆశాభంగం చెందకుండా మీ ప్రతికిగాను మాకు గాని, మీ సమీపంలో ఉన్న మా ఏజెంట్లకు గాని వెంటనే ఆర్డరు ఇవ్వండి.

వ్యాపారస్తులకు:

విద్యాధికులు, దినాధికులు నైన వేనకువేల ఆంధ్రమహాజనులకు మీ వ్యాపార సందేశం అందజేయ్యటానికి ఈ

రజతోత్సవసంచిక

అపూర్వమైన అవకాశం ఇస్తుంది.

ప్రకటన రేట్లు

పూర్తి పేజి రెండు రంగులలో రు.	50/-		ఒక రంగులో అర పేజి రు.	18/-
పూర్తి పేజి ఒక రంగులో రు.	35/-		పావు పేజి రు.	10/-

ప్రకటన చార్జి పూర్తి మొత్తము ముందుగా చెల్లించవలెను.

7, తంబుచెట్టిపేథి,
మద్రాసు 1

మేనేజరు,
భారతి.

ఆంధ్రపత్రిక

శ్రీ విరోధినామ సంవత్సర పంచాంగం

శుభానికిగాని, అశుభానికిగాని పంచాంగము చూడని హిందువు ఉండదు.

ప్రతి హిందూగృహానికి తప్పనిసరి వస్తువు పంచాంగము.

దైవజ్ఞభూషణ

బ్రహ్మశ్రీ విడపర్తి కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిలు
గారిచే గుణింపబడినది

1000 కి రు. 175/- 100 కి రు. 20/- వెల 1.కి రు. 0-4-0.

ప్యాకింగు, పోస్టేజి ప్రత్యేకము. ఆర్డరుతోపాటు, సగం పైకం అడ్వాన్సుగా పంపవలెను.

(1000 ప్రతులకు ఆర్డర్చువారి చిరునామా ముఖప్రముఖమైన ముద్రించబడును)

విశ్రమాలకు మేనేజరు,

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయం, మద్రాసు.